

Conspectus formularum medicarum : exhibens tabulis XVI tam methodum rationalem, quam remediorum specimina, ex praxi Stahlianā potissimum desumta / [Johann Juncker].

Contributors

Juncker, Johann, 1679-1759
Stahl, Georg Ernst, 1660-1734

Publication/Creation

Venice : J.G. Hertz, 1741.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/s9qs6wxq>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

12518/B

Libreria Antiquaria
ANGELO GANDOLFI
BOLOGNA

Materia

Scienze VIII

Ubicazione

XL α

Volumi

1

Prezzo L.

2-

1910

2)

CONSPECTUS
FORMULARUM
MEDICARUM,
EXHIBENS
TABULIS XVI.

Tam Methodum Rationalem, quam
remediorum Specimina,
EX PRAXI STAHLIANA
POTISSIMUM DESUMTA,
Et Theriapiæ Generali accommodata.

AUCTORE
D. JOANNE JUNCKERO,
Medicinae Practico Orphanotrophei
Halenfis.

VENETIIS, MDCCXLI.
Apud Jo: Gabrielem Hertz.
Superiorum Permissu, ac Privilegio.

CONSPECTUS
FORMULARUM
MEDICARUM
EXHIBENS
TABULAM

Tam Methodum Litterarum, quam
Methodum Speculativam,

EX PRAXI STALLIANA
POTISSIMUM DESUMTA.

Et Therapeuticam Generalem accommodatam
ALICE

D. JOHANNI JUNKERO
Medicæ Præceptis Ophthalmicis
Hæreticis.

VENEZIÆ 1712. MDCCXII.
Apud Jo: Gabrielum Henrici
Superintendentem Typographicæ, ac Præpositum

LECTORI BENEVOLO

FELICITATEM.

3 eo tempore , quo Con-
 spectum Medicinæ Theo-
 retico-Practicum publici
 juris fecimus, multi ami-
 corum monuerunt, ut breviores re-
 mediorum formulae conscriberen-
 tur , atque opusculo illi , per sin-
 gulas morborum species adjunge-
 rentur . Putarunt enim , perpauco-
 artis medicae tirones ea potiri fa-
 cultate , ut remedia simplicia in
 illo conspectu a nobis commenda-
 ta dextre & ad amissim compo-
 nere possint. At horum tamen de-
 sideriis primum fatales illos expo-
 sui-

fuimus abusus, quibus formulae medicae per tot saeculorum decursus fuerunt expositae, & quod satius esset, plebejæ illi, noxiae & calamitosae empiriae subtrahere, quam quidem suppeditare nutrimentum. Verum enim vero id nobis responsi datum est: empiriam adeo invaluisse, ut si vel maxime formulas communicare recusaremus, illam nihilo tamen minus talem, hoc est probrosam arti medicae, fortasse mansuram. Spem praeter ea fecerunt, hasce remedium compositiones avertere quodam modo posse fontica illa damna, quae a noxiis formulis, quarum fere innumerae per orbem oberrent, certissime inferuntur. Quae ratio quamquam eo animum flectere non potuerit, ut quum secunda vice Conspectus Medicinae
sub

sub prælo fudaret, formulas ^vspeciales singulis morbis adponeremus; id tamen effecerunt, ut methodum rationalem conscribere, formulis eandem illustrare, atque Therapiae Generali, quae DEO juvante typis mox exscribetur, eam accommodare decerneremus. Atque haec plurimorum testium instar esse possunt, animum nostrum non fuisse, ut hae formulae simpliciter retinerentur, & in usum practicum adservarentur, cui enim usui tanta remedium multitudine? quum longe pauciora sufficere possunt. Quare, eo tantum mens nostra tendit, ut hisce exemplis, qualibuscumque monstretur via, qua formulae per omnes, ut dicunt, locos communes Therapiae GENERALIS, sint conscribendae, imitandae & applicandae. Ceterum, minime dissimu-

lamus, quod vel ex his bona felicitate fieri possit selectus, cujus ope morbo adfectis consulere & officio medico satis facere queamus. Vale. Dab. Halae Magd. die 17. Martii Ann. 1723.

SERIES

TABULARUM.

TABULA I.

DE Formulis Praescribendis in Genere.

TAB. II. De Pulveribus.

TAB. III. De Pilulis.

TAB. IV. De Bolis.

TAB. V. De Electuariis.

TAB. VI. De Trochiscis.

TAB. VII. De Rotulis.

TAB. VIII. De Morfulis seu Tabulis.

TAB. IX. De Mixturis concentratis.

TAB. X. De Potionibus.

TAB. XI. De Julepis.

TAB. XII. De Emulsionibus.

TAB. XIII. De Infusis.

TAB. XIV. De Decoctis.

TAB. XV. De Balneis.

TAB. XVI. De Topicis ; seu Epitheimatibus.

Ubi

Ubi occurrunt

1. Fomenta seu fots.
2. Cataplasmata.
3. Emplastra.
4. Linimenta.
5. Unguenta.
6. Balfama.
7. Collyria.
8. Suppositoria.

T A B U L A I.

D E F O R M U L I S

PRAESCRIBENDIS IN GENERE.

I. DEFINITIO.

Raefcriptio formularum est pars Medicinae practicae, quae remedia selecta, probata & convenientia pro morborum, sexus, aetatis, aliarumque circumstantiarum ratione prudenter combinare, & debita methodo ordinare docet.

II. SUBJECTA.

1. Sunt omnia illa remedia, quae morbis & illorum symptomatibus opponuntur, seu uti Medici loquuntur; *materia medica* ex triplici regno desumpta.
2. De hac materia medica in Therapia generali fusius dictum est. Hinc non opus erit, illam hic repetere, atque hunc tractatum praeter necessitatem augere; cum primis quia sequente membro, quo de dosibus agitur, multa tam simplicia, quam composita repetenda veniunt.

III. PARTES.

Medicamentorum praescriptio involvit quatuor partes sic dictas cardinales, nempe *basin*, *adjuvantem*, *corrigentem*, & *constituentem*.

A. *Basis* est pars principalis & primarium formularum medicamentum, quod intentioni Medici satis-

facit, & tanquam *indicatum* *indicanti* e diametro opponitur. De hac basi sequentia notentur.

1. Basis modo unicum medicamentum constituit, & tum *simplex* vocatur; modo plura continet, quo casu *composita* audit.
  2. Excludenda tamen est *multitudo* remediorum, basin constituentium. Nimia enim hæcce farra-
go non tantum Pharmacopœis molesta est, & quæcunque alia substituendi ansam illis præbet, sed &, quia diversi sapes & odores hac ratio-
ne cumulantur, ægrotis nauseosa evadit. Præter
ea Medicus non facile finem suum obtinet, dum
tot heterogenearum partium ingredientia se invi-
cem destruunt, & longe alium effectum, quam
qui respicitur, causant.
  3. Basis tanquam pars principalis reliquas minus
principales partes *dosi qualitatis*, non semper au-
tem *quantitatis* debet *superare*.
- B. *Adjuvans* dicitur, quod basin adjuvat, atque illius
defectum supplet. Fit hoc
1. vel *stimulando*; e. g. quando resina jalappæ vel
scammonei laxantivum remedium, quod in o-
peratione sua seignius est, stimuli loco additur,
ut virtus principalis, nempe purgatio, augeatur.
  2. vel *præparando*, atque effectum baseos facili-
tando. v. g. quando purgantibus, quæ per se fa-
tis efficaciter evacuant, alia præparantia & di-
gestiva miscentur, ut materia movenda mobilis
reddatur.
- C. *Corrigens*, quod respicit.
1. vel *saporem* nauseosum. Hic autem per talia re-
media corrigendus est, quæ operationem non im-
pediunt, sed aliquo potius modo eandem promo-
vent. Sunt ejusdem census syrupi, emulsiones,
saccharum.
  2. vel *qualitatem* medicamenti *noxiam*. Hujus
modi corrigentia purgantibus potissimum addun-
tur,

De Formulis Praescribendis in Genere. 3

tur, ut drastica illorum efficacia per illa infirmitatur, de qua re in Therapia generali tabulis de *emese & catharsi* passim dicitur.

3. *Opiata* autem, & quae alia opus habent tali correctione in officinis parata ut plurimum proficiant.

4. Corrigitur noxia qualitas

1] modo *invertendo & immutando* medicamenti texturam & disjungendo particulas summe agiles a cohaesione sua sic v. g. salina corrigunt purgantia.

2] modo *viscera defendendo & roborando*, ut noxae, a medicamento tali metuendae, avertantur. Sic e. g. aromata & alia carminativa, purgantibus addita, ventriculum roborant & flatum in primis viis excitatos discutunt.

D. *Constituens* vocatur etiam *excipiens*, quia *basin*, *adjuvans* & *corrigen*s excipit, atque formam medicamenti constituit. De hoc sequentia notentur.

1. Excipiens semper sit proportionatum ad baseos quantitatem, & qualitatem excipiendam:

1] *Quantitatem* quidem, ut eo commodius misceri possint, & medicamentum in justam formam redigi queat, e. g. ad *bolum* formandum sufficiens quantitas excipientis conservae vel syrupi praescribenda est. Sic potiunculae & decocta sufficientem portionem aquae vel destillatae vel simplicis exposcunt.

2] *Qualitatem* autem, ut excipiens cum natura excipientorum conveniat. Sic v. g. virtus purgans sennae mediante menstruo *aquoso*, *jalap-pae* autem cum *spirituoso* excipienda est.

2. Quando autem excipiens & excipienda disparis sunt naturae, mediante quodam uniente conjungantur necesse est. Sic e. g. oleum terebinthinae, balsamum Peruvianum mediante vitello ovi cum liquoribus aquosis uniuntur.

3. Excipientia majori semper dosi, quam excipientia, sunt praescribenda.

E. Veteres quatuor hisce formularum partibus *quintam* partem addebant, quæ *dirigens* ab illis vocabatur, quia reliqua remedia ingredientia, & illorum effectum ad certas atque definitas corporis regiones dirigere debebat. Hoc dirigens a recentioribus parvi quidem penditur, nihilo tamen minus locum habere potest in purgantibus, per *epicrasin* operantibus, e. g. quando in morbis capitis remedia cephalica, in uterinis hysterica cum purgantibus miscentur.

IV. DOSIS.

Notanda hic occurrunt.

1. *Pondera*, quorum quinque hodie introducta sunt,

1) *Libra Medica*. ℔. quæ differt a civili, nam 12. uncias tantum continet. Haec autem differentia in nonnullis regionibus accurato non observatur. Quando enim in formulis liquidis ℔j. ordinamus, vel speciebus infundendis mensuram definitam adjicimus, e. g. Species infundenda ℔iij aquae, tum librae medicae raro attenduntur.

2) *Uncia* ℥. quæ dividitur in octo drachmas.

3) *Drachma*. ℥. quæ tres habet scrupulos.

4) *Scrupulus* ℥. qui viginti habet grana.

5) *Granum*. gr. quod pondere suo ad granum hordei circiter accedit.

De his omnibus sequentia notentur.

a) Quando pondus aliquod determinandum est, tum numeri Romani adhibentur. v. g. ℔ iv ℥ vj. ℥iij. ℥ij. gr. xvi.

b) Nonnumquam haec pondera dividuntur, & tunc signum ℞, quod semis significat, adponitur. v. g. ℔℞. ℥℞. ℥℞. gr. ℞.

c) Non solemus praescribere ℥i℞. sed ℥℞. neque ℥iv. sed ℥℞.

Nonnulli *alii modi*, quibus medicamentorum quan-

De Formulis Praescribendis in Genere. 5

quantitas solet determinari, e. g.

- 1) *Manipuli*, quibus herbae siccae praescribuntur, e. g. Mj. i. e. quantum manu comprehendere possumus.
- 2) *Pugilli*, quibus flores praescribi solent v. gr. Pj. i. e. quantum digitorum extremitatibus adductis capere valemus.
- 3) *Numeri*, quibus fructus praescribimus, e. g. caricar. No. iv.
- 4) *Liquida nonnulla*, praecipue olea destillata, guttis tantum praescribuntur, e. g. oleum lavendul. gutt. iij. cinnam. gutt. j.
- 5) Nonnumquam Pharmacopoei arbitrio relinquimus, ut quantitatem seu portionem medicamenti dijudicet, adjectis signis *q. s. i. e. quantum satis, quantum sufficit.*

3. *Dosis generalis* respectu diversarum aetatum.

- 1) Ut constet summatim, qua dosi remedia tam cruda, quam praeparata sumi debeant, ob differenti aetatis rationem, omnia in sequentem tabulam memoriae causa disponere placet.

Sit v. g.

Pro adulto ----- 3j. sic erunt

- Juvene ann. xiv - xxi duae tertiae $\frac{2}{3}$ np. ̄ij.

- Adolescente -- vii - xiv. dimidia $\frac{1}{2}$ 3℞.

- Puero ---- iv - vii. tertia $\frac{1}{3}$ ̄j.

- Infante - iv -- quarta $\frac{1}{4}$ gr. xv.

----- iii -- sexta $\frac{1}{6}$ ̄℞.

----- ii -- octava $\frac{1}{8}$ gr. viii.

----- i duodecima $\frac{1}{12}$ gr. v.

A 3

2) No.

- 2) Notandum porro, quod subjectorum diversa constitutio hanc dosium proportionem augere vel minuere possit. e.g. dantur robusti adolescentes, qui maiorem dosim, quam infirmi adulti perferre possunt.
- 4) *Dosis specialis emeticorum*
- 1) *regni vegetabilis*, in quo occurrunt,
- a) *Radices*
- 1) *Asari* ℥℥ - ʒj. decocti ejus ʒj - ʒij.
  - 2) *Ellebori albi*, cujus extractum ad ʒj. exhibetur.
  - 3) *Ipecacuanhae* ʒj - ʒ℥.
  - 4) *Squillae*, cujus oxymel infantibus ad ʒj. praescribitur.
- b) *Folia*
- 1) *Gratiolae* ʒj - ʒij.
  - 2) *Nicotianae*, cujus decoctum a ʒj - ʒ℥. sumendum.
  - 3) *Sedi vermicularis* ʒ℥. decocti ejus ʒij.
  - 4) *Sambuci & ebuli* folia prima, juli dicta, decocti illorum aliquot unciae propinātur.
- c) *Flores*
- 1) *Jaceae* &
  - 2) *Persicae*, quorum syrupos infantibus ad ʒj. praescribimus.
- 2) *Regni mineralis*
- a) *Ex antimonio*
- 1) *Reguli Antim. medicinalis* ʒj.
  - 2) *Florum Antim. gr. iv.*
  - 3) *Sulph. Antim. gr. iv. vi.*
  - 4) *Vitri Antim. gr. vi. viii.*
  - 5) *Croci metallorum Rulandi* gr. vi. viii.
  - 6) *Aquae benedictae Rulandi* ʒss. ʒj.
  - 7) *Oxysacchari emetici Angeli Salae* ʒij - ʒss.
  - 8) ————— *Ludovici* ʒij - ʒss.
  - 9) *Syrupi rubi Idaei emetici* ʒj - ʒij.
  - 10) *Sapae vomitoriae Sylvii* ʒij - ʒss.
  - 11) *Tar-*

- 11) *Tartar. emetici* gr. III. IV.
- 12) *Mercur. vitae* [ex butyro antimonii & aqua confecti) gr. III.
- 13) *Rosæ mineralis Angeli Salae* eadem dosi
- 14) *Infusorum Antimoniat.* quorumcunque nominatorum ℥j.

b) *Ex Mercurio*

- 1) *Mercur. praecipitati* rubri seu arcani corallini gr. IV-V.
- 2) *Turpethi mineralis* gr. III-VI.
- 3) *Mercur. praecipitati* albi) hæc ad pauca
- 4) *Auri vitae Kegleri*) grana.

c) *Ex vitriolo.*

- 1) *Vitrioli albi* depurati ℥ss.
- 2) *Gillae Paracelsi* ℥ij-℥j.
- 3) *Salis vitrioli* ℥j.
- 4) *Mannae vitriol.*
- 5) *CrySTALLI lunæ* gr. IV.

5. *Dosis specialis purgantium*

1) *Regni vegetabilis*

- a) *Acaciae florum* infusi ℥j.
- b) *Agarici* ℥j-℥ij. infusi & extracti ℥ss.
- c) *Aloes.* gr. II. III. ℥j.
- d) *Bryoniae* ℥ij. infusi ℥ij. succi ℥j.
- e) *Carthami seminis* ℥ij.
- f) *Cassiae fistulae* ℥ij-℥j. in decocto.
- g) *Cataputiae* gr. VI.
- h) *Centaur. minor.* extracti ℥j-℥ss.
- i) *Colocynthis* ℥ss. extract. ejus gr. IV-VI
- k) *Cyclaminis succi* ℥ss. ℥j.
- l) *Ebuli radice* ℥ij. extracti ℥j.
- m) *Elaterii.* gr. III. ℥ss.
- n) *Fllebori nigr.* gr. III. IV.
- o) *Epithymi* infusi ℥j. ℥ij
- p) *Esulae extracti.* gr. II. III.
- q) *Gratiolae herbae* infusi ℥ss.

- r) Gummi guttae gr. v - $\varnothing$ ss.
 s) Hermodactyl. radic. $\varnothing$ ij. extract. $\varnothing$ j.
 t) Jalappae $\varnothing$ j - $\varnothing$ ss. resinae ejus gr. v.
 u) Iridis Florent. $\varnothing$ ss. gr. ii. iv. pro infantibus.
 x) Iridis nostratis radicis $\varnothing$ j. infantibus gr. ii. iii.
 y) Matallistae —————
 z) Mechoacannae $\varnothing$ j. $\varnothing$ ij. infusi $\varnothing$ ss.
 aa) Mannae $\varnothing$ j. $\varnothing$ ij.
 bb) Mezeri f. laureolæ
 cc) Myrobalanorum $\varnothing$ ss. $\varnothing$ j.
 dd) Persicarum florum conservae $\varnothing$ j. pro infantibus
 ee) Polypodii radicis infusi $\varnothing$ ij.
 ff) Psyllii semen —————
 gg) Rhabarbari $\varnothing$ ss. $\varnothing$ j. extracti $\varnothing$ j - $\varnothing$ ss.
 hh) ————— Monachorum $\varnothing$ ss.
 ii) Rhamni solutivi seu syrupi domestici $\varnothing$ ss. $\varnothing$ j.
 KK) Ricini Americani seu granorum tilli ———
 ll) ————— vulgatis —————
 mm) Rosarum pallidarum syrupi $\varnothing$ ss. $\varnothing$ ij.
 nn) Soldanellae —————
 oo) Scammonei gr. xv. $\varnothing$ j.
 pp) Sennae foliorum infusi $\varnothing$ j. extracti $\varnothing$ ss.
 qq) Squillae oxymellis $\varnothing$ j. pro infantibus.
 rr) Tamarindorum decocti $\varnothing$ j - $\varnothing$ ij.
 ss) Turpethi vegetabilis $\varnothing$ ss. resinae ejus. $\varnothing$ ss. gr. xv.
 tt) Terebinthinae $\varnothing$ ss.
 2) *Regni Mineralis.*
 a) Auri fulminatis gr. i - viii.
 b) Lapidis Armeni —————
 c) ————— lazuli —————
 d) Magnesiae albae $\varnothing$ j. $\varnothing$ ss.
 e) Mercurii dulcis $\varnothing$ ss. $\varnothing$ j.

De Formulis Praescribendis in Genere. 9

f) Nitri ℥j. ℥ii.

g) Salis Anglic. ℥iii. ℥ss.

h) Tartareorum ℥i. ℥ij.

6. *Dosis specialis alterantium* tam simplicium quam compositorum. Hanc exhibet sequens ordo alphabeticus, de quo tamen notandum, quod multa superflua, immo nonnulla inutilia esse censeamus.

1) *Aceta*. e. g.

Acetum bezoardicum.

———— rosarum.

———— theriacales.

———— prophylacticum *Sylvii*, *Vvicickardi*,

———— scylliticum, &c.

Haec pro *interno* usu cum aquis destillatis diaphoreticis & alexipharmacis ad ℥ss, pro *externo* autem in epithematibus majori dosi praescribuntur.

2) *Aquae destillatae*

a) *Simplices*, e. g. florum acaciae, borraginis, buglossae, cardui benedicti, centaureae minor. cichor. melissae, scordii &c.

Hæc ab ℥j. ℥iiij. pro dosi praescribuntur; in potiunculis autem ℥ij. ab aliis ℥iv. ℥vj. ordinantur.

b) *Spirituosae*, e. g. asthmaticae, Anhaltinae. carminativ. cinnamom. cum vino cydoniorum cordialis, Reginae Hungariae, melissae vinosae. Hæc a ℥ii-℥j. praescribuntur.

3) *Condita*, e. g.

Conditum calami aromatic.

———— carnis citri

———— corticum citri

———— nucis Indicae

———— zingiberis

Horum dosis ℥j vel ℥ij involvit. In bolis autem

tem & *electuariis*, in quibus pro pluribus dosibus ordinatur, $\mathfrak{zj}$ praescribitur.

4) *Concervae*, e. g.

Concervae acetosae

———— anthos

———— citri cum pulpa

———— melissae

———— menthae

———— rosarum.

Hae in bolis ad $\mathfrak{zj}$. in *electuariis* autem ad $\mathfrak{zj}$ praescribuntur

5) *Cortices*, e. g.

Cort. aurant.

----- cappar.

----- chin, chin.

----- citr.

----- quajac.

----- tamarisc.

Horum dosis est $\mathfrak{zss}$. in *insusis* autem & decoctis $\mathfrak{ziss}$.

6) *Electuaria*, e. g.

Elect. diacori, confectio alkerm. completa, & incompleta, diacitri, diascordii *Fracastorii*, de hyacintho, mithridatii, theriacae, horum dosis est $\mathfrak{zj}$ - $\mathfrak{ziss}$.

In *clysteribus* autem electuarius de baccis lauri, benedicti laxativi, diacolocynthidos, confectiois *Hamech*, hierae picrae, diaprunorum solutivorm ab $\mathfrak{zss}$. $\mathfrak{zj}$. praescribuntur.

7) *Elixiria*, e. g.

Elixir propr. *Paracelsi*, uterin. visceral. Hæc a gutt. 30-50. propinantur.

8) *Essentiae*, e. g.

absinth. gutt. xl. l.

myrrh.

fuccin.) gutt. xx - xxx.

ambrae
castorei | gutt. x-xv.
opii

9) *Extracta*, e. g.

absinth.

acor.

cent. min.

cochlear.

enul.

fumar.

gentian. rubr.

tormentill.

croci

theriacae coelest.

laudani opiat

Dosis ℥ss-℥j. in forma
pilularum.

) gr. III-v.

10) *Feculae*

ari

bryoniae

) gr. xv-℥j.

11) *Flores*

acac. anth. Aurant, bellid. borrag, bugloss.

chamoll. lavend. lilior. alb. melilot. pa-

paver. errhat. tunic. verbasc. violar. dosis

P. i. ij. vel Mss.

Flores benzoës gr. iv. ℥ss.

antimon. gr. xii. quæ in vini ℥ij. per
12. horas infunduntur.

salis armoniac.

fulphuris gr. v. ℥ss.

12) *Fructus*, e. g.

caricarum, dactylorum, prunorum, sebest.

No. ij-iv. in decocto passul. min. jujubarum,

tamarind. ℥ss-℥ij. in decocto

13) *Gummata*, e. g.

ammoniac. carannae, galbani, hederæ,

juniperi. Haec in vino vel alio ad propriato

liquore soluta & in pilulas redacta ad ℥j præ-

scribuntur.

14) *Her-*

14) *Herbae*, e. g.

absinth. card. bened. centaur. min. hyssop.
 meliss. menth. crisp. millefol. pulmonar.
 salv. scabios. veronic. virg. aur. M℞. Mj.
 ij. in infuso & decocto.

Quatuor emollientes, nempe

althaeae

betae

malvae

violarum

M℞. in clysteribus, in
 balneis Mij. & plures.

cochleariae, bellid. chaeref. nasturt. pet-
 rosel. pimpinell. Hae recentes in jusculis
 comeduntur, & proportionate ordinantur.

15) *Julepi*, e. g.

gemmati completi ℥ii-℥℞.

incompleti ℥ii-℥℞.

rosarum ℥℞-℥i.

violarum ℥℞. ℥i.

16) *Lapides*, e. g.

Lap. bezoard. orient. gr. iv. ℥℞.

occident. ℥℞. ℥i.

prezios. fragm. gr. vi. ℥℞.

CrySTALL. mont. ℥℞.

haematit. gr. xv. ℥i.

caneror. ℥i.

percar. ℥i-℥ii.

in liquorib.
 & potun-
 culis.

17) *Ligna*, e. g.

Ligni aloes in pulver. ℥℞. ℥i.

juniper.

quajac.

sassafras.

sandal.

℥℞. ℥i. in decocto.

rhodii ℥ii. ad gratum odorem conciliandum in decoctis.

18) *Liquores*, e. g.

Liquor terrae foliat tart. gutt. xx. xxx.

nitri fixi gtt. xx. xxx.

ol. tar. per deliquium gutt. xx. xxx.

Liquor CC. succinat. gutt. xii.

19) *Loch, linclius, eclegmata, e. g.*

Loch. ad asthma

de farfara s. ruffilagine

de pulmone vulpis

sanum & expertum.

Dosis, quantum cultelli cuspis capit, in ele-
ctuar. autem $\mathfrak{z}\text{i}$.

20) *Magisteria.*

Horum loco rectius pulveres, e quibus illa
preparantur, praescribuntur.

21) *Olea*

a) *Cocta & expressa, e. g.*

Oleum amygd. amar.

dulc.

absinth.

aneth.

chamomill.

hyper.

lilior. alb.

lumbr. terr.

momordic.

nucl. persic.

nymph.

ovor.

rosarum.

scorpion.

verbasco.

Dosis est $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. in Li-
nimentis autem &
unguent. a $\mathfrak{z}\text{i}$. haec
olea praescribuntur,

nucis moschatae in linimentis & bal-
samis $\mathfrak{z}\text{i}$.

b) *Destillata, e. g.*

absinth.

aneth.

anis.

anthos.

carvi,

caryo-

caryophyll.
cinnamom.
citri.
foenicul.
lavendul.
macis.
mastich.
majoran.
nucis moschatae
tor. mat.
rutae.
succini.

Haec olea ex aromati-
bus parata a guttis tri-
bus ad ℥ss. Reliqua
vero a ℥ss-℥ss. & am-
plius in balsamis & li-
nimentis praescribun-
tur.

22) *Pilulae*, e.g.

Pil. de aloe rosata & violata.
de ammoniac.
angelic.
cephalic.
de succino *Crattonis*

℥ss. j.

23] *Pulveris*, e.g.

Pulv. bezoard. *Ludovici*.
Vvedelii.
cachectic. *Ludovici*.
Quercetani.
dysenteric. *Crollii*.
Haly contra phtisin.
Pannonic. rubr.
stomachic. *Birckmanni*.
strumal.

gr. xv. ℥ss.

24] *Radices*.

acori.
althae
5. aperientes nempe apii,
asparagi, foenicul. petro-
fel. tusc.
ari.
bistortae.
chinae.

con-

contrajerv.
dictamni alb.
gent. rubr.
irid. Florent.
liquirit.
pimpinell. alb.
paeoniae.
polypod.
sarsaparill.
valerian.

Dosis ℥ii. ℥vi.
in infusis, non-
nullae in pul-
vere amuleti
loco.

25] *Rob*, e. g.
berberum.
cerasor. acid.
cynosbati.
ebuli.
iuniperi.
ribium.
rubi idaei.
saniculae.

℥i-℥ii. & amplius
praecipue in iulep.

26) *Salia*.

1] *Fixa*, e. g.
sal. absinth.
cardui bened.
centaur. min.
genist.
tartari.

℥i-℥ss.

2) *Volatilia*.
sal. volat. CC.
succin.
viper.

gr. iv-℥ss.

3] *Neutra*.
arcan. duplic.
tart. vitriolat.
sal polychr.
tart. solub.
terra foliat. tart.

℥i-℥i.

27) *Semina*, e. g.

femin.

femin. calida mai. & min.

4. *major.* nempe

anis.

cardam.

cumin.

foenicul.

4. *minor.*

ammios.

apii.

carvi.

dauci.

4. frigidior. maior. & min.

major. nempe

citrull.

cucumer.

cucurbit.

melonis.

minor. nempe

cichore

endiv.

lactuc.

portulac.

cicer.

cinn. f. fantonic.

coriandri præp.

citri

lini.

foenu graec.

galegae

hyofciam.

papav. viol. sinapios.

28] *Species.*

1) *cordial. temperantes.*

diambra.

diamosch.

contra apoplex.

de hyacinth.

Interne & externe in emulsionibus, pulveribus &c. usurpantur.

Hinc etiam dosis quam maxime variat,

dia-cinnam.
 imperatoriae.
 dia-ireos simpl.
 diamarg. calid.
 diarhodon abbat.
 tragea aromat.

Dosis a ℥ss-℥ss repeti-
 tis vicibus.

2) *pro decoctis.*

Spec. pro potu or-
 dinar.

-pectoral.
 -florum & fru-
 ctum an-
 febr.

℥ - ℥ij ad mensur. unam
 liquoris.

carminativ.
 emollientes
 lenit.

in clysterium man. i.
 ad ℥ssj. liquoris,

29) *Spiritus, qui sunt*

1) *acidi, v.g.*

nitri

vitriol.

salis comm.

dos, gutt. v-viii. xii.

clyssus ℥ss-℥j gutt. x-xx.

spirit. tart.

mannae

nit. dulc.

vitriol. dulc.

sal. dulc.

) gutt. xxx - xl.

) gutt. x-xx.

2) *urinofi, e.g.*

spirit. sal. armoniac.

c. c. quamvis

hic proprie

non sit urinosus

lumbr. terrest.

urinae

) gutt. xv-xxx.

3) *Fermentati, e.g.*

spirit. cochlear.

B spirit.

spirit. fragor.

florum sambuc.

lilior. convall.

gutt. xxx-xl.

rosarum

4) *Abstracticii & cum spir. vini parati*, e. g.

spirit. anisi

baccar. junip.

ceraforum nigr.

℥j-℥℥.

formicarum

lavendul.

liliorum convall.

mastichis

30) *Succi inspissati*, e. g.

Succ. absinth.

acaciae.

de agresta

berberum

citr.

℥j-℥℥. uti rob.

cydon.

fragorum.

granator.

mororum.

riblum.

31) *Summitates herbarum.*

Harum dosis cum ipsis herbis convenit.

32) *Syrupi*, e. g.

Syr. acetosae,

acetosellae,

acetositat. citr.

absinth.

althaea

bellid.

berberum.

card. bened.

cerafor. acid.

chamomill.

eichor. c. rhabar.

cinna-

cinnamom.	
contrajerv.	
cort. aurant.	
citri	℥ij-℥℥. & ℥j. in po-
flor. acaciae,	tiunculis.
granat.	
heder. terrest.	
papaver. errat	
rosarum.	
scabios.	
de symphyto	
Fernelii.	
violar.	

33) *Tabulae seu morsuli*, e. g.

Tab. diaireos simpl.	
diamargar. frigid.	
manus Cristi simpl.	
& perlatae, seu sac-	
chari prelati.	℥j-℥℥.
imperator.	
ex succo berberum	
citri	
violar.	
contra vermes	

34) *Terrae & iisdem adfinia alcalina*, e. g.

Terra sigillat. Siles.	
rubr. & alb.	
Lemnia	
Japonic. seu carechu.	
bolus armena.	
chelae & oc. cancr.	
C.C. ustum	
philosophic.	
cranium humanum	
corall. rubr ppr.	
crystall. mont.	
croc. mart.	

dens apri	
hippopot.	
mandibul. lucii pisc.	℥ss-℥ij.
matr. perlarum.	
off. sepiae	
unicorn. fossile	
ustum	
ungul. alc.	
Antihecticum <i>Poterii</i> .	
antimon. diaphoret.	℥ss-℥j.
bezoard. mineral.	
35) <i>Tincturae</i> , e.g.	
<i>Tincturae</i> antim.	
aperitivae <i>Moebii</i>	
bezoard. <i>Vvedellii</i>	
corallior.	
cort. aurant.	gutt. xxx-xl.
citr.	
mart.s aperitiv. <i>Ludovici</i> .	
sal. tart.	
fulph.	
36) <i>Trochisci</i> , e.g.	
Troch. bechici alb.	No.l. ll. detinen-
— grysei	tur continue in
— nigr.	ore, . ut sensim
— rubr.	liquefiant & de-
— de Gall. mosch.	glutiantur, alias
— pectoral.	ab ℥ss, ad ℥j. præ-
— sublinguales.	scribuntur.
37) <i>Unguenta</i> , e.g.	
Unguent. <i>Ægyptiacum</i>	
simpl. & composit.	
— alabastrinum	
— ad ambusta	
— album camphor.	
— de althaea	

_____	anodynum	
_____	apostolor.	
_____	de arthanita	
_____	digestiv.	℥ij - ℥j.
_____	de linaria	
_____	nihil ad ocul.	
_____	diapompholyos	
	feu nihil dicti.	
_____	populeon.	
_____	pomat.	
_____	rosat. simpl. &	
	camph.	
_____	nervin.	
_____	rubr. <i>Vvurzii</i>	
_____	virid. potab.	

38] Tandem de *Opiatis de Crocatis* nonnulla sunt adjicienda. Horum enim, praecipue opiatorum, doses debent esse accuratissimae & omni circumspectione definitae. e. g.

Opium cydoniati & fermentati dos. gr. i.

laudani opiatum gr. ii.

_____ hysterici gr. iii.

MP. de cynogloss. gr. i. iii.

Tincturae opii c. octuplo spir. vin. parat.
gutt. i.

croc. orient. pulverisat. ℥ss.

extr. croc. gr. v.

Tincturae croc. gutt. xxx.

39) *Nonnulla medicamenta*, ideo quod *cariora* sunt minori tantum dosi praescribuntur. e. g.

margarit. orient. lapis bezoard. orient. bezoard. solare, ambra, moschus &c.

Nisi enim pretium obstaret, eandem cum aliis dosin possent habere.

V. ORDO FORMULARUM ET ALIA REQUISITA GENERALIA.

1. Auctores, quia maxime inter se variant, certae quidem regulae de ordine remediorum non possunt dari, sequentia tamen vulgatissimi sunt usus.

1] Quae majori dosi praescribuntur, illa rem reliquis praeponuntur, nullo habito respectu ad *basin*, num scilicet primo loco vel alio ponatur.

2) Sic v. g. in potiunculis, electuariis, & bolis aquae & conservae, quae tanquam *excipientia* majori dosi praescribuntur, primum in formula occupant locum.

3) In *emplastris* autem & *morsulis* *excipientia* reliquis postponuntur.

4) Hoc etiam observatur in *decoctis* & *infusis*, quorum reliqua sequente ordine solent praescribi:

a] radices

b) herbae & summitates

c] flores

d) semina & fructus

e] cortices.

5) In *infusis* autem laxantibus laxantia & digestiva remedia ultimum occupant locum.

2. Ad requisita generalia pertinent etiam *proportio* ingredientium, nempe *baseos*, *corrigentium*, *adjuvantium*, & *excipientium*. e. g.

1) In *infusis* & *nodulis* proportionata debet esse quantitas *excipientis*, ut virtus medicamentosa sufficienter extrahi possit.

2) In electuariis sufficiens debet adesse quantitas *conservarum* & *syruporum*.

3] In potiunculis aquae destillatae ℥j pulveris ℥j aut ℥ss. syrupi vero ℥j circiter addenda est. Sed de his suo loco specialius dicemus.

3. *Signum*, quod in frontispicio formulae occurrit, pro

$\frac{2}{3}$ alii JJ. utuntur.

4. *Characteres*, quibus certa remedia designantur, suo loco quaerendi & discendi sunt.

5. In plerisque formulis pharmacopoeo praescribimus methodum, qua praeparationem medicamenti instituere debeat. e. g. quae formulae per simplicem fiunt mixtionem uti potiunculae, mixturae, pulveres, illarum fini adponitur lit. M. quod significat misce. Ubi vero prolixiori opus est praeparatione, plura adponuntur; id quod suo loco indicabitur.

6. Sub finem formulae adjicimus etiam monitum *ad pharmacopoeum* de capsula, vase, &c. e. g. ad chartam; d. ad Scat. d. ad oll. d. ad. V. d. cum pertinentibus, quod monitum in primis respicit clysteres, quando pharmacopoeus jubetur dare syringam, vesicam, aut alia ad injiciendum clysterem necessaria instrumenta.

7. *Signatura Germanica* formulam claudit. Describitur in illa modus utendi, de qua quidem re sequentia observanda sunt:

1) *Nomen* medicamenti, ubi respectum habemus a] modo ad ipsum morbum, b] modo ad locum adfectum, c) modo ad formam medicamenti, e. g. Pulvis contra calculum: Essenz, Tinctura Stomachica: Pulvis cephalicus roboran. d) Vitetur autem ubique abusus ille vulgaris, qui vilissimas quoque formulas pomposis titulis ornat; e. g. Pulvis cordialis conservans: pulvis cordialis aureus.

Dosis, quae necessario addi debet, ne error ab aegrotis in adsumendo committatur. Unde formulis subjicitur: signetur Essentia stomachica de qua quotidie ter 40. guttae sumantur.

Tempus, quod interdum etiam additur. e. g. Ma-

ne una hora ante prandium tempore eundi dormitum : vel omnibus duabus aut tribus horis de eo fumendum.

- 4) *Vehiculum*. Hujus etiam interdum mentio fit. e. g. Sumendum in brodio calido, in cocleari pleno vino, in scudella Coffee.
- 5) *Regimen*, quod eum in finem subjicitur, ut medicamenti actio promoveatur, v. g. deinde jejunandum per unam vel duas horas, & quiescendum in lecto, cum moderata copertione.
- 6] Reliqua vero, quae regimen concernunt, locum tantum habent in praescriptionibus illis diffusioribus, quas vulgo, notitias vocant, quasque absentibus communiter transmittimus. Ubi adhuc notandum, quod si plura transmittantur remedia, illa plerumque vel litteris A. B. C. vel numeris 1. 2. 3. notari soleant, ad errorem effugendum. e. g. De hac aqua notata cū littera A. fumantur singulis quatuor horis duo coclearia plena.

VI. REGULAE GENERALES.

1. Antiqui simplicibus contenti erant medicamentis. Notum enim est, quod non tantum *Hippocratis* & *Galen*i temporibus, verum etiam aliquot seculis post illos de formulis speciosis ac diffusis altum fuerit silentium.
2. Hodie autem formularum conscribendarum abusu & vanitati multum expositum est, dum ingens farrago ad ostentationem & vanā gloriam, immo lucri causa in unum acervum congeritur.
3. Mittimus autem hunc abusum, & de re ipsa profitemur, quod ad divinae sapientiae specimen omni jure referendum sit, quādo quispiam tali iudicio & experientia praeditus est, ut remedia probata seligere, & pro morborum subjectorum, atque reliquarum circumstantiarum diversis rationibus prudenter & concinne combinare possit.

4. Est autem formularum speciale ornamentum *brevitas*. Hinc Medicus formulas longas, quantum fieri potest, evitet. Quando autem in hujus tractatus formulis prolixitas passim occurrit, considerandum omnino est, quod *methodi* causa hoc factum sit, non ut promiscue retineantur, sed seligantur.
5. Sic etiam *variatio* medicamentorum frequens quovis modo fugiatur. Haec enim, vel inconstantiam, vel imperitiam, vel jactantiam, vel plane avaritiam indicat. Excusant autem variationem, quando praecipue in morbis chronicis, ad patientis sensum & captum nos formare cogimur.
6. In praescribendis formulis talia remedia in usum trahenda sunt, quorum consistentia conspirat, & quae se invicem non destruunt.
Hinc opus est, ut eorum, quae conjungere volumus, mutuam habitudinem satis exploratam habeamus, alias per contrariorum talium conjunctionem speratus effectus impeditur. Contingit hoc facile exempli gratia, quando acida alcalibus & absorbentibus, resinosa, quae facile praecipitantur, pure aqueis miscentur.
7. Excipiendae autem sunt tales formulae, in quibus contraria talia *consulto* combinantur, ut tertium quid inde emergat; id quod solemne praecipue fuit *Sylvio*, qui formulas egregii usus ex aquis destillatis, aceto & oculis cancrialiisque alkalinis concinnavit.
8. *Obsoleta* remedia, parum usualia & maxime ingrata Medicus non praescribat.
9. Non trahat in usum remedia *pretiosa*, quando minus pretiosis eundem commodum & securum effectum potest obtinere. Neque etiam exotica nostratibus remediis ubique praeferantur.

tur. Datur autem non nunquam occasio excipiendi, videlicet quando magnates & divites remedia, quae minoris pretii sunt, adspernuntur & pretiosis curari malunt.

10. *Nova* & experientia nondum probata remedia, nemo facile praescribat, nisi qui iudicio discretionis satis praeditus est.
11. In casibus *dubiis*, vel nulla, vel levia tantum medicamenta praescribenda sunt. e. g. quando non satis constat, num intumescencia abdominis in feminis maritatis pro hydropo vel pro graviditate declaranda sit. Si enim graviditas esset, & remedia hydropica propinarentur, abortus produceretur.
12. Remedia *drastica* in usum non trahuntur, quando mitioribus res peragi potest.
13. Ubi natura *sola* morbum profligare potest, remedia non praescribantur.
14. Subjectorum *temperamentum* & *vitae genus* in praescribendis formulis bene perpendendum, & explorandum simul, qualia remedia optime perferre possint patientes. Satius enim est nullum quam tale medicamentum, a quo natura abhorret, propinare.
15. Remedia *generosa*, quae cum impetu quodam agunt, subjectis debilibus & sensibilibus non sunt ordinanda.
16. Remedia ad *morbum* ipsum, non autem ad quodvis *symptoma* praescribenda sunt. Quando autem symptomata graviter urgent, ipsa necessitas hanc legem frangit.
17. In casibus *desperatis* & *conclamatis* medicamentorum usus non plane negligendus est, ne aegrotum deseruisse videamur. Licet enim morbum ipsum debellare non possimus, symptomatibus tamen mitigandis intenti esse debemus.
18. Non est necesse, ut formulae de *triplici regno*
sem-

semper constant, neque ut ex uno tantum congerantur.

19. *Suaveolenta & inodora* praeferantur foetidis & nauseosis, ne cardialgia, vel plane vomitus excitetur.
20. *Color turpis*, quantum fieri potest, fugitur. Absit tamen lusus pueris in coloribus per folia auri conciliandis.
21. Summa totius negotii eo redeat, ut in praescribendis formulis viam *tutam*, &, quantum fieri potest, *Jucundam* etiam & *brevem* eligamus.
22. Reliquae cautelae, quae indicandae essent, in *conspectu medicinae practicae* videri possunt.

T A B U L A II.

D E

P U L V E R I B U S.

I. DEFINITIO.

Pulvis est medicamentum siccum, quod vel ex uno tantum simplici ingrediente, vel ex pluribus talibus comminuendo & miscendo paratur.

II. DIFFERENTIA.

Pulveres differunt

1. ratione *præparationis*, cujus respectu

- 1) alii sunt *grossi*, qui grosso tantum modo, contusi sunt, & *trageae* vocantur, e. g. *tragea grossa cum tabulatis*, *tragea aromatica*; item grossi illi pulveres, qui externe adplicantur.
- 2] Alii *mediae* sunt *subtilitatis*; e. g. *species imperatoriae*, *diacinnamomi*, *diarrhodon Abbatis*, *pulvis stomachicus BircKmanni*.
- 3) Alii sunt *subtilissimi*, qui in pollinem impalabilem, quem vulgo *alcohol* vocant, rediguntur. Huc pertinent illa, quae *præparata* vocantur, e. g. *oculi cancror. præp. conchhae præp. mater perlarum præp. magisterium coralliorum*, & quae alia per chemiam in talem pollinem rediguntur. Spectant etiam ad horum censum pulveres illi subtilissimi, qui oculis mediante calamo insperguntur, & *collyria sicca* aut *Sief. oculorum* vocantur.

2. Ratione *usus*.

- 1) Alii enim *interne* propinantur.
- 2] Alii autem *externae* adplicantur, e. g. pulveres *stiptici chirurgorum*, *exsiccantes*, *collyria sicca tumores*

tumores inflammatorios discutientes, sternutatorii, dentifricii, reliqua.

3. Ratione temporis, quo respectu.

1.) *officinales* vocantur, qui in pharmacopœis compositi jam prostant, e. g. pulvis *stomachicus BircKmanni*, pulvis *Cornachinus*, *specificum jalappae*.

2.) *magistrales* autem dicuntur, qui ex tempore a Medico tanquam *Magistro* praescribuntur.

III. *LATERIA*.

1. Pulveres, qui interno usu veniunt, commodissime parantur ex praeparatis terreis, antimoniatibus fixis & aliis metallicis. Porro ex salibus mediis & nitrosis. Quae vero incommoda ex pulveribus vegetabilibus, interno usui destinatis, eveniant, inferius dicetur. Hinc in ipsis traqueis, quas ordinarie constituunt, per gratam additionem vel sacchari, vel electuarii, vel syrupi cujusdam, nauseam avertere conamur.

2. His pulveribus interne exhibendis interdum talia etiam adduntur, quae per se in pulverem redigi minime possunt, e. g. *extracta & olea destillata*.

3. Plures autem, qui *externae* adplicari debent, potissimum parantur ex vegetabilibus, & eo quidem ordine communiter praescribuntur, ut primum radices, deinde herbae, postea flores, & denique semina, cortices, aromata ponantur.

IV. *DOSIS*.

1. Dosis pulverum admodum variat pro morbi & remediorum conditione.

2. Nonnulli enim morbi plures doses postulant, nonnulli unica profligantur.

3. Pulveres *emetici & purgantes* unica tantum dosi; *alterantes* autem a $\mathfrak{z}\text{ij}$. ad integram unciam pro una vice ordinarie praescribuntur.

4. Ceterum tab. i. jam monuimus, quod pulverum dosi pro una vice sumenda $\mathfrak{z}\text{ss}$. non facile debeat

beat transcendere.

5. Qui pulveres sunt *diffusi*, e. g. pulvis *stomachicus BircKmanni*, & alii officinales, cultelli cus-
spide metiuntur. Reliqui vero in certas doses
usitatis distribuuntur.

6. Nonnunquam unica tantum dosis praescribitur, &
pharmacepoeo imponitur, ut eandem dupli-
cem, triplicem, reddat, vel ulterius multi-
plicet.

V. REGULAE ET OBSERVATIONES.

1. Quoniam plurimi patientes a pulveribus per na-
turalem idiosyncrasiam abhorrent, antiquorum
pulveres crassi penitus fere abrogati sunt. Hinc
vel ex hoc fundamento pulveres magnae molis
non facile praescribendi sunt, praecipue quan-
do vitium deglutitionis vel cardialgia nauseosa
praesto est.

2. *Vagabilia*, interne in forma pulveris adsumen-
da, multa inferunt incommoda. Magnam e-
nim constituunt dosis adsumenda molem, qua-
rum tamen vix vicesima portio solutione sepa-
rabilis & efficax est. Praeter ea in vehiculo,
quo tales pulveres sumuntur, mox turgescunt,
& uti majorem molem exhibent, ita etiam ma-
jorem nauseam excitant.

3. Quando autem omnino magna pulverulenta por-
tio, ob peculiarem aliquem effectum impetran-
dum, adsumenda est, praestat illam mediante
quodam syrupo in electuarium, bolum, vel
aliam formam redigere, vel divisim sumere.

4. *Amara*, e. g. aloe, colocynthis, in pulveribus
non facile sunt praescribenda. Non solum enim
nauseam, sed etiam non raro vomitum exci-
tant. In specie colocynthis quando in substan-
tia [h. e. in pulvere] adsumitur, immania tor-
mina & gravissimam hypercatharsin excitat.

5. Pulveres *acres*, *salini*, quando in arrosione ven-
triculi

triculi praescribuntur, partem arrosam magis arrodunt & inflammant.

6. *Mercurialia* in pulveribus caute sunt propinanda, ne faucibus intimius adhaereant, & hac ratione sinistro effectus causentur. Hinc vel cum aliis speciebus misceri, vel in massulam illam panariam, involui, vel mediante syrupo in aliam formam redigi debent, vel sufficiente potu calido fauces eluendae sunt.

7. *Foetida, mucilaginosa & pingua* in pulveribus, quantum fieri potest, vitanda sunt, e. g. castoreum, gummata, semen psyllii, lini, cydoniorum, sperma ceti.

8. Ex hoc capite *pulvis Haly*, qui ex semine althaeae, malvae, cydoniorum, gummata. Arabico, tragacantho constat, difficillimae est praeparationis, & quoniam ob semina contusa rancorem facile concipit, phthisicis, quibus ordinarie exhibetur, plus saepe nocet quam prodest.

9. Sic etiam *sperma ceti* pulveribus misceri non debet, nisi cum oculis cancri, aut terreis alcalinis probe subigatur.

10. *Resinae purgantium*, nisi cum salibus probe subactae fuerint, intra fauces conglobantur, & postea intestinis adhaerentes, gravia tormina efficiunt.

11. Vitanda etiam est mixtio earum specierum, quae *invicem se destruunt aut corrumpunt*, e. g. vitriolum martis cum arcano duplicato, vel aliis nitrosi aut alcalinis mixtum; item mercurius dulcis cum alcalinis conjunctus. Sic etiam acida pulveribus miscere non convenit. Quando enim cum vehiculo miscentur, ad nauseam spumescunt, e. g. pulvis ille *Kergeri*, qui pro febrisfugo venditur, & ex coralliis, cremore tartari constat. Ex eodem fundamento pulveres absor-

- absorbentes addi non debent potionibus acidulis, neque etiam vinum pro illorum vehiculo sumendum est.
12. *Insipidia* cum omnibus possunt misceri. At vero *salia fixa* & *salsa* cum aromaticis, item cum acribus & amaris minus conveniunt.
  13. *Salia volatilia* pulveribus non facile misceantur. Sapore enim & odore sunt ingrata, & nisi mox adsumantur, vel in vitro quodam probe obturato conserventur, exhalant.
  14. Pulverum ingredientia communiter duo, tria aut quatuor sunt. Quando autem pro pluribus dosibus praescribendi sunt, plura etiam in subsidium vocari solent.
  15. Nonnunquam pulveribus *compositis* officinalibus alia, vel simplicia vel chemica vel composita adduntur; quo casu autem notandum, quod talia non sint addenda, quae ipsam compositionem jam ingrediuntur; nisi quidem hoc vel illud compositi ingrediens consulto augere desideremus. Hoc etiam valet in aliis formulis.
  16. Ut pulveribus, praecipue trageis diffusis, gratum saporem conciliemus, saccharum, aut elaeo-sacchara varia adduntur. Sunt autem elaeo-sacchara nihil nisi saccharum, quod una vel altera guttula olei cujusdam destillati impraegnatum est.
  17. In tali autem casu saccharum ad pondus reliquorum ingredientium sumitur, & litterae ad P. O. i. e. pondus omnium adjiciuntur.
  18. Nonnunquam, ut tanto gratiores hi pulveres grossi reddantur, ex speciebus pro morsulis, aut ex confectionibus seminum, e. g. anisi, foeniculi, cubearum parantur.
  19. *Vehiculum nimis pingue* infringit efficaciam pulverum salinorum & aliorum, Sic etiam pulveres virtute sua privantur, quando tenaci

naci materiae involvuntur.

20. Denique notandum, quod pauca moles, teneritudo, sapor tolerabilis quodam modo etiam odor atque color gratus, pulverem commendet.

VI. FORMULAE.

I. Emeticae.

1) ℥. Tart. emetic. gr. iiii.

vitriolat. ℥ss.

M. pro dosi.

2) ℥. Rhabarb. elect. gr. xii.

tart. emetic. gr. ii.

sal. absinth. gr. vi.

M. pro dosi.

3) ℥. Sulph. antim. aurat. ultim. sublimé.

arcan. duplic. ana gr. vi.

M. pro dosi.

4) ℥. Mercurii vitae gr. ii.

resin. jalapp. gr. iiii.

nitri antimoniac. ℥ss.

M. pro dosi.

5) ℥. Sal vitriol. gr. xvi.

sacchar. albiss. gr. xii.

M. pro dosi.

6) ℥. Specif. jalappin. ℥ss.

tartar. emetic. gr. ii.

antim. diaphor. non edulc.

gr. viii.

M. pro dosi.

7) Auri fulmin. gr. i.

antim. diaphor.

tart. vitriolat. ana gr. iiii.

C

M. pro

M. pro infante annum
nondum supergresso.

8) ℥. Rad. ipecacoanhæ ʒj.

Sal. tart. ʒss.

M. pro dosi.

9) ℥. Rad. asari gr. xxv.

tart. emetic. gr. iʒss.

arcan. duplic. gr. vi.

M. pro dosi

2. *Laxantes.*

1) ℥. Rad. jalapp. opt. ʒi.

tart. vitriolat. ʒss.

ol. foenicul, gutt. j.

M. pro dosi.

2) ℥. Specif. jalappin. ʒj.

resin. scammon. gr. iiii.

arcan. duplic. gr. vi.

M. pro dosi.

3. ℥. Scammon. sulphurat.

merc. dulc. ana gr. vi.

conch. præp. ʒss.

M. pro dosi.

4) ℥. Rhabarb. elect. ʒss.

sal. tart. ʒss.

M. pro dosi.

5) ℥. Tart. vitriolat. ʒj.

resin. jalapp. gr. vi.

ol. anifat. gutt. j.

M. pro dosi.

6) ℥. Pulv. Cornachin. ʒj.

merc. dulc. $\mathfrak{z}$ ss.

M. pro dosi.

7) $\mathfrak{z}$. Magnet. alb. $\mathfrak{z}$ j.

specif. jalapp. gr. vii.

M. pro dosi.

8) $\mathfrak{z}$. Merc. dulc.rad. jalapp. ana $\mathfrak{z}$ ss.

ireos Florent.

sulph. antim. aur. ult.

præcipitatione ana

gr. ii.

M. pro dosi.

3) Diaphoreticæ.

1) $\mathfrak{z}$. antim. diaphoret.oc. cancr. citr. ana $\mathfrak{z}$ j.nitr. depur. $\mathfrak{z}$ ijcinnab. nativ. ppt. $\mathfrak{z}$ ss.

M. d. in 9. part.

2) Conch. ppt.

bezoard. mineral. ana $\mathfrak{z}$ ss.nitr. depur. $\mathfrak{z}$ j.

cinnab. antim. ppt. gr. xi.

M. d. in 12. part.

3) $\mathfrak{z}$. Antim. diaphor.

conch. citr.

tart. vitriolat.

nitri depur. ana $\mathfrak{z}$ j

cinnab. nativ. ppt. gr. xiv.

M. d. in 14. part.

4) $\mathfrak{z}$. Antim. diaphoret.

matr. perlar. ppt.

mandibul. luc. pisc. ana $\mathfrak{z}$ j.

C 2

lapid.

lapid. bezoard. ℥ij .
 antim. crud. Hungar. ℥j .
 M. d. in 12. part.

5) $\mathcal{V}$. Bezoard. mineral.
 cryſtall. montan. præp. ana
 ℥ij .
 nitr. regener.
 regul. antim. medicinal. ana
 3℥ .
 M. d. in 8. part.

6) $\mathcal{V}$. antim. diaphor.
 C. C. philoſoph. ana 3j .
 nitr. antimoniæ. ℥ij
 pul. caſcarill. ℥j
 flor. ſulph. ℥℥
 M. d. in 10. part.

7) $\mathcal{V}$. Bezoard. mineral.
 dent. apr. præp. ana 3j
 unicorn. foſſil.
 lubr. terreſt. præp. ana 3℥
 cinnab. nativ. præp. ℥℥ .
 M. d. in 10. part.

4. *Diureticae*

1) $\mathcal{V}$. Tart. vitriolat.
 oc. cancr. citr. ana 3j
 ſal. centaur. min. 3℥
 M. d. in 8. part.

2) $\mathcal{V}$. Nitri antimoniæ.
 conch. citr. ana 3j
 ſal. tart. ℥ij
 abſinth. 3℥ .
 M. d. in 10. part.

- 3) ℥. Arcan. duplic. ʒiʒ.
lap. percar. præp. ʒj.
fal. card. bened. ʒʒ.
M. d. in 9. part.

- 4) ℥. Test. ovar. acid. tart.
lumbr terr. præp. ana ʒij
fal. genist.
Ononid. ana ʒj
M. d. in 6. part.

- 6) ℥. Cristall. tart.
fal. polychrest. ana ʒʒ
matr. perlar. præp.
nitr. de purat. ana ʒj.
sem. sinap. gr. xv.
M. d. in 6. part.

- 6) ℥. Tart. tartarifat.
nitr. regenerat. ana ʒj
sem. embul. ʒij
M. d. in 8. part.

- 7) ℥. Foliat. terr. tart.
cremor. tart. ana ʒj
milleped. præp.
cinnab. antimon. præp. ana ʒj
M. d. in 8. part.

5. *Pellentes, nempe partum & secundinas*

- 1) ℥. Borac. Venet. ʒij
cinnab. anim ʒʒ
M. d. in 2. part. S. pulvis in gravi partu, de
quo unus iusto tempore in aqua ferrea sumitur.
2) ℥. Hepat. anguill. ʒij
cort. cinnamom. pulverif.
gr. vi.
M. d. in 2. part.

3) ℥. Myrrh. elect. ʒj
 fuccin. alb. ppt. ʒss
 M. d. pro dosi.

4) ℥. Croc. orient.
 trochisc. de myrrh. ana ʒss.
 Sal. vol. viperat. gr. vi.
 ol. succin. gutt. ij.
 M. d. in 2. part.

6. *Apophlegmatizantes, seu errinae & ptarmicae.*

1) ℥. Herb. majoran. Mj.
 Summit. serpill.
 origan. ana Mss.
 Flor. lilior. convall. P. ij
 rosar. cyan. ana P. j.
 ol. destillati majoran. gutt. viii.

M. f. pulv. subtilissimus, tin-
 gatur f. p. in colorem viri-
 dem cum indigo.
 S. Tabacus viridis pro naso

2) ℥. Pulv. irid. Florent ʒj
 hellebor. utriusque ʒss
 Herb. origan.
 rorismar.
 thym. ana Mss.
 Flor. lavendul.
 anthos. ana P. j.

M. f. pulv. subtilissimus.

3) ℥. Fol. tabac. Mj
 summit. serpill. betonic. ana Mss
 Flor. violar.

majo-

majoran. ana P. j.

Sem. nigell. ℥ij

ol. destill. foenicul.

cubeb. ana

gutt. iv.

Mosch.

Zibeth. ana gr. i.

M. f. pulv. subtilissimus.

4) ℥. pulv. lign. aloes ℥j

tabac. ℥ij.

fuccin.

facch. opt.

castor. ana ℥iſſ

ol. lin. Rhod. gutt. xii.

M. f. pulv. subtilissimus.

5) ℥. Tunic. rubr. exsiccat. &

a peduncul. liberat. & pul-
verilat. ℥iij.

ol. lign. Rhod. gutt. x.

Mosch. in praedicto ol.

solut. gr. ii.

Balsam. cujusdam liquid.

e. g. Hoffmann. ℥j.

M. f. pulv. tingatur cum f. q.

Spirit. vini in colorem ru-
bicundum.

Tabaccus rubicundus pro
naso

6. ℥. Sal. ammon. cin. clavel-

lat. ana q. p. sublimentur.

Rec. sal. volatil. ℥ij. im-

buantur ol. lavendul.

gutt. xx.

M. S. sal. volatile lavendula-

tum odore excipiendum.

7. *Salivantes.*

1) ℥. Merc. dulc. legit. præp. ʒj
conch. præp.

Antim. diaphoret. ana ʒiſs

M. opt. div. in 20. part.

Pulvis de quo in principio unica tantum sumatur, sequentibus autem diebus, dosis crescit, & 2. 3. 4. fumantur usque salivatio sequatur.

2) ℥. Arcan. corallin. ʒj.
oc. cancr. præp.

bezoard. mineral. ana
ʒiſs

M. opt. divid. in 20. part.

S. ut supra.

3) ℥. Panac. mercurial. a l' Emery.
descript. ʒij

antimon. diaphoret. ʒiſs.

mat. perlar. ʒj

M. opt. divid. in 15. part.

S. Pulvis de quo primo die unus sumatur, sequentibus diebus autem dosi ad dimidiam partem augenda : usque salivatio sequatur.

8. *Anthelminticae.*

1) ℥. Merc. dulc. legit. præp.

scammon. sulphurat. ana ʒß.

matr. perlar. præp. ʒj

M. d. in 6. part.

S. Pulvis, de quo Luna de crescente una dosis bis sumenda.

2) ℥. Aethiop. mineral. ʒß.

tart.

tart. vitriolat. $\mathfrak{z}ij$
 facch. alb. $\mathfrak{z}j$.
 M. in mortario lapideo.
 d. in 6. part.

3) $\mathcal{L}$. Arcan. corallin. $\mathfrak{z}i$ $\mathfrak{j}$
 duplicat $\mathfrak{z}ij$
 fem. fanton. $\mathfrak{z}j$
 M. d. in 6. part. S. ut No. 1.

4) $\mathcal{L}$. Pulv. ad verm. Ph. August. $\mathfrak{j}$
 Merc. dulc. $\mathfrak{z}ss$.
 M. d. in 4. part. dos. $\mathfrak{z}j$
 S. in Melle aut lacte fumendum.

5) $\mathcal{L}$. Sem. fantonic. f. cinnæ $\mathfrak{z}ij$
 coriand. præp. $\mathfrak{z}j$
 pulv. jalapp.
 corallin. f. musc. marin.
 ana $\mathfrak{z}ss$.
 C. C. ust.
 merc. dulc. ana $\mathfrak{z}j$
 M. d. in 8. part. dos. $\mathfrak{z}j$

9. *Expectorantes.*

1. $\mathcal{L}$. Pulv. rad. ari.
 irid. Flor. ana $\mathfrak{z}ji$
 oc. cancr. citr. $\mathfrak{z}ss$.
 flor. sulph $\mathfrak{z}j$
 theriac. coelest. gr. vi.
 M. c. facchaor q. s.
 D. S. Pulvis pectoralis, de quo singulis die-
 bus ter cuspis cultri plena fumatur.

2) $\mathcal{L}$. Pulv. Haly contr. phthif. $\mathfrak{z}ij$
 nitr. depur. $\mathfrak{z}ij$
 flor. benz $\mathfrak{z}ss$

oI. anis.

ol. anif. gutt. ix.
M. div. in 9. part. dos. $\mathfrak{D}j$

3) $\mathcal{L}$. Specier. diair.
pulv. Halyana $\mathfrak{Z}j$
M. d. in 6. part. dos. $\mathfrak{D}j$

10. *Adstringentes.*

1) $\mathcal{L}$. Corall. rubr. ppt.
unicorn. fossil. ana $\mathfrak{Z}j$.
lapid. haemat. $\mathfrak{D}ij$
M. div. in 8. part.

2) $\mathcal{L}$. pulv. rad. bistort.
tormentill. ana $\mathfrak{Z}j$
lapid. manat.
succin. ppt.
ebor. ppt. ana $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$
M. d. in 10. part.

3) $\mathcal{L}$. Croc. mart. adstring.
terr. Catechu ana $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$.
N. moschat.
spec. de hyacinth. ana $\mathfrak{D}j$
M. div. in 6. part.

4) $\mathcal{L}$. Corth. chin. chin. $\mathfrak{Z}j$
cascarill. $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$.
croc. mart. antimoniat.
aperitiv. $\mathfrak{D}j$
M. d. in 5. part.

11. *Subadstringentes, & moderate sistentes.*

1) $\mathcal{L}$. Corall. rubr. ppt.
mitr. depurat. ana $\mathfrak{Z}j$.
pulv. cascarill. $\mathfrak{D}ij$.
cinnab. nativ. pp. $\mathfrak{D}j$
theriac. coelest. $\mathfrak{D}\mathfrak{ss}$
M. f. pulv. div. in 9. part.

2) $\mathcal{L}$.

- 2) ʒ. Cryſtall. montan.
 nitr. depurat. ana ʒj
 gran. Kermes.
 cort. granat. ana ʒß
 ſem. hyoſcyam. alb. ʒj
 M. div. in 10. part.

- 3) ʒ. Spec. de hyacinth.
 conf. alkerm. ana ʒß
 nitr. regenerat. ʒj
 croc. mart, antimoniat. aperitiv,
 cinnab. antim. ana ʒß
 MP. de cynogloſſ. gr. v.
 M. d. in 5. part. aeq.

12. *Incrassantes.*

- 1) ʒ. Oc. cancr. ppt.
 gumm. Arab. ana ʒj
 terr. ſigill. ʒj
 M. f. pulv. div. in 7. part.

- 4) ʒ. Conch. ppt.
 cryſtall. montan. ana ʒj
 ſperm. cet.
 pulv. rad. glycyrrhiz.
 ana ʒß
 M. f. Pulvis, de quo omnibus
 tribus horis cuſpis cultri
 plena ſumatur.

- 3) ʒ. Teſt. ovar. ppt.
 lap. percar. ana ʒj.
 unicorn. foſſil. ʒß
 M. div. in 8. part.

- 4) ʒ. Matr. perlar. ppt. ʒiß
 nitr. depur. ʒij

maſtich.

massich. elect. ℥ss.

M. div. in 8. part.

13. *Exsicantes.*

1) ℥. Ceruss. alb.

tut. præp. ana ℥ss.

cret. ignit. in aqua extinct.

& rursus sicc. ℥ij

camph. ℥ss.

M. f. Pulv. subtilissimus.

S. Pulvis linteolo illigandus, quo ulcera aperta aspergantur.

2) ℥. Lapid. calamin. ℥ij

amyli

pulv. liquirit. ana ℥j

M. S. ut supra.

14. *Aperientes, resolventes, digerentes, incidentes
abstergentes, præparantes & absorbentes.*

1) ℥. Pulv. rad. ari præp.

zedoar. ana ℥ss.

cort. aurantior.

Vinteran. ana ℥ij

ol. destillat. anis. gutt. xx.

M. f. pulv. div. in 12. part.

2) ℥. Rad. pimp. alb.

galang.

gentian. rubr. ana ℥j

cinnamom. acut. ℥ss.

facchar. alb. ad P. O.

M. S. Pulvis, de quo quotidie ter cuspis cultri plena fumatur.

3) ℥. Pulv. stomach. Birekm.

croc. mart. antimoniat. aperitiv.

℥ij

M. div. in 12. part.

4) ℥.

- 4) ℥. Tart. vitriolat.
solub.

oc. cancr. ana ℥j
ol. foenicul. gutt. vi.

- 5) ℥. Nitri antimoniat.

tart. tartarifat. ana ℥j
conch. citr. ℥ij
antim martiac. Ludov. ℥j

M. d. in 9. part.

- 6) ℥. Arcan. duplic.

terr. foliat. tart. ana ℥j
fal. absinth. ℥ss
confect. anis ℥j

M. d. in 9. part.

- 7) ℥. Gumm. ammoniaci præp.

sal. centaur min. ana ℥i.
cremor. tart.

antimoniat. diaphor. ana ℥ss.

corall. rubr. præp. ℥j

ol. caryophyll. gutt. xii.

M. d. in 10. part.

- 8) ℥. Lapid. percar. præp.

crystall. montan. præp.

magnes. alb. ana ℥j

cinnab. antim. ℥j.

M. d. in 10. part.

- 9) ℥. CrySTALLI montan.

lac. lunae

lumb. terrestr.

nitri

nitri depur. ana ʒj
sem. nigell.
foenicul.

card. mar. ana ʒʒ
facch. albiss. ʒij

M. d. S. Pulvis temperans, de
quo quotidie ter cuspis
cultri plena in lacte falso
sumatur.

15. *Temperantes & antispasmodicae.*

1) ʒ. tart. vitriolat.

nitri depurat. ana ʒʒ
cinnab. antim. ppt. ʒij

M. d. in 10. part.

2) ʒ. Nitr. depurat.

oc. cancr. ppt.

matr. perlar ana ʒj

cinnab. nativ. ppt. ʒij

M. d. in 10. part.

3) ʒ. Arcan. duplic.

nitri depurat. ana ʒj

conch. ppt. ʒij

cinnab. antimon. ppt. gr.
xviii.

M. diu. in 9. part.

4) ʒ. nitri depurat.

tart. vitriolat. ana ʒj

oc. cancr. citr. ʒi.

cinnab. antim. gr. xviii

M. d. 9. part.

5) ʒ. sal. polychrest. Charas.

nitri regenerat. ana ʒj

antim. diaphoret.

C. C. philosoph. ana 3ß
cinnab. artific. ter subli-
mat. ʒj.

M. d. in 10. part.

6) ʒ. Cryfalli montan.

lapid. percar. ana ʒij
prunell.

sal. absinth. ana 3ß

cinnab. antim. gr. xvi.

M. d. in 8. part.

7) ʒ. Nitri antimoniat.

depurat. ana 3j

cort. cascarill. 3ß

cinnab. nativ. ppt. gr. xvi.

M. d. in 8. part.

8) ʒ. Corall. rubr. ppt.

mandibul. lucii pisc. ana

3j

lapid. prunell.

arcan. duplic. ana ʒij

antim. mart. cachect. ʒij

M. d. in 12. part.

9) ʒ. Tart. vitriolat.

nitr. regenerat. ana 3j

matr. perlar. ʒij

unicorn. fossil.

lumbr. tar. ana 3ß.

M. d. in 12. part.

10) ʒ. Pulv. consolid. major.

3iß

nucleor. perficor.

n. mosch. ana ʒj

succ in.

succin. alb. ʒß

ambr. grys. ʒß.

Est pulvis *IV. arandei*, quem ad dolores post partum laudat. Dos omnibus tribus cuspis cultri plena fumatur.

16. *Anodynae.*

1) ʒ. Pulv. temperant. no. 1. descripti ʒj

spec. de hyacinth. ʒj

M. de cynogloss. gr. iv.

M. d. in 4. part. aeq.

2) ʒ. Pulv. temperant. no. 2. descript. ʒj

corall. rubr. præp. ʒß

theriac. coelest.

extract. croc. ana gr. v.

M. opt. div. in 5. part.

3) ʒ. Pulv. temperant. n. 3) descript. ʒj

cinnab antim. ʒß

M. div. in 5. part.

4) ʒ. Pulv. temperant. no. 4) descript. ʒj

spec. de hyacinth.

lumbr. terr. ana ʒj

croc. mart. antimoniât. aperit.

laudan. opiat. ana gr. i.

M. opt. div. in 5. part.

17. *Tonicae, nervinae, roborantes.*

1) ʒ. Cort. cascarill. ʒj

croc. mart. antimoniât. aperit. ʒß

M. div. in 6. part.

2) ʒ. Corall. rubr. præp. ʒj

spec. de hyacinth. ʒß

gemm. ʒj

antim. martial Ludov. gr xv.

M. div. in 6. part.

3) ʒ.

3) ℥. Pulv. stomach. Birckm. ℥ij

spec. diamb.

diamosch. ana ℥ss

ol. cinnamom. gutt. iii.

M. d. S. Tragea stomachica, de qua pro una
dose cuspi cultri plena fumatur.

4. *Tragea confortans.*

℥. Valerian.

calam. aromat. ana ℥ij

fem. coriandr.

cubeb. ana ℥ss

confect. alkerm.

macis ana ℥j

facch. perlat. ℥j

M. dos. ℥ij

5) ℥. Mastich.

n. mosch.

cubeb.

cardamom. ana ℥ss

sal volat. succin. ℥j

ambr. gryf. gr. vii.

M. d. ad vitr. probe obturatum, dos. ℥j

6) ℥. Sal volat. C. C. ℥ij

medull. castor. elect. ℥ss

M. f. pulv. d. ad vitr. probe obturat. S. Pulvis,
de quo contra auditum obstructum magnitudo
pisi gossypio indita auri inferatur.

18. *Specificae.*

1) *Pulvis antepilepticus.*

℥. Lumbr. terrestr. ℥j

cord. talp. exsiccat. No. 5.

tal. lepor. ℥j

ungul. alc. subtiliter pulv.

D

cort.

cort. visc. querin. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$.
 cinnab. antim. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
 M. dos. gr. xv.

2) $\mathfrak{z}$. Antim. Ungaric.
 cran. human.
 cinnab. antim. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$.
 M. d. in 3. part.

3) $\mathfrak{z}$. Excrement. alb. gallinae pullulant.
 test. ovar. ex quibus ejusdem gallinae pulli
 exculsi sunt. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
 M. d. in 6. part.
 S. Pulveres particulares, de quibus unus ante
 paroxysmum sumatur, calide se tenendo.

4) $\mathfrak{z}$. Bilis canis atri integram portionem, add.
 unicorn. fossil. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
 Redigantur in 4. pulveres aeq.

T A B U L A III. ⁵¹

DE

P I L U L I S.

I. DEFINITIO.

Pilulae sunt medicamentum solidum, rotundum, ex remediis facile cohaerentibus compositum, pro scopo ut plurimum evacuante, nonnunquam etiam alterante. Denominationem habent a pila. Vocantur etiam *catapotia*, a *καταπινω* deglutio.

II. MATERIA.

1. Quoniam pilularum forma huc praecipue respectum habet, ut sapes valde amari, vel alii nauseosi hac ratione occultari, & citra fere saporem deglutiri possint, per se hinc liquet, quae materiae praecipue sint pilularum.
2. In primis autem ad pilulas sumuntur *resinosa*, ex quibus facile fiunt pilulae, si aliquot tantum guttae, sive olei cujusdam destillati, sive tincturae alicujus, sive essentiae, e. g. absinthii, elix. propr. iis admiscuntur.
3. Post *resinosa* pilulis formandis commode interviunt *extracta* inspissata amara, (mollia enim non conveniunt) e. g. extractum absinthii, cardui benedicti, centaur. min. fumariae gent. r.
4. *Gummata* depurata & in extracti formam redacta, e. g. Gummi ammoniacum aceto scillitico solutum, & iterum inspissatum.
5. Primarium ingrediens pilularum olim fuit & hodie est *aloe*. Hujus enim adversissimus sapor sub hac forma optime tegitur.
6. Porro pilulis formandis praecipue etiam inter-

viant usuales illae *massae pilularum*, quae in officinis praeparatae jam prostant, e. g. MP. catholic. cochiar. de succino Craton.

7. *Pulveres* in minore quantitate efficaces, & cum glutinantibus v. g. terebinth. melle, gumm. tragacanth. succo liquirit. inspissato, mica panis mixti in pilulas facile etiam rediguntur.
8. Tandem etiam merc. *dulc.* in pilularum forma optime propinatur. Licet enim vanus sit metus ille vulgaris, quod sub pulverulenta forma adhibitus & masticatus dentibus & faucibus pericula adferat, commodissime tamen in forma pilularum exhibetur illis, qui pulveres averfantur.
9. *Syrupi*, & aliae nimis liquidæ species, pilularum formæ non conveniunt.
10. Neque etiam ad pilulas commode recipiuntur *pulveres grossi*, spissi, terrae, & aliae species friabiles non coherentes.
11. *Salia* vel plane non, vel paucis granis ad pilulas sumantur.

III. MAGNITUDO ET DOSIS.

1. *Veteres* diffusas admodum habebant pilulas, & ex ℥j. massae, cum melle paratae, vix 6. vel 8. pilulas formabant.
2. *Galli, Angli, & Batavi* hunc morem quoad magnitudinem pilularum adhuc sequuntur.
3. Apud nos in usu est triplex illarum magnitudo.
  - 1) Nonnullae duo grana pondere suo referunt, & magnitudine sua pisum aequant.
  - 2) Nonnullae ad pondus grani unius sunt.
  - 3) Nonnullae granum tantum semis vel minus ponderant.
4. Et sane *molis exiguitas* ob multos respectus in pilulis observanda est; ita quidem, ut non tantum parvae sint, verum etiam paucae pro una dosi praescribantur.

5. Ex-

5. Excipiendae autem sunt tales compositiones, quae non tam crasse evacuandi, quam alii sublimiori scopo destinantur, e.g. pilulae polychrest. *Stablianae*. Interea tamen harum & similium dosis adsumenda non facile debet excedere $\varnothing j$.
6. Ceterum aliquando una tantum dosis, aliquando plures praescribuntur, quo casu quantitas specierum proportionate augenda est.

IV. ORDO PRAESCRIBENDI.

1. Pilulae catharticae quando praescribuntur, talis communiter ordo commendatur, ut primum basis, deinde adjuvans, postea stimulans, & denique corrigens ponenda sint. Ubi observandum, quod lenientium & per *epicrasin* evacuantium pilularum basis ordinaria sit aloes aut ejus extractum gummosum, cum aqua violarum vel rosarum paratum; item pilulae *Francofurtenses* quae nil aliud esse, quam aloë cum aqua violarum extracta, dicuntur.
2. In aliis autem, quae ulterioris quam evacuandi usui destinantur, primum extracta, deinde gummata, & ultimo loco glutinantia, e.g. *therebinthinata* ponuntur. Hic autem ordo ab auctoribus toto die negligitur.
3. Formulam ordinarie claudit subscriptio: *M. f. l. a. pil. no.*
4. Quando ob saporem, odorem vel colorem valde ingratum auro vel argento obducendae sunt, id in subscriptione sequentibus verbis exprimitur: *auro, argento obducantur.*

V. REGULAE.

1. Pilulae infantibus minus conveniunt, quoniam illas commode deglutire non possunt.
2. In difficultate deglutiendi non debent praescribi.

3. Neque etiam ficcioribus subjectis sunt adcommo-
datae.
4. Quae auro vel argento non obducuntur, illas pul-
veribus subtilissimis, e.g. liquiritiae, oc. can-
cr. conspergunt.
5. Licite autem pilularum forma frequentissime pro
purgandi scopo eligitur, ita nihil impedit, quo
minus praeparandi, mundificandi, roborandi,
fopiendi fine etiam ordinentur.
6. Immo sunt, qui ad *externos* adeo *usus* pilulas ex-
tendunt, e.g. in odontalgia pilulas formant ex
extracto ligni guajaci, ligni Rhodii, & dolen-
ti denti talem pilulam imponunt; item pro *ma-
sticationis* scopo mediante extracto nicotianae,
tragacanth. & mastich. formantur pilulae, quae
vero, quia efficaciora remedia ad hunc finem
obtinendum prostant, merito rejiciuntur.
7. Pilulae cum *vehiculo* nimis *calido* non debent
propinari.
8. Quae sunt *ingrati saporis*, illae sub involucrio pas-
sulae majoris, pruni cocti, vel massae illius
panariae, dictae, a multis commode deglutien-
tur.
9. Adsumuntur autem pilulae.
  - 1) *purgantes* tempore plerumque matutino.
  - 2) *lenientes*, idest, leniter laxantes, tempore
vespertino.
  - 3) *anodynae*, eodem tempore.
  - 4) Reliquae autem *alterantes* tempore quocun-
que.
10. Prostant in pharmacopoeis multae inconditae
massae pilularum e.g. *Indae*, *Arabicae*, *lucis
majoris*, *sine quibus esse nolo*, *aggregativae* &c.
quas Medicus omni modo debet evitare.

VI. FORMULAE.

1. Emeticae.

1) ℞ Extract. catho. ℥ss

resin.

resin. jalapp. gr. iii.

tart. emetic. gr. ii.

elix. P. P. q. s.

M. f. pil. No. xv. d. pro dosi.

2) ℥. Extract. panchym. Croll. gr. xii.

ellebor. n. gr. v.

merc. vit. gr. iii.

essent. absinth. q. s.

M. f. pil. No. xx. d. pro dosi.

2. Purgantes.

1) ℥. Extr. panchym. Croll.

jalapp. resinof. ana gr. vi.

extr. fumar.

card. bened. ana gr. iii.

scammon. sulphurat. gr. ii.

M. f. pil. No. xx.

D. S. Pilulæ purgantes pro una vice.

2) ℥. extr. panchym. Croll.

MP. de succin. Craton,

ana gr. vi.

merc. dulc. gr. iii.

resin. jalapp. gr. ii.

ol. foenicul. gutt. ii.

M. f. l. a. pillul. No. xx.

S. catarrhal. Pilulæ.

3) ℥. MP. polychrest.

extr. cathol. ana ʒß

M. f. l. a. pil. No. xx.

S. Pilulæ laxantes, pro una vice.

4) ℥. Extr. ellebor. nigr.

merc. dul. ana gr. vi.

aloes gummos.

D 4

trochisc.

trochisc. alhand. ana gr. iv.

M. f. pil. No. xx.

S. pilulæ cephalicæ purgantes pro una vice.

5) ℥. Gumm. ammoniac. aceto

squill. solut. & inspiss. ℥ ss

merc. dulc. gr. v.

aloes rosat.

extr. fumar. ana gr. iiii.

ellebor nigr. gr. ir.

M. f. pil. No. xxiv.

S. Pilulæ resolventes pro una vice.

6) ℥. Extr. cathol ℥ ss

ellebor. nigr. gr. v.

merc. dulc. gr. iv.

resin. jalapp.

gumm. gutt. ana gr. iiii.

M. f. pil. No. xx.

S. Pilulæ pro phlydropisia pro una vice.

7) ℥. MP. polychrest. gr. xii.

extr. ellebor. nigr.

centaur. min. ana

gr. iv.

M. f. pil. No. xx.

S. Pilulæ ad promovendas hæmorrhoidas pro una vice.

8) ℥. Gum. ammoniac. præp. aloes gumm.

ana gr. vi.

gumm. galban.

sagapen. ana gr. iiii.

extr. centaur. min.

ellebor. nigr. ana gr. ii.

essent. succin. q. s.

M. f. pil. No. xx.

S. Pilulæ aperientes pro una vice.

9) ℥

- 9) ℥. Extr. rhabarb. fumar. ana 3℥
cent. min. card. bened. ana ℥j
limat. mart. præp. ℥℥
fal. succin. gr. v.
M. f. pil. ad pond. gr. i. dos. gr. xv.
S. *resolvende* Pilulæ resolventes.
- 10) ℥. Pilul. tartarear. *Quercet.* rheumatic. ana
gr. viii.
merc. dulc.
resin. jalapp. ana gr. ii.
tinct. tart. q. f.
M. f. pil. No. xx.
S. Pilulæ pro una vice
- 11) ℥. Gumm. ammoniac.
præp. gr. xii.
extr. agaric.
trochisc. alhand. ana
gr. iii.
resin. jalapp. gr. ii.
M. f. pil. No. xx. d.
S. Pilulæ pro una vice
- 12) ℥. Aloes gummof. ℥j
extr. panchym. *Croll.* ℥℥
limat. mart. præp. gr. v.
M. f. pil. ad pond. gr. i.
S. Pilulæ contra obstructions dos. gr. iii. v.
- 13) ℥. Aloes gummof.
myrrh. præp.
gum. juniper.
heder. ana ℥j
extr. absinth. vinos.
card. bened. vin.
cochlear. aquos. ana
gr. xvi.
- fumar.

fumar. vin. ellebor. nigr. aquos. ana gr. viii.
 terebinth. Venet. $\mathfrak{D}$ $\mathfrak{ss}$
 M. f. pil. ad pond. gr. i.
 S. Pilulæ matricales.

14) $\mathcal{V}$. Extr. cathol. gr. xii.
 rhabarb. gr. v.
 colocynth. gr. iii.
 micar. pan. alb. q. s.
 M. f. pil. No. xx
 S. Pilulæ pro una vice.

15) $\mathcal{V}$. Pilul. balsam. visceral. $\mathfrak{Zj}$
 gumm. bdell.
 mastich. ana $\mathfrak{D}$ $\mathfrak{ss}$
 elater.
 tart. vitriolat. ana $\mathfrak{Dj}$
 M. f. pil. ad pond. gr. i.
 S. Pilulæ in Idropisia

3. *Adstringentes & sistentes.*

1) $\mathcal{V}$. Gumm. elem.
 mastich. ana $\mathfrak{Dij}$
 terr. catech. $\mathfrak{Dj}$
 M. f. c. balsam. Indic. pil. ad pomp. gr. i.
 S. *Pilulae ad gonorrhoeam* dos. gr. xii.

2) $\mathcal{V}$. Off. sep. præp. $\mathfrak{Zss}$
 terebinth. Venet. q. s.
 M. f. pil. S. ut supra, ad *gonorrhoeam*

3) $\mathcal{V}$. Extr. millefol.
 tormentill. ana $\mathfrak{Dj}$
 theriac. coelest. $\mathfrak{Dss}$
 tinct. opii q. s.
 M. f. pil. dos. $\mathfrak{Dss}$
 S. *pilulae sistentes.*

4. *Salivantes.*

- 1) ℞. Panac. mercurial. gr. xv.
mic. pan. alb. q. s.

M. f. pil.

- 2) ℞. Merc. dulc. gr. xii.

M. c. mucilag. tragacanth.
f. pil.

- 3) ℞. Merc. current. g. xii.

M. c. succo liquirit.
f. pil.

5. *Stomachicae.*

1. ℞. Extr. cort. cascarill. ℥j
gentian. rubr.

card. bened. ana ℥ss

limit. mart. præp. gr. v.

M. f. pil. dos. ℥ss

6. *Anodynae.*

- 1) ℞. Succ. liquirit. ℥j
pilul. *Vildegans.*

de cynogloss. ana gr. v.

fyrup. papaur. errat. q. s.

M. f. pil. dos. gr. v - vi.

- 2) ℞. Extr. tormentill.

bistort. ana ℥j

theriac. coelest.

laudan. opiat. ana gr. vi.

M. f. pil. ad pond. gr. i.

dos. gr. vi - viii. in *dysen-*
teria.

7. *Pilulae Vildegansii genuinae.*

℞. Opii crud.

fibr. ellebor. n. ana ℥ss

Opium primum cum acet. dist. & deinde quod
reli-

residuum est, cum alcal. adfuso extrahatur.
Fibr. ellebor. nigr. extrahe cum vino, me-
lius cum aqua per digestionem quod satis.
Adde.

Myrrh. per alkahest *Glauberi* ita praeparatum,
ut cum aq. solvi possit. Deinde recip. col. $\frac{3}{4}$ iv
extr. theriac. ex rad. alexipharm. c. spir. vin.
parat. $\frac{3}{4}$ j

croc. orient. subtiliss. pul. $\frac{3}{4}$ ij.

ol. destillat. juniper. $\frac{3}{4}$ j

M. f. MP. & form. pil. ad pond. gr. i.

T A B U L A IV.

D E

B O L I S.

I. DEFINITIO.

Bolus est medicamentum inter solida & fluida mediae consistentiae, quod figura sua glandem aliquo modo refert, & tanquam morsulus, seu frustulum una vice deglutitur.

II. MATERIA.

Hic consideratae sunt

1. *Basis* seu ingredientia, quae varia sunt, e. g.

1) *Pulveres* in parva quantitate efficaces, quae semper primum sunt ingrediens.

2) *Spiritus & essentiae*. Haec partim ad gratiam, partim ad melius subigendum pulverem, partim ad augendam virtutem adjiciuntur,

3) *Olea*.

2. *Excipiens*, quod liquidum esse debet, ut reliquae species siccae in una massa cohaerere possint.

Sunt autem communissima excipientia:

1) *Conservae*.

2) *Rob & syrupi*.

3) Reliqua non facile praescribuntur, nisi specialis circumstantia eadem postulet, e. g.

a) *Electuaria*.

b) *Extracta*.

c) *Pulpae*.

d) *Succi inspissati*.

III. MAGNITUDO ET DOSIS.

1. Bolum quam maxime commendat *parvitas*, ut eo facilius deglutiri possit. Unde *Zij* excedere non debet; immo quando ingredientia levia sunt

sunt & turgescunt, ʒj sufficientem molem constituit. Sit e. g.

2. Pulveris ingredientis s. baseos ʒss - ʒij, & erit conservae tanquam excipientis ʒj.
3. Sic etiam sit v. g. pulveris baseos ʒss. & erit rob excipientis etiam ʒss Hanc proportionem sequentes formulae clarius monstrabunt.
4. Quando conserva minus succulenta est, tantillum syrupi additur; Si vero nimis succulenta fuerit massa, tantum sacchari miscemus, quantum satis ad consistentiam.
5. Quando ob pulverum levitatem magnitudo augeatur, id quod potissimum cum rhabarbaro contingit, *duo minores boli* ex illa massa formari possunt.

IV. REGULAE ET OBSERVATIONES.

1. Omnia ingredientia & excipientia ita sint comparata, ut non tantum gratiam bolo conciliare, sed & facile cum reliquis misceri queant. Unde *amara*, maxime nauseabunda, & *viscida* bolicos ingredi non debent.
2. Veteres bolorum praescriptiones ad illum casum reservabant, quando nonnulli patientes pulvres, vel alios medicamentorum sapes valde averfabantur; quo casu & hodie locum habere debent.
3. Quoniam autem ipsorum bolorum ingestionem variae difficultates premunt, praescriptio illorum non frequens esse, sed ad speciales casus & circumstantias reservari debet.
4. Quoad *consistentiam* bolorum notandum, quod neque nimis mollis, neque nimis sicca esse debeat. Hinc ad cavenda haec incommoda addi debet justa syrupi quantitas; in quem finem formulae subjicitur: Syrupi q. s.
5. Et quoniam *salia fixa* & *volatilia* facile liquescent, & sic boli debitam consistentiam impe-

impediunt, praeter ea fermentationem causari possunt, non ingrediantur hanc formam, nisi quidem bolus mox post praeparationem adsumatur.

6. Boli effectum optatum *promte* exhibere non solent, quoniam involucrum pulverum contentorum in ventriculo tardius resolvitur, & hinc efficacia illarum specierum retardatur. Hinc etiam necesse est, ut potus calidus post boli deglutitionem mox sumatur, & hac ratione promtior illius resolutio promoveatur.

V. FORMULAE.

1. Emetica.

- 1) ℞. Conserv. flor. persic. ʒss
tart. emetic. gr. iii.
sacchar. cand. ʒj
M. f. bolus.

- 2) ℞. Conserv. gratiol. ʒj
pulv. ipecacoanh. gr. xxvi.
syrup. emetic. q. s.
M. f. bolus.

- 3) ℞. Conserv. rosar. solut. ʒj
pulv. rad. asari. ʒss
syrup. flor. persic. q. s.
M. f. bolus.

- 4) ℞. Conserv. fumar. ʒj
merc. vit. gr. iii.
pulv. jalapp. ʒss
gumm. gutt. gr. iv.
resin. scammon. gr. ii.
syrup. de cichor. c. rhabarb. q. s.
M. f. boli No. 11. successive deglutendi,

2. Purgantes.

- 1) ℞.

1) ℥. Conserv. cynosb. ʒj.
 rhabarb. elect. ʒ ij
 resin. jalapp. ʒ ʒ
 fyrup. de cichor. c. rhabarb. q. s.
 M. f. boli No. ij. successive deglutiendi.

2) ℥. Conserv. flor. persic. ʒ j
 merc. dulc.
 pul. jalapp. ana gr. v.
 fyrup. absinth q. s.
 M. f. bolus pro infante 4. vel 5. annorum.
 S. bolus laxans in atrophia & vermibus.

3) ℥. Conserv. flor. bellid. ʒ j
 merc. dulc. ʒ ʒ
 resin. scammon. gr. iv.
 fyrup. rosar. solut. q. s.
 M. f. bolus.

4) ℥. Conserv. gratiol. ʒ j
 merc. dulc. gr. xii
 resin. jalapp. gr. iii.
 fyrup. e spina cervin.
 q. s.
 M. f. bolus.

3. Salivantes.

1) ℥. Conserv. flor. persic. ʒ ʒ
 merc. dulc. gr. xv.
 fyrup. rosar. solut. q. s.
 M. f. bolus.

2) ℥. Conserv. fumar. ʒ j
 turpeth. mineral. gr. iii.
 fyrup. flor. persic. q. s.
 M. f. bolus.

3) ℥

- 3) ℥. Conserv. gratiol. ℥ss
 panac. mercurial. gr. xv.
 fyrup. rofar. solut. q. s.
 M. f. bolus.

- 4) ℥. Conserv. fumar. ℥j
 arcan. corall. gr. iiii.
 fyrup. flor. persic. q. s.
 M. f. bolus.

4. Adstringentes.

- 1) ℥. Conserv. bellid. j.
 corall. rubr. præp. ℥ss.
 terr. figil. ℥j
 fyrup. corallior. q. s.
 M. f. bolus.

- 2) ℥. Conserv. rofar. antiquar. ℥ij
 sangu. dracon. ℥j
 croc. mart. adstring. gr. iv.
 fyrup. cydonior. q. s.
 M. f. bolus.

- 3) ℥. Conserv. balauft. ℥ij.
 lapid. haemat. ℥j.
 fyrup. de symphyt. q. s.
 M. f. bolus.

5. Sistentes & anodynae:

- 1) ℥. Conserv. papav. rheatl
 antim. diaphoret. ℥j
 cinnabar. antim. gr. vi.
 laudan. opiat. gr. ii.
 fyrup. papav. errat. q. s.
 M. f. bolus.

℥j.

E

2) ℥.

2] $\mathcal{V}$. Conserv. flor. anthos $\mathfrak{z}$ j
 matr. perlar. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
 theriac. coelest.
 D. P. de cynogloss. ana gr. $\mathfrak{ii}$.
 fyrup. papav. errat. q. s.
 M. f. bolus.

T A B U L A V.

D E

ELECTUARIIS.

I. DIFFERENTIA.

1. **E**lectuaria a bolis parum differunt: *bolus* enim est electuarium, quod una vice deglutitur; electuarium autem strictè dictum plures doses continet.

2. Interea tamen electuarium consistentia paulo molliorem habet quam bolus.

3. *Linctus* licet ab electuariis quodammodo differat, illos tamen non sine ratione huic tabulae inferendos judicavimus.

II. MATERIA.

1. Electuaria uti cum bolis multum conveniunt, ita etiam ingredientia & excipientia cum illis habent communia. Conficiuntur nempe

- 1) Ex pulveribus,
- 2) Ex conditis, atque
- 3) Ex conservis.

2. Quo vero ordine haec praescribantur, sequente membro indicabimus.

III. MAGNITUDO ET DOSIS.

1. Tota compositio seu descriptio electuarii non sit minor *unciis duabus*; neque etiam facile excedat *uncias quatuor*. Electuarium enim progrediente tempore vel nimis spissum redditur, vel prorsus corrumpitur.

2. Pro *dosi* plerumque sumitur magnitudo modo *juglandis*, modo *castaneae*, modo *avellanae*, quae dosi per signaturam germanicam sequente modo exprimitur. Electuarium de quo magnitudo Castaneæ juglandis vel avellanæ, vel etiam aliquot cuspidis cultri plena sumantur.
3. *Proportionem* ingredientium & excipientium frequentia docent.
  - 1) Conservae ℥j
  - 2) Pulverulentorum ℥j - ℥ij
  - 3) Condit. ℥ij - ℥℥
  - 4) Confect. ℥j - ℥ij
  - 5) Essent.)
  - 6) Tinctur.) ℥j ℥℥
  - 7) Spirit.)
  - 8) Extract. ℥℥ - ℥j
  - 9) Syrup. q. s.
4. Non opus autem est, ut quodvis electuarium *omnes* has species contineat, sed feliguntur tantum illae, quae ad scopum obtinendum, & nauseosum saporem evitandum conducunt.
5. Pulverulenta quando *per species* praescribuntur, illo ponuntur ordine, quem *tab. I.* de pulveribus indicavimus. Videlicet radices, herbae, flores, femina, cortices, & ligna praemittuntur, deinde aromata, condita, gummata, & pulveres chymici subjiciuntur.

IV. REGULAE.

1. Electuariorum formula antiquis familiarior fuit, quam recentioribus, qui massam hanc confusam, & quamplurimis aegrotis nauseosam, rarius adhibent.
2. Quando autem haec formula convenire & aliquid praerogativae habere videtur, e. g. in illis adfectibus, in quibus mellita vel syrupi usum habent, fauces post adsumtum electuarium *haustulo vini*, vel alio quodam grato liquore eluantur, & sapor adver-

adversus, qui faucibus diu obhaerescere solet, hac ratione corrigatur.

3. Destinantur autem vulgo electuaria catharsi, expectorationi, in specie phthisi, roborandis partibus, e. g. ventriculo, nervis; praecipue etiam febribus intermittentibus profligandis. In acutis autem minus conveniunt.
4. Sumuntur electuaria vel mane, e. g. laxantia, vel ante pastum, e. g. stomachica.
5. Nonnulli electuarium, in vino solutum & dilutum, propinant.
6. Folia auri vel argenti electuariis immiscere vanus est fucus.
7. Electuarium quando *mollioris* consistentiae desideratur, formulae subjicitur: *f. electuar. molle*. Sic enim pharmacopoeus addit majorem syrupi quantitatem. Nimis tamen molle non sit electuarium, alias facile fermentescit.
8. *Salia fixa & volatilia* in electuariis aequae ac in bolis non conveniunt, fermentationem enim, ad quam electuaria ratione millis, syruporum, pingujum nucleorum &c. ad modum prona sunt, quam maxime promovent. Tacemus quod salium virtus per talia involucra enervetur.
9. *Primaeviae*, quando faburra biliosa, vel aliis fermentescentibus materiis obsessae sunt, electuaria non sunt ordinanda.
10. *Extracta*, quae saporis sunt ingrati & nauseosi, in electuariis non facile prescribantur.
11. De *linctibus* seu *eclegmatibus*, quae in pectoris affectibus praescribi solent, sequentia adhuc notentur
  - 1) Consistentiam debent habere mollem. Hinc *conservae* & *condita* vel plane non, vel parcissima tantum dosi illis adduntur, ne justo spissiora evadant, sed consistentia super lingua diffluens emergat, scilicet ut *lingatur*.
  - 2) Arabice dicuntur *loch*.
  - 3) Ufu non adeo recepti sunt, nisi quidem infantibus

in faucium ad fectibus, & pro scopo bechico ordinentur.

- 4) Conficiuntur linctus seu loch ex variis loch officinalibus, e. g. loch san. & expert. de pulmone vulpis. Interdum adduntur pulveres, conservae & extracta. Denique syrupi tantum adjicitur q. s. ad consistentiam genuinam.

V. FORMULAE.

1. Purgantes.

- 1) ℥. Pulp tamarind.

passular. ana ℥ss

diacydon. luc. jalapp. ℥iij

extract. diacitr. ℥ij

syrup. de pom. lax. q. s.

M. f. electuarium.

S. Electuarium purgans, de quo mane aliquot cuspides cultri plenae sumantur.

- 2) ℥. Pulp. tamarind.

rob. juniper. ana ℥j

diacydon. luc. jalapp. ℥vj

specif. jalapp. ℥vj

syrup. de cichor. c. rhabarb. ℥ss. vel q. s.

M. f. electuarium.

S. Electuarium purgans, de quo mane magnitudo avellanæ sumatur.

2. Diaphoreticae.

- 1) ℥. Conserv. fumar. ℥ss

theriac. Andromuch. ℥iij

diascord. Fracast. ℥ij

merc. diaphor.

matr. perlar. ana ℥j

syrup. card. bened. q. s.

M. f. electuar.

- 2) ℥. Conserv. pulp. citr. ℥j

rob

rob junip. $\mathfrak{z}\text{ss}$
 pulv. viperar. rad. ari
 C.C. philosoph. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$
 syrup. acetos. citr. q. f.
 M. f. electuar.

3. *Diureticae.*

1) $\mathcal{L}$. Rob juniper. $\mathfrak{z}\text{vj}$
 conserv. rosar. $\mathfrak{z}\text{ij}$
 extract. alker.
 oc. cancr. præp. ana $\mathfrak{z}\text{iss}$
 terebinth. Venet. $\mathfrak{z}\text{i}$
 syrup. heder. terr. q. f.
 M. f. electuar.

2) $\mathcal{L}$. Conserv. rosar. $\mathfrak{z}\text{j}$
 sem. viol. milii solis ana $\mathfrak{z}\text{ij}$
 extr. veronic. $\mathfrak{z}\text{iss}$
 syrup. violar. q. f.
 M. f. electuar.

3) $\mathcal{L}$. Conserv. cynosbat. $\mathfrak{z}\text{j}$
 rob. sambuc. $\mathfrak{z}\text{ss}$
 sem. ebul $\mathfrak{z}\text{iv}$
 pulv. lumbr. terr. $\mathfrak{z}\text{j}$
 syrup. capill. vener. q. f.
 M. f. electuar.
 S. Electuarium, de quo in hydropisia bis, aut
 ter magnitudo juglandis sumenda

4. *Particulariter salivantes.*

1) $\mathcal{L}$. Pulv. rad. pyreth.
 sem. sinap. ana $\mathfrak{z}\text{iss}$
 cubebar. cardam. ana $\mathfrak{z}\text{ss}$
 oxymel. q. f.
 M. f. electuar.
 S. Electuarium, de quo aliquid in ore tenen-
 dum.

- 2) ʒ. Pulv. rad. zingiber.
pyrethr. ana ʒß
sem. sinap. ʒ ij
gumm. mastich. ʒ iß
cardam. cubebar. ana ʒ j
mell. anthos. q. f.

M. f. electuar. detur in fictili.

5. *Expectorantes.*

- 1) ʒ. Conserv. rosar. antiq.
bellid. min.
scabios. ana ʒß
succin. præp. ʒ ij
flor. benzoës ʒ j
syrup. hyssopi q. f.

M. f. electuar.

- 2) ʒ. Conserv. heder. terr.
hyssop. ana ʒß
extract. veronic. ʒ iß
balsam. de Copaiü. ʒ ij
flor. sulph. ʒß
syrup. de farsara q. f.

M. f. electuar.

6. *Resolventes, abstergentes.*

- 1) ʒ. Conserv. borrag.
bugloss. ana ʒ j
pulv. rad. ari
spec. diarrhod. Abbat. ana ʒ j
syrup. cappill. vener. q. f.

M. f. electuar.

- 2) ʒ. Conserv. betonic. visceral. ana ʒß
extract. cent. min. ʒ j
antim. diaphoret. martial. ʒ iij
syrup. cort. citr. q. f.

M. f. electuar.

- 3) ℥. Rad. vincetox.
 bardan. ana ℥ss
 Herb. pyrol.
 fanicul. ana ℥ij
 gumm. succin.
 mastich. ana ℥j
 terebinth. coct. gr. xv.
 pulverisentur, add. mell. despum q. f. ad electuar.

- 4) ℥. Conserv. rosar. antiq. ℥j
 oc. cancr. præp. ℥j
 succin. præp. ℥ss
 sem. hyperic. ℥ij
 balsam. Peruvian. ℥ss
 syrup. de symph. q. f.
 M. f. electuar.

Adstringentes.

- 1) ℥. Conserv. rosar. rubr.
 heder. terr. ana ℥ss
 corall. rubr. præp.
 lapid. haemat.
 terr. Japon. ana ℥ij
 croc. mart. aperit. tener ℥j
 M. f. electuar.

- 2) ℥. Conserv. absinth.
 visceral. ana ℥vj
 cort. cascarill.
 chin. chin. ana ℥iij
 extract. gent. rubr. ℥j
 syrup. cort. aurant. q. f.
 M. f. elect. S. Electuarium febrile, de quo iusto tempore magnitudo avellanæ sumatur.

- 3) ℥. Conserv. scabios. bellid. ana ℥ss
 C. C. philosoph.

unicorn.

unicorn. fossil. ana ℥ij
 terr. catechu ℥j
 M. P. de cynogloss. ℥ss.
 fyrup. acetos. q. f.
 M. f. elect.

8. *Roborantes, analepticae.*

1) ʒ. Conserv. flor. tunic.

pulp. citr. ana ℥vj
 rob. cerasor. acid. ℥ij
 condit. carn. citr. ℥ss
 confect. alkerm. inc. ℥i ss
 fyrup. acetos. citr. q. f.
 M. f. elect.

2) ʒ. Conserv. rosar.
 acetosell.

Minuae cydon. ana ℥ij
 rob. berb. rub. id. ana ℥ij
 confect. de hyacinth.
 incomplet. ℥j
 fyrup. ceras. acid. q. f.
 M. f. elect.

3) ʒ. Conserv. rad. cichor. ℥j

condit. rad. satyr.
 zingib. ana ℥ij
 spec. aromat. ros.
 conf. alkerm. compl. ana ℥ij
 essent. ambr. ℥j
 fyrup. cinnam.
 succ. gran. cherm. ana q. f.

M. f. elect. de quo bis per diem ad magnitud.
 nuc. avellan. sumendum.

4) ʒ. electuar. diasatyr. ℥j

condit.

condit. nuc. mosch.
 eryng. ana ℥ij
 pulv. cinam.
 cardamom. ana ℥j
 mosch. gr. iii.
 ambr. gr. ii.
 succ. gran. cherm. q. s.
 M. f. elect.

5) ℥. Succolad. ℥j
 condit. zingib. ℥ss
 rad. pimp. ℥ij
 rasur. priap. cerv. ℥.iii
 sem. pastinac.
 eruc. ana ℥j
 syrup. cort. aurant. q. s.
 M. f. elect.

6) ℥. Conserv. menth. crisp.
 centaur. min. ana ℥vj
 pulv. rad. gent. rubr.
 ari ana ℥ij
 cort. cascarill. ℥j
 croc. mart. tener. ℥ss
 syrup. cydon. q. s.
 M. f. elect. S. Electuarium stomachi corroborans,
 de quo magnitudo avellanæ una hora ante pastum sumatur.

9. Linctus.

1) ℥. ol. amygdal dulc. ℥j
 syrup. violar. ℥ss
 sperm. cet.
 sacchar. cand. ana ℥ij
 M. detur tertia pars singulis horis.

2) ℥. ol. lini ℥j

syrup.

fyrup. de alth.

erysim. Lob. ana ℥ij

sperm. cet. recent. ℥iſs

ſacchar. violac. ℥ij

M. d. ſingulis horis quarta pars.

3) ℥. Loch. de farfar. ℥ij

pulv. ari

fyrup. hyſſop. & tuſſilag. q. ſ.

ut fiat linctus.

S. Linctus tuſſim ſiſtens.

4) ℥. Loch. ſan. & expert.

ad aſthm. uſitat. ana ℥j

ſpecier. diair.

ſuccin. præp. ana ℥ij

ſucc. liquirit.

fyrup. heder. terr. ana q. s.

M. ſ. linctus.

D E

T R O C H I S C I S.

I. DEFINITIO.

Trochisci sunt parvi orbiculi, qui signo *stellae* signantur, & cum pilulis aliquo modo conveniunt.

II. DIFFERENTIA.

Trochisci differunt

1. Ratione *usus*, quo respectu alii sunt

1) *Sublinguales*, qui leni successiva eliquatione in ore consumuntur, & partim foetori oris emendando destinantur, partim vero ad praeservationem in morbis contagiosis ex opinione praescribuntur. Alii sunt

2) *Bechici*, quos ad affectibus pectoris, tussiculosis, phthificis &c. vulgo opponunt.

2. Ratione *temporis praeparationis*, quo intuitu alii sunt

1) *Officinales*, qui in officinis praeparati jam prostant, e. g. trochisci bechici albi, nigri, trochisci de carabe, trochisci alhandal. Alii sunt

2) *Magistrales*, qui a Medico praescribuntur, & in officinis ex tempore praeparantur.

3. Trochisci differunt a *rotulis*; hae enim cum *saccharo*, illi autem cum *mucilagine*, in liquore conveniente soluta, excipiuntur.

III. MATERIA SEU INGREDIENTIA.

1. *Basis & adjuvantia* sunt

1] Pulveres modo insipidi, modo grati saporis.

2) Succi inspissati.

3] Gum-

3) Gummata.

4) Resinae.

5) Nuclei.

6) Mineralia.

7) Olea destillata.

8) Electuaria.

9) Non raro, nec incongrue, trochiscis & mor-
fulis flavedo cort. citr. jungitur.2. *Excipientia*. Haec uti in genere mucilaginosi,
ita in specie varia sunt, e. g.1) *Mucilago tragacanth.* quae omnium frequentis-
sime adhibetur.2) *Mucilago sem. psyll.*3) *Succi vegetabilium.*4) *Gummi Arabicum.*3. Quando ingredientia per se *viscida* jam sunt &
tenacia, uti gummata, non opus est peculiare vi-
scidum excipiens jungere, sed sufficit, si loco tra-
gacanthae mel, syrupus, extractum; vel succus
quidam inspissatus recipiatur.4. De ingredientibus in specie adhuc notandum est,
quod pro1) *Diversitate scopi differant*, e. g. trochiscis *sul-
lingualibus*, qui correctionem foetoris respi-
ciunt, adduntur moschus, ambra, zibeth. ol.
lign. Rhod. caryophyllor. cardamom. cinna-
mom.2) Trochiscis autem, sic dictis *praeservantibus*,
adduntur extracta radicum alexipharmacarum,
item myrrha, aromata.3) Trochisci *bechici* parantur potissimum ex spe-
ciebus sic dictis expectorantibus, e. g. pulvere
rad. liquirit. irid. Flor. helen. benz. flor. sulph.IV. *MAGNITUDO ET DOSIS.*1. Veteres trochiscos ita grossos formabant, ut 3j
pondere referrent.2. Recentiores autem pondus trochiscorum ultra 6.
grana,

grana, aut ad summum $\mathfrak{ss}$. non extendunt. Ordinarie & praecipue, quando ambrati sunt trochisci ad $\mathfrak{ij}$. vel $\mathfrak{ijj}$. grana tantum illorum pondus ascendit.

3. In genere observandum est, quod si ex *activioribus* constent ingredientibus, minore dosi, si vero ex minus activis principiis, dosi majore praescribendi sint.
4. Quando *usui* tantum *externo*, nempe *suffimigiis* destinantur, vel etiam in ore detenti, sensim liquefciendo deglutiuntur, nil interest, si dosi paululum major sit.
5. Proportio ingredientium & excipientium determinari quidem vix potest, sed pharmacopoei arbitrio illa plerumque relinquitur: notare tamen convenit, quod *excipientis* quantitas ad *excipiendos* pulveres & alia crassiora debeat esse *tripla* vel *quadrupla*. In penetrantioribus *dupla* portio proficit.

V. REGULAE.

1. Trochisci apud veteres in frequentiori erant usu, hodie autem raro praescribuntur, nisi quidem infantum & puerorum palato satisfacere velimus.
2. Quoniam in ore detinendi sunt trochisci, cavendum est, ne ingrata remedia eorum compositionem ingrediantur.

VI. FORMULAE.

1. *Trochisci sublinguales ad foetorem oris.*

$\mathcal{R}$. Pul. rad. irid. Flor. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

trochisc. alyptae moschat. gall. moschat. ana

$\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

confect. alkerm. compl. $\mathfrak{ij}$

facch. alb. $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$

M. c. f. q. mucilag. tragacanth. cum aqua rosar. præp. f. l. a trochisc.

- S. Trochisci sublinguales sub lingua tenendi.

2. *Trochisci sublinguales ad praeservandum in malignis.*

℞. Specier. liberant. ℥i℥

extract. pim. alb. ℥j

valerian.

theriacal. ana ℥℥

ol. destillat. rut.

junip. ana gutt. iij.

sacch. albiss. ℥ij

M. c. f. q. mucilag. tragacanth. cum aqu. scord.
præp. f. l. a. trochisc.S. Trochisci sublinguales in morbis pestiferis,
de quibus omni mane, duo fumantur, & unus
sub lingua teneatur.3. *Trochisci bechici s. pectorales.*

℞. Succ. liquirit. inspiss.

rad. irid. Flor. ana ℥ij

helen. ℥j

amygdal. ℥i℥

styrac. calamit. ℥j

flor. sulph. ℥j

benz. ℥℥

ol. destillat. anis. gutt. xii.

sacch. alb. ℥iij℥

M. c. f. q. mucilag. tragacanth. in aq. hyssop. f.
l. a. trochisc.

S. Trochisci, pectorales in tussē.

4. *Trochisci fumales s. fumifici*

℞. Gummi. benz. ℥j

oliban.

lign. aloes ana ℥℥

santal. flav. ℥ij

sacch. alb. ℥j

zibeth.

ambr. ana ℥℥

pulve-

pulverifata fiant c.s.q. mucilag. tragacanth.
in aqua rosar. solut. trochisci.

S. Trochisci fumales.

T A B U L A VI.

D E

R O T U L I S.

I. DEFINITIO.

Rotulae sunt placentulae minores rotundae, siccae,
ex parte una specierum convenientium & tribus,
quatuor; immo pluribus partibus sacchari paratae.
Dicuntur etiam *orbiculi*.

II. DIFFERENTIA.

1. Quae differentia sit inter *rotulas* & *trochiscos*,
praecedente tabula de trochiscis indicavimus.
2. *Rotulae* & *morsuli* magnam quidem habent con-
venientiam, differunt autem
  - 1) Ratione *figurae* : rotulae enim ordinarie sunt
rotundae, morsuli autem quadrati, & oblon-
gi.
  - 2) Ratione *magnitudinis* : nam rotulae sunt mi-
nores, morsuli autem majores.
  - 3) Ratione *ingredientium* : morsulis enim prae-
ter pulveres adduntur conservae, condita &
fructus, aliaque crassiora, quae in *rotulis* exula-
re debent.

III. MATERIA.

1. *Ingredientia*. Rotulae parantur

1) Modo simpliciter ex saccharo, in aqua qua-
dam destillata soluto & inspissato. Ex hoc mag-
mate funduntur postea in marmore polito rotu-
lae,

F

lae,

lae, quales sunt illae, quae abusive vocantur :
manus Christi simplex.

2) Modo ex *solis succis acidulis*, e. g. succ. ribium, berber. cum saccharo coctis & inspissatis. In hoc autem casu ne sapor acidulus supprimatur, tribus succi partibus unica tantum sacchari additur. Quod si vero gratiores adhuc desiderantur rotulae, addi potest drachma una vel altera essentiae ambrae, vel scrupulus olei destillati fragrantis.

3) Modo ex *solis oleis destillatis & saccharo* in aqua destillata soluto, quales sunt rotulae *carminat. Mynsichti.*

4) Reliqua rotularum ingredientia sunt.

a) *Pulveres simplices*, e. g. oc. cancr. præp. margarit. præp. succin. præp. oliban. mastich. benz.

b) *Pulveres compositi*, e. g. spec. diamb. diamosch. diair. diamargarit.

c) Nonnunquam extract ut & conf. alkerm. adduntur.

d) Aliquando pro effectu laxante additur resin. jalapp. merc. dulc. extr. rhabarb.

2. *Excipiens* rotularum est *saccharum simplex* sive rosatum.

IV. DOSIS.

1. *Pondus singularum* rotularum adscendit communiter ad scrupulum vel $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

2. Tota autem portio, quae pro una vice paratur, non debet esse infra libram semis. Minor enim portio commode non potest praeparari.

3. Praescribuntur rotulae ab $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$ ad $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$.

V. REGULAE.

1. Rotularum formulae parum hodie sunt usitatae, nisi forte ad scopum *analepticum*, vel ad delicatorum aegrotorum palatum ordinentur.

2. Nonnunquam in ardore & inflammatione faucium,
in

in *tussi* itidem pectorali, & foetida expiratione ordinantur, & dieuntur: Rotulae pectorales. Effectus harum rotularum est leniens, temperans, abstergens, & expectorans.

3. Quod sacchari, tanquam excipientis, quantitas ordinarie excipiendorum quantitatem debeat superare, suo loco jam dictum est. Quoniam autem consistentia sacchari solida impedit, quominus commode formari queant rotulae, in aqua destillata prius solvi, & ad spissam syrupi consistentiam coqui debet.
4. Totum artificium consistit in legitima sacchari coctione, ut volet & flet. Haec consistentia quando vel actu obtenta est, vel proxime imminet, immiscentur species ad scopum medicum directae.
5. In specie notandum est sub debito hoc momento commixtionis, ne saccharum diutius cum speciebus coquatur, alias solidescantiam suam semi-crystallinam amittit.
6. Rotulae non bene tolerant *terreos* pulveres, & ingredientia *salina*. Illi enim consistentiam nimis densam & tenacem, hae autem nimis laxam & fluidam reddunt.

VI. FORMULAE.

1. *Purgantes anthelminticae.*

Rx. Pulv. jalap. ℥j
 semin. fanton. ℥ss
 sacchar. alb. in aqua graminis solut. &
 inspiss. q. s.
 f. l. a. rotulae pro duabus vel tribus dosibus.

2. *Pectorales.*

i] Rx Specier. diatr. simpl. ℥ss
 succ. liquirit. ℥ij.
 extract. enul. ℥ij
 stor. benz. ℥j

F 2

sacchar.

facchar. in aqua tussilag. solat. q. f.
f. l. a rotulae.

S. Rotulae pectorales, de quibus mane & vesperi aliquot nude fumantur.

2) ℥ Pulv. rad. irid. Flor. ʒss
succ. liquirit. inspiss. ʒij
flor. sulph. ʒij
f. c. f. q. facchar. cand. in aq.
hyssop. solut. rotulae.

3) ℥ Spec. diatragacanth. frigid.
succ. liquirit. ana ʒij
facch. in aqua flor. papav. erat. sol. q. f.
f. rotulae.

S. Rotulae in vehementi tussi adhibendae.

3. *Sublinguales, particulariter salivantes.*

℥ Rad. pyreth.
zingib. ana ʒj
cubeb.
cardam.
pip. long. ana ʒss
facchar. cand. in aqua
cinnam. solut. q. f.
f. rotulae sub lingua tenendae.

4. *Cephalicae.*

℥ Spec. diamb.
diamosch. ana ʒj
cephal. Mich.
confect. alkerm. ana ʒss
ol. destillat. cinnam. gutt. vi.
f. c. f. q. facchar. cand. in aqua meliss. solut.
rotulae.

S. Rotulae cephalicae roborantes.

T A B U L A V I I I .

D E

M O R S U L I S .

S E U

T A B U L I S

I. DEFINITIO.

Morsuli sunt medicamentum solidum & quadratum ex pulveribus, conservis, conditis, confectiionibus & sextupla circiter saccari soluti portione paratum.

II. DIFFERENTIA.

1. *Morsuli* dicuntur, quia mordendo adsumuntur.
2. *Tabulae* autem vocantur a figura.
3. Dicuntur etiam a nonnullis *electuarium solidum* ob ingredientium convenientiam.
4. *Morsuli* quomodo a *rotulis* differant, praecedente tabula dictum est.

III. MATERIA.

1. *Basis* seu *ingredientia*.

Praeter *pulveres*, qui *rotulas* ingrediuntur, *morsulis* addi solent

- 1) Conservae.
- 2) Fructus, e. g. nuclei pin. amygdal. dulc.
- 3) Radices conditae.
- 4) Electuaria.
- 5) Extracta.
- 6) Olea destillata.
- 7) Nonnunquam partes animalium, e. g. priapus tauri, cerui, uti & stincus marinus.

2. *Excipiens*, quod prorsus convenit cum illo *rotula-*

rum, nempe saccharum vel simplex vel rotatum.

IV. DOSIS.

1. Morsuli infra ℥ss. commode non possunt praeparari.
2. Praescribuntur autem pro re nata ℥ss. ad aliquot uncias.

V. REGULAE.

1. Quas regulas de *rotulis* praeparandis dedimus, illae fere omnes valent etiam de *morsulis* formandis.
2. Quamquam autem *morsulorum* usus hodie rarus sit, praerogativam tamen prae *trochiscis* & *rotulis* habet.
3. *Junioribus* pro scopo cathartico & anthelmintico, *adultioribus* autem ad praecoccupandas infectiones malignas vulgo praescribuntur.
4. Praecipue etiam morsuli pro scopo *stomachico* solent ordinari, quo nomine apud *acidulas* & *thermas* clari sunt, & vocantur morsuli stomachici, morsuli in acidulis adhibendi.

VI. FORMULAE.

1. Morsuli purgantes.

- 1) R̄ Conserv. flor. persic.
conserv. rosar. ana ℥ij.
pulv. jalapp. ℥j.
sem. anis.
cort. cinnam.
N. moschat. ana ℥ss.
f. c. f. q. sacch. in aqua rosar. solut. morsuli purgantes ad pondus ℥ss.

- 2) R̄ Sem. santon. pulv. ℥j.
merc. dulc. ℥ss.
resin. jalapp. ℥j.
sacch. rosat. q. f. f. l. a. morsuli.
S. Morsuli contra vermes.

2. *Stomachici & cephalici.*

℞. Conserv. menth. anthos. condit nuc. Indic. ana

℥j

rad. acor. galang. ari ana ℥ij

zedoar.

cardamom.

cinnamom. ana ℥j

c. f. q. sacch. in aqua meliss. solut. f. morfuli.

3. *Roborantes.*

℞. Condit. cort. aurant.

citr. ana ℥j

rad. zingib.

ering.

conf. alkerm. compl. ana ℥℥

amygdal. dulc. excortic. ℥vj

M. c. f. q. sacchari optimi, in aqua cinnamom.
soluti, f. l. a. morfuli.

S. Morfuli roborantes, de quibus aliquoties por-
tio die sumenda.

4. *Confortantes.*

℞. Spec. diamb.

diamosc. ana ℥℥

fuccin. præp.

cinnab. antim. ana ℥j

c. f. q. sacchari in aqua salv. solut. f. l. a. tab. per
vices comedendae.

5. *In Soda.*

℞. Cret. albiss. ℥ij

corall. præp.

conch. præp. ana ℥j

N. M. ℥℥

c. f. q. sacchari, in aqua portulac. soluti, f.
morfuli.

6. *Fragrantes in foetore oris.*

℥. Spec. diacinnam.

aromat. ros. ana ℥ij

condit. cort. aurant.

pimpin. alb. ana ℥℥

c. f. q. sacchari, in aqua namph. solut. f. l. a
morfuli.

T A B U L A IX.

DE

MIXTURIS CONCENTRATIS,

I. DEFINITIO.

Mixturae concentratae sunt medicamenta, ex spirituosis combinata, & guttulis communiter interne sumenda, vel nonnunquam etiam externae adplicanda.

II. DIFFERENTIA.

1. Mixturae concentratae quomodo à mixturis *diffusis* differant, sequente TAB. indicabimus. Distingunt etiam inter concentratas & semiconcentratas, quae ex spirituosis quidem mixtae, sed ad cucul. ꝑ. propinantur.
2. Hic differentiae loco notamus, quod mixturae concentratae non tantum pro usu interno, sed etiam externo praescribantur. Internae vocantur & subscribuntur: Mixtura sudorifera & purgans sanguinem, de qua 30. usque ad 40. guttas sumantur, spiritus arthriticus, spiritus roborans nervos.
3. Quae pro usu interno miscentur, constant ut plurimum ex essentiis, tincturis, elixiriis, spiritibus, oleis, balsamis.
4. Neque Medici, neque pharmaceutae accurate observant differentiam, quae est inter tincturam, essentiam & elixirium, sed adpellationem saepe variant, exempli gratia tinctura succini, essentia succi-

succini, tinctura cort. aurant. essent. cort. aurant.

5. Secundum accuratam autem distinctionem sequente ratione differunt.

1) *Tinctura* dicitur, quando menstruum colore diaphano, sive rubro, sive flavo, sive viridi, sive coeruleo tingitur.

2) *Essentia* vocatur, quando color est opacus, turbidus, bruneus, ater.

3) *Elixirium* adpellantur mixturae illae, quae vel immediate sub ipso mixtionis actu, vel post aliquam digestionem paulo intimius coeunt. e. g. si aliquot guttae olei cujusdam miscentur cum essentia quadam, mox ab hac solvuntur & quasi imbibuntur. Quando autem digestionem reponitur talis essentia, plus olei imbibere solet.

6. Denique etiam notandum est, quod mixturae tales concentratae interdum a potiori denominantur, e. g. quando miscentur, tinct. antimon. & spirit. c. c. vocamus hanc modo mixturam, Essentia mixta Essenz, modo tincturam nervinam. Ita etiam cum mixtura seu essentia balsamica *Stahl*i se res habet.

III. *Materia & DOSIS* generalis & specialis.

1. *Materia* sub differentia jam nominata est.
2. *Quantitas* accurata non potest determinari.
3. In genere ultra ℥ij. non praescribi solent, sive pro externo, sive pro interno usu.
4. *Proportio* miscendorum multo minus accurate observatur. Possumus tamen sequente ordine incedere, e. g. essent. tinct. & elixir. ℥ss. spirituum ℥. balsam. ol. destill. gutt.
5. *Dosis* specialis sunt gutt. xx. xxx. xxxx. & ultra.

IV. *REGULAE*.

1. Mixturae, & concentratae & diffusae, multam communiter vanitatem redolent, dum innumerae

rae fere species miscentur ad eruditionis ostentationem. Hinc cavendum, ne loco prudentis mixtionis confusa miscellanea congerantur, sed talia seligantur, quae quoad essentiam sibi conveniunt, & morbo ipsi adpropriata sunt.

V. FORMULAE.

1. *Purgantes.*

1) R^x Resin. jalapp. gr. viii.

solv. in spirit. ceras. ℥iij.

adde julep. rosac. ℥j.

M. d. S. Mixtura purgans, pro una vice.

2) R^x Res. scammon. gr. vj.

solv. in spirit. fœnicul. ℥iij.

adde julep. violar. ℥j.

M. d. S. ut antea.

3) R^x MR. simpl. non camphorat. ℥iv.

extr. panch. Croll. ℥j

M. d. f. Mixtura laxans, de qua omnibus horis 40. (absque motione) sumantur, usque Medicina operetur.

4) Essent alexiph. Stahlii ℥ij

spirit. tart. rect. ℥j.

vitriol. ℥j

extr. cathol. ℥j

M. S. ut antea.

2. *Diaphoreticae, alexipharmacae, bezoardicae.*

1) R^x Essent. pimpin. alb. ℥ss

vincetox. ℥ij

scord. ℥j.

ol. bezoard. IVedel. ℥j

M. S. Mixtura Febrilis 30. guttæ pro una vice.

2) R^x Essent alexiph. Stabl. ℥iij

spirit. vitriol. ℥j

M. d.

M. d. 30. gutt. pro dosi.

3) $\mathcal{V}$ Essent. angelic.
 imperator ana $\mathfrak{z}\text{ij}$
 dictamn. alb.
 carlin. ana $\mathfrak{z}\text{j}$
 spirit. tart. rectific. Θij
 vitriol. Θj

M.

4) $\mathcal{V}$ Tinct. bezoard. *Michael.*
 MR. simpl. non camphor. ana $\mathfrak{z}\text{iss}$
 M.

5) $\mathcal{V}$ Essent. valerian.
 gent. rubr. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$
 MR. simpl. $\mathfrak{z}\text{j}$
 M.

6) Essentia diaphoretico-diuretica

$\mathcal{V}$ Essent. alexiph. *Sthal.*
 Tinct. antim. tartarificat. ana $\mathfrak{z}\text{i}$
 succin. $\mathfrak{z}\text{j}$
 M. dos. 30. gutt. bis per diem.

7) Item.

$\mathcal{V}$ Essent. pimp. alb.
 scord. ana $\mathfrak{z}\text{ij}$
 spirit. nitr. dulc. Θij
 M. d. 30. gutt.

8) Item.

$\mathcal{V}$ Essent. alexiph. $\mathfrak{z}\text{ss}$
 liq. C.C. succinat. $\mathfrak{z}\text{j}$
 M. pro phlegmaticis.

3. Diureticae.

1) ʒ Tinct. cart.
essent. alexiph. ana ʒii
M.

2) Tinct. antim. tartarifat. ʒj
Essent. succin. ʒj
myrrh. ʒss
M.

3) ʒ Tinct. tart. acris ʒij
spirit. C. C. rectific. ʒj
M.

4) ʒ Tinct. ant. tartarif. ʒij
sal. amm.

5) ʒ Essent. lignor.
pimp. alb. ana ʒj
cort. aurant.
adanth. alb. ana ʒss
croci ʒj. M.

S. Mixtura diuretico-tonica pro phlegmaticis.

4. Emmenagoga & partum pellentes.

1) ʒ Essent. myrrh.
succin. ana ʒj
tinct. antim. tartarif. ʒij
M. d. f. essentia emmenagoga dos. 25. gutt.

2) ʒ Essent. alexiph. Stahl.
millefol. ana ʒij
carminat. Vved.
elixit uterin. ana ʒj
M. S. ut antea.

3) R^x Essent. adianth. alb.

scord.

pimp. ana ʒj

cinnam.

castor. ana ʒss

M. S. ut antea.

4) R^x Tinct. sal. tart. acris

mart. aperit. Ludov.

ana ʒss

essent. croc. ʒss

M. S. ut antea.

5. *Expectorantes.*

1) Essent. alexiph. ʒij

succin.

tinct. antim. tartarifat. ana ʒj

M.

2) R^x Tinct. tartar. acris.

essent. amar. ana ʒij

spirit. sal. ammon. anifat ʒss

M.

3) R^x Gumm. ammoniac. ʒj.

galban.

Sagapen. ana ʒij

myrrh.

elem.

carann. ana ʒss

Rad. helen.

pimpin. alb.

angelic. ana ʒj

Extrahatur cum spir. vini deinde spir. vini ab-
 strahatur ad extracti formam. Extractum
 autem solvatur in s. q. spir. sal. amm. urinofi.
 Dos. gutt. xxx. xxxx. in asthmate humido.

4] R^x

- 4) ℥. Essent. pimp. alb. ʒss
 cascarill. ʒij
 ol. anisi gutt. iv.
 M.

- 5) ℥. ol. amygdal. dulc. ʒj
 sperm. ceti rec. ʒijj
 liq. C.C. succinat. ʒss.
 M. agitetur super leni igne.
 S. mixtura pectoralis.
 Uratislav. hist. in metu suffocationis.

6. *Adstringentes.*

- 1) Tinct. corall. ʒij
 terr. catech. ʒj
 M. s. bis per diem 25. 30. gutt.

- 2) ℥. Tinct. corall. ʒij
 essent. traumat. Vvedel. ʒj
 M.

- 3) *Externe.* ℥. Spir. vin. Riss. ʒj
 spirit. terebinth.
 gutt. xx.
 M.

7. *Resolventes, abstergentes, incidentes, discutientes.*

- 1) ℥. Essent. pimp. alb.
 succin.
 tinct. antimon. ana ʒij
 M. dos. 30. 40. gutt.

- 2) ℥. Essent. alexiph. Stahl.
 succin.
 tinct. sal. tart. ana ʒj
 M. S. essentia catarrhalis.

- 3) $\mathcal{V}$ tinct. antimon. Zij
 spirit. C. C. rect. Zj
 M.
- 4) $\mathcal{V}$ Essent. lign. sassafr.
 pimp. alb. ana Zij
 liq. C. C. succinat. Zj
 M.
- 5) $\mathcal{V}$ Essent. trifol. fibrin
 angelic.
 enul. ana Zj
 MR. simpl.
 Tinct. bezoard. *Mich.* ana $\text{Z\ss}$
 M. S. mixtura discutiens.
- 6) $\mathcal{V}$ Essent. alexiph.
 tinct. antim. ana $\text{Zi\ss}$
 liq. C. C. succinat. Zj
 M.
- 7) $\mathcal{V}$ Tinct. tartar. Zij
 succin. Zj
 balsam. de copaju. Θj
 M. S. MR. abstergens in ischuria, dos. 30.
 gutt. bis per diem.
8. *Tonicae, nervinea, discutientes, roborantes,
 analepticae, carminativae, stomachicae.*
- 1) $\mathcal{V}$ Tinct. antimon. tartarifat. Zij
 spirit. C. C. Zij
 M.
- 2) $\mathcal{V}$ Essent. millefol.
 adianth. alb.
 tinct. martis *Ludov.* ana Zij
 M.

3] ʒ Effent. pimp. alb.

cort. cascar. ana ʒ ij

spirit. sal. amm. ʒ i

M.

4] ʒ Tinct. mart. elleborat.

Vvedel.

essent. carminat. ejusd. ana ʒ ii

M.

5) ʒ Effent. gent. rubr.

absinth.

cort. aurant. ana ʒ i

macis ʒ ij

M.

6) ʒ Effent. cort. citr.

aurant. ana ʒ ii

ol. destillat. foenic. gutt. xii

M.

7) ʒ Effent. fuccin.

Tinct. antim. ana ʒ ii

spirit. C.C. rectific. ʒ i

M.

8) ʒ Effent. cort. citr.

carminat. *IVedel.*

ana ʒ i ʒ

spirit. sal. ammon. anis ʒ ii

tart. ʒ i

L. S. *mixtura anticolica*,

gutt. 30.

9) ʒ Tinct. nitri cum reg. antimon. martial.

fixat. ʒ ii

spir. C.C. mediocriter

G

depleg-

deplegmati, probe tamen rectific.
 liquor. C.C. succin. ana 3j
 M. vid. num. 1.

10) ʒ Effent. pimp. alb. 3ij
 millefol. 3ij
 cascarill.
 spirit. sal. ammon. ana
 M.S. mixtura hypochondriaco-hysterica.

11) ʒ Tinct. tart. 3ij
 spir. sal. ammoniac.
 M.S. tinctura tonica, vid. num. 1.

12) ʒ Tinct. antim.
 liq. C.C. succinat. ʒij
 M. vid. num. 1.

13) ʒ Effent. absinth. compos.
 cent. min. ana 3iʒ
 spirit. anisi
 nitri ana ʒij
 tinct. corall. 3j
 M.

14) ʒ Effent. dulc.
 cinnam. ana 3j
 ambr. 3j
 tinct. corall. 3ij
 M.

15) ʒ Tinct. vitriol martialis Zuvoelff.
 liq. terr. fol. tartar. ana 3ʒ
 elix. vitrioli Mynsicht. 3j
 M.

16) ʒ Effent. gent. rubr.
 myrrh.

cort.

cort. cascarill.

lign. aloes

castor. ana ʒj

MR. simpl. ʒij

M.

17) *Mixtura resolvens antivenerea.*

℥ Effent. lign.

pimp. alb.

essent. succin. sine alcal.

ana ʒj

spirit. terebinth.

balsam. de Copaju. ana ʒss

M.

18) *Mixtura resolvens antiscorbutica.*

℥ Tinct. antimon.

vitriol. martial. Ludov.

essent. trifol. fibrin. ana ʒj

M.

9. *Mixturae concentratae externe adhibendae.*

1) *Mixtura balsamica Stahlī.*

℥ Effent. myrrh. ʒij

succin. ʒj

ol. terebinth.

bals. de Copaju. ana gutt. iir-iv.

N.

S. Mixtura Balsamica implagis carnosis adhibenda.

2) ℥ Effent. succin. ʒij

gumm.

maistich.

myrrh.

ana ʒj

spirit. terebinth. gutt. xxx.

G 2

M.S.

M. S. Mixtura balsamica in læsione partium
ex anguium adhibenda.

3) *Mixtura odontalgica.*

℥. Tinct. odontalg. *Mynsicht.* ℥ii

Essent. lign. quajac. ℥j

M. cum gossypio denti adplicetur.

4) *Mixtura nervina.*

℥. Spir. vin. camph. ℥i

lumbr. terrestr.

formicar. ana ℥ss

sarpill. abstr. ℥j

essent. castor. ℥ii

M.

5) *Mixtura resolvens.*

℥. Essent. myrrh.

spir. vin. camph. ana ℥ss

tinct. aloes ℥ii

theriac. *Androm.* ℥i

ol. cinnam. ℥i

M. in gangraena.

6) ℥ Spirit. theriac. camph.

vin. camph. ana ℥ss

Essent. succin.

Spir. terebinth. ana ℥i

M. in punctura tendinis.

7) ℥ Aquæ apoplect. *Lang.*

Reg. Hungar. ana ℥ss

spirit. vin. camph.

sal. ammon. rectific. ana ℥ii

ol. destillat. foenicul. ℥ss

M. adplicetur cum linteo.

8) ℥ Spir. lubr. terr.

essent. castor.

croc. ana ℥j

ol. destillat. N.M. gutt. vi.

M. adplicetur perinaeo ad incontinentiam
urinae.

9) *Mixtura resuscitans in apoplexia, lipothym.*

℥ Spirit. lilior. convall.

Aq. Hungar. ana ℥ii

sal. volat. urin. ℥i

succin.

armon. ana ℥ss

M. naribus admoveatur &
pulsi.

10) ℥ Spir. vin. alcohol. ℥ii

spir. C.C. rect.

essent. castor. ana ℥j

ol. destillat. lign. Rhod.

gutt. iii

M. in lipothym. & syncope.

11) *Mixtura errhina & phtarmica.*

℥ spir. Sal. amm. rectific. ℥ii

aq. Hung.

essent. castor. ana ℥i

M.

12) *Mixtura ad Stomacum*

℥ Spirit. cochlear. ℥ss

essent. succin. ℥iii

myrrh. ℥ii

tinct. gumm. lacc.

sanguin. dra-

con. ana ℥i

M.

G 3

13) Mix-

13) *Mixtura topica in arthritide & tumoribus inflammator. alias vocatur sapo chymicus.*

℞ Sal. tart. ℥j
antim. crud. ℥ss

I

vener. - ℥.

4

Funde ad scorias; (NB. non debet fieri regul.)
scorias nondum refrigeratas tunde & imbibe
ol. juniperi vel terebinth. q.s. ad consisten-
tiam pulmenti. Tum adfundatur spirit. vini
R. bis vel ter repetendo infusionem, & de-
nique aliquam spiritus partem abstrahendo,
ut bene saturata & spissa tinctura, [impro-
prie sapo dicta) super sit. Usus est externus;
quidam interne ad tussim commendant; dos.
gutt. xxx.

DE

P O T I O N I B U S .

I. DEFINITIO.

POtiones sunt mixturae liquidae, interne una vel pluribus vicibus sumendae, atque ex variis ingredientibus tam solidis quam fluidis mixtae.

II. DIFFERENTIA.

1. Mixturae liquidae sunt

1) Vel *concentratae*, quae in pauca quantitate ex *spirituosis* miscentur.

2) Vel *extenuatae*, & *diffusae*, quas aquosae etiam species, & quidem maiore quantitate, ingrediuntur, & ad has pertinent *potiones*, *julepi*, & aliae formulae.

2. *Potiones* differunt a *julepis*. Hi enim consistuntiae sunt tenuioris, dilutioris & fere diaphanae, ex multa aq. & paucio syrupo praecipue constantes. contrarium in *potionibus* reperitur, quae sunt turbidiores, spissiores, & subinde etiam pulverulenti quid una continent

III. MATERIA.

1. *Excipiens*.

1) *Aquae destillatae* tam simplices, quam cum vino paratae, ut & compositae.

2) Nonnunquam loco aquarum destillatarum sumitur *decoctum* aut *infusum* quoddam, v. g. tamarindorum; id quod potissimum locum habet in *potionibus* purgantibus, nem *infusum fennatum*, *rhabarbarinum*.

2. *Addenda*, quae sunt

- 1) *Pulveres*, tam simplices quam compositi.
- 2) *Extracta*.
- 3) *Essentiae*.
- 4) *Tincturae*.
- 5) *Elixiria*.
- 6) *Spiritus*.
- 7) *Confectiones*.
- 8) *Succi*.
- 9) *Rob.*
- 10) *Salia* omnis generis.

11) *Sirupi* aut variae *sacchari* species, quae
edulcorationis gratia reliquis adduntur.

3. Horum omnium *proportio* sequens esse potest.

Aquar. destill. simplic. |

Infus. |

Decoct. |

Aquar. vinosar. unc. semis.

Aquar. spirituosar. ℥ii.

Succ.)

Rob.) ℥i - ℥ii.

Elixir. |

Essent. | ℥ss. ℥i. ℥ii.

Tinctur. |

Spiritus. ℥i. ℥ss.

Electuar. ℥ss.

Confection. ℥i. ℥ss.

Pulver. ℥i. ℥ss.

Sal. volatil. gr. iv. ℥ss.

Ol. destillat. gutt. i.

Sirup. ℥i. ℥ss.

Et sic recipiuntur ad quamvis unciam aquarum
succ. ℥ii. spiritus ℥ss. spirit. ard. ℥i. vel tin-
cturae acris ℥ss. extract. mitioris ℥i. acrio-
ris ℥ss. ol. destillat. gutt. v. salis alleali ℥ss.
volat. ℥ss. pulver. ℥i. sirupi ℥i. vel minus,
si reliqua non fuerint ingrata. Pro lubitu autem

haec

haec proportio potest variari.

IV. DOSIS.

1. Potio pro una dosi requirit aquae ℥ i. pro pluribus sufficiunt ℥ iii-v.
2. Si cochleatim sumenda sit potio, necesse est, ut ingredientium dosi respectu aquae duplicetur: artificiose alioquin tot requiruntur doses, quot sunt aquarum unciae.

V. REGULAE.

1. Mixturae liquidae seu potiones, syrupi prae multis aliis formulis usu receptae sunt. Gratiores enim sunt & facilius possunt adsumi.
2. *Purgantes* potiunculae reliquis aliquo modo sunt spissiores, ut eo melius una vice adsumi queant. Si vero magis dilutae desiderentur, major aquarum dosi addatur.
3. Quoniam autem in hisce potionibus multiplicia remedia, communiter sine ratione, in unum quasi chaos confunduntur, *confusiones* a nonnullis dici solent. Hinc prudente selectu talis miscella instituenda est, ne salutaris effectus impediatur.
4. Evitetur fucus ille vanus, qui folia auri hisce mixturis addere jubet.

VI. FORMULAE.

1. Emeticae.

1) ℥ Sirup. de cichor. c. rhab.

unc. semis.

emetic. ℥ vi.

sal. absinth. gr. v.

aq. meliss. ℥ iii.

M.

2) ℥ Oxysacchar. emetic.

diacydon. luc. jalapp. ana ℥ ii.

aq. borrag.

bugloss. ana ℥ ss.

M.

3) ℥

- 3) ʒ Aq. rub. id.
 cichor. ana unc. femis.
 cinnam. f. vin. ʒj
 tart. emetic. gr. iij.
 sirup. cort. aurant. ʒij
 M.

- 4) ʒ Sirup. ceras. acid.
 rofar. solut. ana ʒij
 merc. vitae gr. iij.
 aq. fragrar. unc. femis.
 M.

- 5) ʒ Aq. acac. ʒij
 cinnam. ʒij
 tart. emetic. gr. ij.
 sacchar. perlat.
 sal. polychr. ana gr. v.
 M.

2. Laxantes.

- 1) ʒ Sirup. de pom. lax. ʒss
 essent. jalapp. ʒij
 M.

- 2) ʒ Sirup. rofar. solut. ʒss
 diacydon. luc. jalapp. ʒij
 aq. fragror. ʒij
 cinnam. ʒij
 M.

- 3) ʒ Mann. liquid. ʒvj
 specif. jalapp. gr. xxv.
 aq. rub. id. unc. femis.
 cinnamom. ʒj
 M.

4) ʒ

- 4) ℥ Sirup. ceras, acid. ℥ss
 extract. ellebor. nigr. gr. xii.
 crystall. tartari gr. vi
 aq. flor. til. ℥vj
 M.
- 5) ℥ Resin. jalapp. gr. viii.
 sacchar. alb. ℥ij. His tritis adfund. succ. citr.
 ℥ss
 M.
- 6) ℥ Mann. calabr. ℥vj
 sal. tart. ℥ss
 Aq. rub. id. ℥j
 M.
- 7) ℥ Aqua scorzoner. ℥ij
 magnes. alb. ℥j
 faccar. can. ℥ij
 M. S. Potio laxans, de qua omnibus duabus
 horis, duo coclearia plena sumantur.
- 8) Decoct. tamarind. ℥iij
 mann. Calabr. ℥i ss
 M.
- 9) ℥ Rad. rhabab. ℥ij
 fol. fenn. f. stip. ℥j
 sal. card. bened.
 fumar. ana ℥ss
 aq. flor. acac. ℥viij
 Stent infusa per 12. hor.
 S. Potio laxans, de qua mane duo coclearia
 plena sumantur.
- 10) ℥ Tamarind.
 passul. min. ana ℥j
 cinnam.

cinnam. acut. $\mathfrak{z}j$
 coq. in aqua fervent. q.s.
 infund. rhabarb. $\mathfrak{z}j$
 fol. fenn. $\mathfrak{z}ij$
 sal. tart. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

Coletur S. Potio laxans calide sumenda.

11) $\mathcal{V}$ Decoct. passul. min. $\mathfrak{z}v$.
 infund. cum
 rhabarb. elect. $\mathfrak{z}j$
 fol. fenn. $\mathfrak{z}ij$
 stent. per noctem in digest.
 add. mann. elect. $\mathfrak{z}j$
 M. d. pro dosi.

12) $\mathcal{V}$ Ol. amygdal. dulc. $\mathfrak{z}ij$
 mann. Calabr. $\mathfrak{z}j$
 sperm. cet. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
 M.S. Potio laxans in brodio calido sumenda.

13) $\mathcal{V}$ Tamarind.
 passul. min. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
 rhabarb. $\mathfrak{z}i\mathfrak{ss}$
 tart. solub. $\mathfrak{z}j$
 infund. in f. q. aq.
 colat. $\mathcal{V}$ $\mathfrak{z}iij$
 sirup. de pom. laxant.
 mann. Calabr. ana $\mathfrak{z}j$
 clarificentur pro una dosi.

14) $\mathcal{V}$ Seri lact. $\mathfrak{z}vj$
 tamarind. $\mathfrak{z}i\mathfrak{ss}$
 bulliant in colat. dissolv.
 mann. Calabr. $\mathfrak{z}j$
 sal. polychrest. $\mathfrak{z}j$
 d. ad vitr.

3. *Diaphoreticae.*1) $\mathcal{L}$ Aq. scord.scorzon. ana $\mathfrak{z}$ iijantim. diaphor. $\mathfrak{z}$ j

oc. cancr. præp.

sacchar. perlat. ana $\mathfrak{z}$ ijM. S. Potio, de qua omnibus horis coclear
plenum sumatur.2) $\mathcal{L}$ Aq. card. bened.

flor. acac.

sambuc. ana $\mathfrak{z}$ jbezoard. mineral. $\mathfrak{z}$ ijconch. præp. $\mathfrak{z}$ jv.fir. card. bened. $\mathfrak{z}$ ssM. S. Potio, de qua omnibus tribus horis ali-
quot coclearia plena sumantur.3) $\mathcal{L}$ Aq. galeg.C. C. citrat. ana $\mathfrak{z}$ ijessent. alexiph. *Stahl.* $\mathfrak{z}$ ijsirup. contrajerv. $\mathfrak{z}$ ss

M.

4) $\mathcal{L}$ Aq. hyssop.

meliss.

chaeref. ana $\mathfrak{z}$ jMR. simpl. $\mathfrak{z}$ ijnitri regenerat. $\mathfrak{z}$ j

M.

5) $\mathcal{L}$ Aq. ulmar.

rub. id.

cinnam.

cydon. ana $\mathfrak{z}$ jtheriacal. $\mathfrak{z}$ sstheriac. *Andrombac.* $\mathfrak{z}$ j

sirup.

sirup. acetos. citr. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
M.

6) $\mathcal{L}$ Aq. fragor.
beccabung.
bellid. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
antim. diaphor.
matr. perlar. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
tart. vitriolat.
nitr. depurat. ana $\mathfrak{d}\mathfrak{ij}$
sacchar. canar. $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$
M.

7) $\mathcal{L}$ Aq. card. mar.
geran. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$
mandib. luc. pisc.
dent. apr. præp. ana $\mathfrak{d}\mathfrak{ij}$
antimon. diaphor. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
sirup. bellid. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
M.

8) $\mathcal{L}$ Aq. ceras. nigr. $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}\mathfrak{ss}$
prophylact. Sylv. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
matr. perlar.
bezoard. mineral. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
nitri antimonial. ana $\mathfrak{d}\mathfrak{j}$
extract. cascarill. $\mathfrak{d}\mathfrak{ss}$
sirup. ceras. acid. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
M.

9) $\mathcal{L}$ Aq. borrag.
bugloss.
cichor.
scabios. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
essent. scord. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
regul. antim. ana gr. xv.
M.

10) ʒ Aq. fumar.
 fragor
 typhor. cerv. ana ʒj
 cinnam. f. vin.
 succ. citr. recent. ana ʒss
 essent. pimp. alb. ʒij
 diascord. Fracastor. ʒiss
 M.

11) ʒ Aq. millefol.
 cord. frigid. ana ʒij
 lap. percar.
 C.C. philosoph.
 bezoard. mineral. ana ʒj
 nitri perlat. ʒj
 M.

12) ʒ Aq. card. mar.
 benedict. ana ʒij
 aceti bezoard. ʒss
 spirit. nitri dulc. ʒj
 sal. absinth.
 genist. ana gr. vi,
 M.

4. Diureticae.

1) ʒ Aq. chaerefol.
 petroselin. ana ʒij
 sal. ononid.
 genist.
 tart. vitriolat. ana ʒij
 spirit. juniper. ʒj
 M. dos. gutt. Lx. aut dimidium coctlearis ple-
 num sumatur.

2) ʒ Decoct. rad. vincetox.
 vinos. ʒj

sal.

sal. absinth.

nitri antimoniat.

conch. citr. ana $\mathfrak{z}$ ij

sirup. acetos. citr. $\mathfrak{z}$ ss

M. d. S. Potio diuretica, de qua mane & vespere, tria coclearia plena sumantur.

3) $\mathfrak{z}$ Aq. alkekeng.

saxifrag. ana $\mathfrak{z}$ ij

sal. polichrest $\mathfrak{z}$ ss

volat. tart. $\mathfrak{z}$ j

lap. percar. $\mathfrak{z}$ ss

sirup. fragor.

heder terr. ana $\mathfrak{z}$ iij

M.

4) $\mathfrak{z}$ Aq. flor. acac.

fragor. ana $\mathfrak{z}$ ij

tinct. antim. tartarif. $\mathfrak{z}$ ij

liquor. terr. fol. tartari $\mathfrak{z}$ j

malvat. juniper. $\mathfrak{z}$ ss

M.

5) $\mathfrak{z}$ Aq. petroselin.

chaeref. ana $\mathfrak{z}$ ij

tinct. tart. $\mathfrak{z}$ ij

spirit. nitri dulc. $\mathfrak{z}$ ij

pulv. antispasmod.

sacchar. perlat. ana $\mathfrak{z}$ i ss

M.

6) $\mathfrak{z}$ Aq. cichor.

rub. id. ana $\mathfrak{z}$ ij

tinct. antimon.

essent. alexiph. Stahl. ana $\mathfrak{z}$ i ss

sacchar. perlat. $\mathfrak{z}$ ij

M.

7) $\mathfrak{z}$

- 7) ℥ aq. chaerefol.
 petroselin. ana ℥ ii
 essent. succin. ℥ ii
 spirit. C. C. rectific. ℥ i
 terr. foliat. tart.
 sacchar. canar. ana ℥ ii
 M.

5. *Emmenagoge & partum pellentes.*

- 1) ℥ aq. meliss. vinos. ℥ iv.
 puleg. ℥ ii
 cinnam. ℥ i
 tinct. antim. tartarif. ℥ ss
 sirup. cort. aurant. ℥ vi

M. S. potio, de qua omnibus ho-
 ris duo coclearia plena sum.

- 2) ℥ aq. serp. vinos. ℥ iv.
 vit. mulier.
 artemis. ana ℥ i
 essent. succin.
 carminat. ana ℥ i
 cinnam. ℥ ss
 sirup. cort. citr. ℥ ss

M.

- 3) ℥ aq. matricar.
 meliss. ana ℥ ii
 cinnam. ℥ i
 essent. myrrh.
 alexipharm. *Stahl.* an. ℥ ii
 hepat. anguill.
 borac. Venet. ana ℥ ii
 sirup. artemis. unc. semis.

M.

- 4) ℥ aq. vit. mulier.
 cinnam.

H

arte-

artemis. ana ℥i
 elixir. uterin.
 essent. myrrh. ana ℥i
 pilul. polychr. ℥ss
 sirup. cinnam. ℥ss
 M.

5) ʒ Aq. meliss.
 verben.
 puleg.
 cinnam. f.v. ana ℥i
 succin. præp.
 borac. Venet.
 hepat. anguill. ana ℥ss
 liquor. C.C. succinat. ℥i ss
 sirup. artemis. unc. semis.
 M.

6. *Expectorantes.*

1) ʒ Aq. veron. vinos. ℥iij
 hyssop. ℥i ss
 essent. alexipharm. ℥ii
 spirit. sal. ammon. anisat. ℥i
 sirup. de hyssop. ℥ss
 M.

2) ʒ Aq. tussilag.
 scord. ana ℥ii
 acet. squillit. ℥i
 elixir. pectoral. ℥i ss
 sirup. nicotian. ℥ss
 M. dos. cochlear. ii

3) ʒ Aq. tarax.
 scabios.
 chaerefol. ana ℥i ss
 oxymell. squillit.

sirup.

firup scabios. ana unc. semis

M

4) ʒ Gum. ammoniac. ʒi

sol. in acet. squill. ʒii

add.

aq. veronic.

tussilag. ana ʒiʒ

MR. pectoral. ʒii

M. dos. aliquot cochlear. in asthmate.

5) ʒ Aq. heder. terrestr.

hyssop. ana ʒiʒ

asthmat. ʒi

oc. cancr. citr.

antim. diaphor. ana ʒʒ

gumm. ammoniac. aceto squill. solut. & in-

spissat. ʒi

firup de erysim Lobel. ʒʒ

M.

7. *Incrassantes.*

1) ʒ Aq. fanicul.

millefol.

C.C. citr. ana ʒiʒ

fucc. citr. recent.

acet. rosar. rubr. ana ʒii

firup. ceras. acid. ʒʒ

M.

2) ʒ Aq. tormentill.

plantag.

borrag. ana ʒiʒ

tinct. rosar.

flor. tunic. ana ʒii

rob. berber.

rib. ana ʒii

H 2

firup.

firup. acetosit. citt. ℥℥
M.

3) ʒ Aq. bugloss.
plantag. ana ℥ ii
oc. cancr. citr.
corall. rubr. præp. ana ℥ ii
firup. granat. acid. ℥℥
M.

8. *Adstringentes.*

1) ʒ Aq. plantag.
tormentill. ana ℥ ii
unicorn. fossil.
corali. r. præp.
sang. dracon. ana ℥℥
firup. corall. unc. semis.
M. dos. singulis horis cochl. ii

2) ʒ Aq. millefol.
equiset. ana ℥ ii
succ. cydon. ℥℥
C. C. ust.
lap. haemat. ana ℥℥
terr. catech. ℥ j
firup. myrtill. unc. semis.
M.

3) ʒ Aq. burs. pastor.
plantag.
cinnamom. cydoniat. ana ℥ i
corall. rubr. præp.
unicorn. fossil. præp. ana ℥℥
tinct. corallior. ℥ i
theriac. coelest. gr. iiii.
fir. gran. kerm. ℥ iii
M. dos. cochl. ii in abortus timore.

4) ʒ

4) ʒ Aq. menth.

meliss. ana ʒ ii

cinnam. cydoniat.

acet. distill. ana ʒ ss

tinct. corallior.

essent. traumat. *IVedel.* ana

extr. tormentill. ʒ i

pulv. cascarill. ʒ ss

sirup. papav. ʒ ss

M.

9. *Resolventes, abstergentes, incidentes.*

1) ʒ Aq. serpill. vinos.

meliss. vinos. ana ʒ i ss

hyssop. ʒ i

tinct. antimon.

essent. succin. ana ʒ i

sirup. cort. aurant. ʒ ss

M.

2) ʒ Aq. puleg.

menth. ana ʒ ii

cinnam. vinos. ʒ i

tinct. tartar.

essent. pimp. alb. ana ʒ i

spirit. nitri dulc. ʒ ss

sirup. cinnam. ʒ ss

M. dos. cochl. ij. singulis duabus horis.

3) ʒ Aq. salv.

matricar. ana ʒ ii

asthmat. ʒ i

conch. citr.

tart. vitriolat. ana ʒ i

sacchar. perlat. ʒ ii

M.

4) ʒ chaerefol.
 veronic.
 scabios. ana ʒ i ʒ
 essent. alexiph. *Stahl.*
 cort. citr.
 cinnam. ana ʒ ii
 sirup. cort. citr. unc. semis.
 M.

5) ʒ Aqu. tussilag.
 foenicul. ana ʒ ii
 hyssop. ʒ i
 gumm. ammoniac. in aceto squillit. solut. &
 inspiss. ʒ ii
 sirup. de erysim. *Lobel.*
 oxymel. squill. ana ʒ ʒ
 M.

10. *Temperantes.*

1) ʒ Aq. cichor.
 borrag.
 bugloss. ana ʒ i ʒ
 oc. cancr. citr.
 conch. præp. ana ʒ i
 nitri depurat.
 tart. vitriol. ana ʒ ʒ
 sirup. cerasor. acid. ʒ ʒ
 M.

2) ʒ Aq. plantag.
 scabios.
 card. bened. ana ʒ i ʒ
 succ. citr. recent. ʒ ʒ
 crystall. mont. præp.
 test. ov. præp. ana ʒ ʒ
 tab. e succ. berb. ʒ ʒ
 M.

3) ʒ Aq. chaerefol.

veron.

fragor. ana ʒiʒ

rob. cydon.

herb.

ceras. acid. ana ʒii

sirup. acetos. citr. ʒʒ

M.

4) ʒ Aq. rub. id.

scorzon.

C.C. citr. ana ʒiʒ

ess. alexiph. *Stabl.*

succ. citr. rec. ana ʒii

sacchar. perlat. ʒiii

M.

5) ʒ Aq. galeg.

tarax.

capill. vener. ana ʒiʒ

antim. diaphor.

conch. præp. ana ʒi

tartar. vitriolat.

nitr. depurat. ana ʒʒ

cinnabar. antimon.

sirup. corall. ʒʒ

M.

6) ʒ Aq. petroselin.

foenicul.

scord.

flor. acac. ana ʒi

pulv. temperant. f. antispasmod. ʒii

sirup. e symph. *Ferm.* ʒʒ

M.

7) ʒ Aq. flor. sambuc.

H 4

hyssop.

hyfsop.
 card. mar.
 acetofit. citr. ana ʒ i
 tinct. rofar.
 flor. bellid. ana ʒ iſs
 liquor. C.C. succin. ʒ i
 ſpirit. nitri dulc. ʒ j
 vitriol. ʒ ſs
 ſacchar. perlat. ʒ ii

M.

8) ʒ Aq. menth.
 meliſs.
 portulac.
 cord. frigid. ana ʒ i
 lap. prunell.
 nitri antimoniat. ana ʒ ſs
 cryſtall. mont. ʒ ii
 regul. antimon. medicin. ʒ i
 extr. cort. caſc. ʒ ſs
 ſirup. berb. ʒ ſs

M.

11. *Antispasmodicæ, antepilepticae & anodynæ.*

1) ʒ Aq. flor. ſamb.
 papav. rhead.
 ceras. nigr. ana ʒ iſs
 theriac. *Andromach.* ʒ iſs
 pulv. antispasm. ʒ j
 ſirup. papav. rhead. ʒ ſs

M.

2) ʒ Aq. meliſs.
 menth.
 flor. til. ana ʒ i
 epilept. *Lang.* ʒ ſs
 lumbr. terreſtr. præp.

ſpec.

spec. de hyacinth. ana $\mathfrak{z}$ ss
 sirup. e peon. $\mathfrak{z}$ ss

M.

3) $\mathfrak{z}$ aq. poeon. $\mathfrak{z}$ i
 sal. volat. succin. $\mathfrak{z}$ i
 M. pro tribus vicibus.

4) $\mathfrak{z}$ aq. flor. til. $\mathfrak{z}$ ii
 pulv. secund. in vin. lot. &
 exsiccat. $\mathfrak{z}$ ss
 M. versus novilunium propin.

5) $\mathfrak{z}$ aq. borrag.
 bugloss. ana $\mathfrak{z}$ ii
 antim. diaphor.
 corall. rubr. præp. ana $\mathfrak{z}$ ss
 matr. perlar. $\mathfrak{z}$ ii
 tinct. anodyn. $\mathfrak{z}$ i
 MP. de cynogl.
 laud. opiat. ana gr. ii
 syr. myrtin. $\mathfrak{z}$ ss
 M.

6) $\mathfrak{z}$ Aq. poeon.
 hirund.
 ceras. nigr.
 epilept. Lang. ana $\mathfrak{z}$ i
 pulv. epilept. Stahl. $\mathfrak{z}$ i
 liquor. C.C. succin. $\mathfrak{z}$ i
 sirup. e poeon. $\mathfrak{z}$ ss
 M.

12. Roborantes, analepticae, nervi-
 nae, tonicae, carminativae.

1) $\mathfrak{z}$ aq. card. bened.
 borrag.

bu-

bugloss.
 ceras. nigr. ana $\mathfrak{z}i$
 corall. rubr. præp.
 crystall. mont.
 conf. de hyacinth. inc. ana $\mathfrak{z}i$
 essent. cort. aurant. $\mathfrak{z}i$
 julap. gemmat. $\mathfrak{z}ss$
 M.

2) $\mathfrak{z}$ Aq. meliss.
 cinnam. c. vin.
 scorzon.
 C.C. citr. ana $\mathfrak{z}i$
 essent. cinnam. $\mathfrak{z}i$
 essent. ambr. $\mathfrak{z}i$
 spir. sal. amm. gutt. xii.
 conf. alkerm. $\mathfrak{z}iss$
 sirup. cinnam. $\mathfrak{z}iii$
 M.

3) $\mathfrak{z}$ Aq. ulmar.
 cinnamo. cydoniat.
 namph.
 rosar. ana $\mathfrak{z}i$
 matr. perlar. præp.
 spec. de hyacinth. ana $\mathfrak{z}iss$
 essent. alexiph. *Stabl.* $\mathfrak{z}ii$
 dul. $\mathfrak{z}ss$
 succ. citr. recent. $\mathfrak{z}iii$
 sirup. acetos. citr. $\mathfrak{z}ss$
 M.

4) $\mathfrak{z}$ Aq. pœon.
 flor. til. ana $\mathfrak{z}i$
 apoplect. *Lang.* $\mathfrak{z}ss$
 rob. cydon.
 berb.

ceras.

ceras. acid. ana ℥ iii
 specif. cephal. Mich. ℥ ss
 sirup. de betonic. ℥ fs

M.

5) ʒ Aq. salu.
 tunic.
 pœon.

flor. sambuc. ana ℥ i
 liquor. C.C. succinat. ℥ fs
 essent. dulc. ℥ ii
 cinnab. antimon. præp. ℥ i
 tab. man. christ. perlat. ℥ ii

M.

6) ʒ Aq. galeg.
 rosar.

cinnam.
 bugloss.
 perlat. ℥ i
 corall. præp.
 smaragd. præp.
 hyacinth. præp. ana ℥ i
 extr. cascarill. ℥ fs.
 sirup. granat.
 corall. ana ℥ ii

M.

7) ʒ Aq. foenicul.
 meliss.

carminat. seu ad flat. f. v.
 chamomill. ana ℥ i
 Essent. carminat. IVedel.
 alexipharm. Stahl.
 ana ℥ ii
 spirit. nitr. dulc.
 vitriol. dulc. ana ℥ fs

extr.

extr. cascarill. ℥ i
 sirup. cort. aurant.
 citr. ana ℥ iii

M.

13. *Mixtura ad lambendum in aphthis.*

$\mathcal{R}$ Mucilag. cydon.
 psyll.

c. aq. malvat. extr. ana ℥ ii

aq. foenicul. ℥ j

prunell. ℥ ss

mell. rosat. ℥ vj

M.

14. *Mixtura abstergens in apathis externe adhibenda.*

$\mathcal{R}$ Aq. prunell.

salv. ana ℥ ii

rob. diamor.

mell. rosat. ana ℥ ss

alum. ust. ℥ i

M.

DE

J U L E P I S.

I. DEFINITIO.

Julepi sunt mixturae liquidae quae consistentiam habent dilutam & fere diaphanam, atque ex multa aqua, paucio vero sirupo constant.

II. DIFFERENTIA.

1. *Juleporum* differentiam a *potionibus* praecedente tabula monstravimus. His addimus, quod *potiunculae*, ex variis constant ingredientibus, *julepi* autem ex dulcibus tantum & acidis gratioribus.
2. *Veterum* *julepi* a *recentiorum* *julepis* ratione consistentiae & praeparationis differunt. Illi enim sirupi formam exhibent, & mediante coctione praeparantur, e.g. *julepis* rosarum, violarum, gemmatus Norimberg. &c; hi autem sunt tenues, & per simplicem fiunt mixtionem.

III. MATERIA.

Hic notamus

1. *Basin* seu liquores excipientes, qui sunt multiplices.
  - 1) Modo enim sumuntur *aquae destillatae*.
  - 2) Modo simpliciter *fontanae*.
  - 3) Modo *decocta* varia, e.g. hordei, tamarindorum, citri, scorzonerae, passularum, cornu cervi, cichorei.
  - 4) Modo *infusa* ex floribus.
  - 5) Modo *phlegma* vitriol. mediocriter acidum.
  - 6) Minus autem commode ex *sero lactis*.
  - 7) Modo *vinum* additur.

2. *Ad-*

2. *Addenda* reliqua, quae alterationem & gratum saporem adferunt. Haec sunt

- 1) *Succi* vegetabilium, e. g. citri, ceraforum acidorum, berberum, ribium, rub. id. cydon.
- 2) *Sirupi* varii, in primis qui gratam habent aciditatem, v. g. sirupus acetositis citri, cerafor. acid. berberum, cydon. rib. rub. id.
- 3) *Tincturae* vegetabilium, e. g. rosarum, violarum, flor. aquileg. bellid. papav. rhead.
- 4) *Spiritus* acidi, e. g. spirit. vitriol. sal. tam acidi, quam cum spir. vin. dulces redditi.

3. Nonnumquam *gelatinae* in liquore dissolvuntur, e. g. gelatina cornucervi, id quod plerumque contingit in febribus malignis.

4. Immo interdum *conservae* gratiores cum aquis destillatis teruntur, aut etiam in vase clauso coquantur, & deinde colaturae tinctura quaedam acida, vel spirit. acidus additur.

IV. PROPORTIO.

Ingredientium proportio sequens est.

1. *Liquor* habeat partes quatuor, e. g. ℥iv.
2. *Sirupus* vel *succus* inspissatus saccharatus partem unam ℥i
3. *Tincturae* vegetabilium, praecipue si color julepi minus est rubicundus, additur pars dimidia ℥ss
4. *Spirituum* acidorum proportio accurate non potest determinari. Unde pharmacopoei arbitrio relinquitur, adjectis verbis: q. s. ad gratam aciditatem.

V. DOSIS.

1. Julepi majori semper quantitate solent praescribi, nempe ℥ss. j-ij ut copiose possit adsumi.
2. Quia enim admodum diffusi sunt, majori dosi, nempe ad ℥j-iiij adsumuntur.

VI. USUS.

1. Julepi, uti quoad saporem, odorem & colorem ordinarie satis grati, & in praxi familiares sunt
ita

Ita utilitatem etiam suam experientia probant. Ob fluidam enim, quam habent, consistentiam, ad intimiores partes facile penetrant.

2. Praecipue autem locum habent in febribus acutis, biliosis, ardentibus &c. quando vires sunt prostratae & omnia pathemata exacerbata, nempe ubi fitis, aestus, anxietas maxime urgent; modo sapor non adeo dulcis, sed subacidus fit.
3. Quando autem pro potu ordinario tum eliguntur, satis debent esse diluti, & parum acidi, ne aegri damnum inde experiantur.

VII. REGULAE.

1. Quoniam julepi ordinarie pro scopo recreante & situm sedante praescribuntur, eo respiciendum est, ut ingredientia huic fini respondeant, & gratissima sint.
2. Non ingrediantur julepos obscura, pulverulenta, crassae conservae, sirupi turbulenti, spissa electuaria.
3. Quando sirupi acidi jam praescripti sunt, cavendum est, ne spiritus minerales insuper praescribantur, alias julepus nimis fit austerus, adstringens, & a conveniente sapore, qui inter dulcedinem & aciditatem medium tenere debet, nimiam desleat.

VIII. FORMULAE.

1. *Temperantes, analeptici.*

1) ℞ Aq. ceras. nigr.

borrag.

bugloss. ana ʒ iſs

nymph.

cinnam. cydoniat ana ʒ i

sirup. ceras acid.

rub. id.

acetosif. citr.

cydon. ana ʒ iſs

eliss. antim. sulphurat. q. s. ad gratam aci-

aciditatem.

M. d. S. Julepus roborans, de quo in calore &
lassitudine coclear plenum sumatur.

2) ʒ Aq. scord.

scorzon.

flor. acac.

sambuc.

C. C. citr. ana ʒ i ss

sirup. berber.

rib. ana ʒ vj

succ. citr. recent. ʒ ss

tinct. rosar. ʒ ij

M. d. S. ut supra.

3) ʒ Aq. plantag.

cichor.

galeg.

fragar.

rosar.

naph. ana ʒ i

sirup. acetos. citr.

ceras. acid.

granat. acid. ana ʒ vi

conf. alkerm. incompl. ʒ ii

spirit. vitr. q.s. ad gratiam.

M. S. ut supra.

4) ʒ Decoct. hord. ʒ i

sirup. berber.

rib.

rub. id. ana ʒ j

tinct. flor. tunic. ʒ ss

spirit. nitr. dulc. ʒ ss

M.

5) ʒ Decoct. tamarind. ʒ i

succ

succi citr.
 ceras. acid.
 cydon.
 berber. ana ℥vi
 sirup. granat. acid. ℥ss
 spirit. nitr. dulc. ℥ss
 M.

6) ʒ Decoct. C.C. cum rad.
 scorzon. ℥i.
 succ. ceras. acid.
 citr. recent.
 rib.
 berber. ana ℥vi.
 tinct. viol. unc. semis.
 sirup. violar.
 rub. id. ana ℥i.
 M.

7) Flor. rofar.
 violar.
 tunic.
 papav. errat. ana P. ii
 infund. in aq. calid. ℥i.
 colat. add.
 gelatin C.C. citrat. ℥ii.
 sirup. cinnam. cydon.
 viol. rub. id. ana ℥ss
 M.

8) ʒ Aq. simpl. ℥i.
 sirup. acetos. citr.
 rub. id.
 berb. ana ℥i
 spir. vitr. q. s. ad gratum
 acorem.
 M.

2. *Julepi incrassantes.*1) $\mathcal{V}$ Aq. sanic.portulac. ana $\mathfrak{z}$ iv

rob. cydon.

granat. ana $\mathfrak{z}$ sssucc.citr. rec. $\mathfrak{z}$ iiispirit. nitr. dulc. $\mathfrak{z}$ ii

M.

2) $\mathcal{V}$ Aq. C. C. citr.

millefol.

plantag. ana $\mathfrak{z}$ ii

rob. rib.

cerafor. acid. ana $\mathfrak{z}$ ss

tinct. flor. tunic.

rosar. ana $\mathfrak{z}$ iisirup. acetos. citr. $\mathfrak{z}$ j

M.

D E

E M U L S I O N I B U S.

I. DEFINITIO.

E Mulſiones ſunt medicamentum liquidum, album, jucundum, ex ſeminibus lacteſcentibus, praecipue autem ex nucleis amygdalatis, mediante aqua ſimplice vel deſtillata, paratum.

II. MATERIA.

1. Ad emulſionum compoſitionem in uſum trahuntur *ſemina lacteſcentia*, qualia ſunt.

- 1) Semen cardui mariae.
- 2) - - cardui benedicti.
- 3) - - citri
- 4) quatu- | cucurbitae.
- 5) or fri- | melonum.
- 6) gida | citruli.
- 7) ſemina | cucumerum.
- 8) Semen aquilegia.
- 9) - - carthami.
- 10) - - papaveris albi.
- 11) - - raparum.
- 12) - - api
- 13) - - cannabis, &c.

2. *Nuclei*, quorum praecipui ſunt:

- 1) Nucl. amygdalarum dulcium.
- 2) - pineae
- 3) - piſtaceae

3. *Liquor* emulſionum variat pro circumſtantiarum & morborum conditione.

- 1) In genere ſimplex eſſe debet, ita ut neque co-
I 2 lore

lore neque odore ingrato scopum emulsio-
nis pervertat.

2) Frequentissime omnium in usum trahuntur
aquae destillatae simplices, morborum in-
doli adpropriatae, e. g. quando diaphoresis
excitanda est, aquae diaphoreticae, ad diu-
resin, diureticae sumuntur.

3) Reliqua excipientia usualia sunt: *aqua sim-
plex, decoctum hordei; avenae, cornu cervi &c.*

4. Alia emulsionibus adhuc adduntur. Huc per-
tinent:

1) Quae gratiam eis conciliant, qualia sunt:

a) Saccharum Canariense perlatum.

b) Sirupi albicantes, nempe sirup. de nymph.
alth. papaver. alb.

c) Julepi rosarum & violarum.

2] Quae vires illarum augent: sunt haec

Pulverulenta albicantia, (quae tamen ordi-
narie emulsiones non intrant) e. g.

a) oc. cancr. simpliciter præp. & citrati.

b) Mater perlarum præp.

c) Magister. dent. apri.

d) - - mandib. lucii

pisc.

e) Cornu cervi philosoph. præp.

f) Lapis percarum.

g) antim. diaphoret.

h) bezoardicum minerale

i) spec. de hyacinth.

k) margaritae præp.

III. ORDO.

1. Praeparantur emulsione per contusionem &
expressionem.

2. Videlicet semina vel nucleï post excorticatio-
nem in mortario contunduntur. Postea liquor
conveniens successive adfunditur, qui partes
oleosas

oleosas feminum imbibit.

3. Quando semina hac ratione sufficienter contrita sunt, & laudabiles eorum partes sub frequenti agitatione per liquorem ad fustum absorptae sunt, liquor per linteum filtratur, semina fortiter exprimuntur. Sic provenit liquor lacteus, emulsio dictus.
4. Haec de ordine *praeparandi*. Quoad ad ordinem *praescribendi* (quae primum locum habeat) attinet, variat ille pro artificis voluntate. Nonnulli enim praemittunt liquorem emulgentem, nonnulli semina emulgenda. Post ea pulverulenta, si adsumantur, subiiciunt: & denique saccharata formulam claudunt.

IV. DOSIS.

1. Ingredientium portio pro maiore vel minore emulsionis quantitate variat.
2. *Semina* praescribuntur communiter ab $\mathfrak{z}$ ss. ad $\mathfrak{z}$ i immo nuclei interdum ad $\mathfrak{z}$ ii.
3. Liquoris quantitas reliqua ingredientia plerumque sextupla, immo octupla portione superat: prout nempe emulsio spissior vel dilutior desideratur. Immo nonnunquam dosis liquoris in formula non definitur, sed pharmacopoei iudicio relinquitur, adpositis signis: q.s.
4. Et sic quaevis $\mathfrak{z}$ i. seminum requirit fere $\mathfrak{z}$ i. liquoris, & parum sacchari, ad gratiam obtinendam. Quando autem peculiarem effectum a feminibus exoptamus, maiore portione adsumuntur.
5. Quando pulverulenta adjicere placet, cuius unciae emulsionis adduntur $\mathfrak{z}$ ii. pulv. De pretiosis autem, e.g. margaritis, $\mathfrak{z}$ j. sufficit.
6. Tota emulsionis quantitas subsistit ordinarie intra $\mathfrak{z}$ iii. $\mathfrak{z}$ vi. Amygdalinae autem, quia maiore dosi propinantur, ad lib. i. lib. ii. interdum praescribuntur. Cavendum autem, ne acecant,

- & ita oblatae, multas turbas excitent.
7. Praescribitur etiam interdum emulsio, quae *uno haustu* sumitur, atque haec. $\frac{3}{4}$ i - $\frac{3}{4}$ ii ordinarie continet. Fit hoc, quando scopum emeticum vel catharticum intendimus, ac priore casu, e. g. tartar. emeticum, posteriore autem resinam jalappae, cum vitello ovi solutam, adjicimus. Vid. regul.
8. Ceterum emulsiones in morbis ordinarie versus somnum propinantur, & pro unica dosi cochl. i. ij. singulis binis vel ternis horis exhibentur.

V. USUS.

1. Emulsio, tanquam lac artificiale, ordinatur potissimum a Medicis pro scopo analeptico, nutriente & temperante, nonnunquam pro laxante & alio scopo, uti *formulae* docebunt.
2. Et quoniam non solum jucundissima est formula, sed & ob liquidam sui consistentiam intimiora corporis facile penetrat, tanto magis commendari meretur. In quibus autem casibus noceat, sub *regulis* indicabimus.
3. Nonnunquam emulsiones pro *externo* usu praescribuntur, e. g. ad *oculos*, quae ex aquis ophthalmicis, nucleis lenientibus, & paucis camphorae granis parantur.
4. Sic & linteis mediantibus pro *capitis dolore* ordinantur, & hae ex aquis discutientibus cephalicis, nucleis persicorum, seminibus sedativis & camphora, omisso saccharo, praeparantur.
5. Non minus tales emulsiones *loco gargarismatum*, faucibus inflammatis destinantur.

VI. REGULAE.

1. Quoniam *lactescentia* tantum semina emulsiones ingredi debent, excludenda sunt talia, quae albicante medulla carent. Hinc semina *anisi*, *carvi*, *foeniculi* &c. minus commode emulsionibus adduntur, quia liquori albedinem non conciliant.
2. Sic & *mucilaginosa* liquorem tantum mucilaginosum,

sum, non autem album reddunt. Hinc ex sul-
lent semina *cydon. psyll. lini &c.*

3. Semina *rancida* gratiam, quam emulsiões ex-
poscunt, pervertunt.
4. Semina *acria & calida*, uti sunt semen *nasturtii*,
quatuor semina calida majora & minora, merito,
excluduntur. Emulsiões enim non exagitandi
sed temperandi scopo praescribuntur.
5. Ut paucis dicamus: cavendum, ne quidquam
recipiamus, quod.
  - 1) vel colorem lacteum turbare,
  - 2) vel emulsionem praecipitare,
  - 3) vel ingratum saporem & odorem conciliare
possit. Itaque pulverulenta non debent esse *salina*,
licet *nitrum* refrigerandi scopo locum habeat.
6. Hinc *analogia* saltem emulsio est, quae pro sco-
po purgante ex resina *jalapp. scammon. item quae*
ad aperiendum & expellendum ex gumm. ammo-
niac, terebinth. myrrh. &c. paratur.
7. *Saccharo* edulcorare emulsiões nemo deterreatur.
Quae enim individua non tolerant res dulces, ne-
que emulsiões tolerabunt.
8. *Semina frigida* ad effectum refrigeratorium steri-
lia sunt, & quoniam emulsiões reddunt mucosas
ac magis flatulentas, praescriptio illorum fugiatur,
non obstante vulgatissima observantia.
9. Corrigitur *flatulentia* emulsionum additione salis
cujusdam medii, e. g. tart. vitriolati, arcan. du-
plic. nitri antimoniatum item moderata additione
aquae cinnamomi, vel alterius convenientis spiri-
tuosa.
10. Emulsiões, quas *acida* ingrediuntur, commo-
de non combinantur cum talibus pulverulentis,
quae per acida facile solvuntur, sed melius adhi-
bentur ea, quae talem ab acidis solutionem non
concedunt, e. g. antimon. diaphoret.
11. Sunt, qui ad gratum saporem *manus Christi per-*
latas,

- latas*, aut *sirupos albicantes* recipiunt. Sed uti priores curiositati & splendori magis inserviunt, ita posteriores emulsionum puritati non respondent.
12. Pro liquore emulsionis non conducit sumere spirituosam, e. g. *vinum*, *assentias*, sic etiam *serum lactis* minus convenit, ob salinas quas possidet, particulas.
13. Neque etiam convenit, emulsiones *nimis saturatas* reddere.
14. Commixtio *oleosorum* subtilium cum *aqueis* immediate fieri non potest, mediate per salia & spiritus ardentes satis difficulter succedit & limitata existit. Per *emulsiones* autem & *saccharum* promte & commode obtinetur.
15. Ita enim cum emulsionibus subjugantur *olea destillata*, *camphora*, *tenaces resinae*, e. g. *jalappa*, *scammon*, *guajac*. Videlicet resina teritur primum cum paucis amygdalis dulcibus, quibus deinde plures adjiciuntur, & ut moris est, sub continua tritura, adjecta paullatim liquoris proportionata quantitate, subiguntur.
16. Mediante autem *saccharo* fit *elaeosaccharum*, nempe guttae iv. v. cum ℥j. vel majore portione sacchari albissimi subtiliter teruntur. Deinde hoc elaeosaccharum cum aquaeo quodam liquore dissolvitur. Hac enim ratione potior pars sine successione vel supernatione imbibitur.
17. Emulsiones *pulverulentae*, ex *margaritis* & aliis pretiosis paratae, prae aliis eximiam non habent praerogativam. Hinc probe dijudicandum est, num circumstantiae concedant, ob hanc vulgarem persuasionem & credulitatem, exiguam autem utilitatem, sumtus augere.
18. Nocent emulsiones & in caseosam crassitiem degenerant, quando primae viae saburra biliosa & acida occupatae, vel ipsi humores intemperie tali aut plane maligna obsessi sunt.

VI. FORMULAE.

1. *Purgantes.*

- 1) $\mathcal{R}$ Resin. jalapp. gr. viii
terantur cum vitello ovi,
add.

aq. rosar.

flor. acac. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

cinnam. f. vin. $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$

f. l. a. emulsio, colat.

add.

facch. perlat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$

M. d. S. Emulsio laxans pro una vice.

- 2) $\mathcal{R}$ Resin. scammon. gr. vi.
terantur cum paucis a-
mygd. dulc. excorticat.
add.

aq. fragor.

rosar.

acac. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{iii}$

tab. man. christ. perlat. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$

M. S. ut supra.

2. *Diaphoreticae.*

- 1) $\mathcal{R}$ Aq. card. bened.
scord.

galeg. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$

amygd. dulc. excortic. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

f. l. a. emulsio, colat.

add.

conch. præp.

antim. diaphor. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

facch. canar. q. s.

M.

- 2) $\mathcal{R}$ Sem. card. mai. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
aquileg.

citr.

citr. ana ℥i

Aq. scorzon.

galeg.

rub. id. q. s.

f. l. a. emuls. colat. ℥vi

add.

oc. cancr. præp.

matr. perlar.

bezoard. mineral. ana ℥i

facch. perlat. q. s.

M. d. S. Emulsio sudorifera, de qua omnibus
duabus horis duo coclearia plena suman-
tur.

3) ʒ Sem. card. bened.

amygd. dulc. ana ℥iii

aq. scabios.

flor. sambuc.

card. bened. q. s.

f. l. a. emuls. colat. ℥vi

add.

mandibul. luc. præp.

oc. cancr. citrat.

antim. diaphor. ana ℥i

M. d. cochleatim.

4) ʒ Amygd. dulc. ℥℥

sem. card. mar.

aquileg. ana ℥ii

mucilag. hord. q. s.

f. l. a. emuls. colat. ℥viii

add.

bezoard. min.

dent. apri

cryftall. mont. ana ℥℥

facch. perlat. q. s.

M.

Diure-

3. *Diureticae.*

1) ℥ Sem. violar. ℥ss

mil. folis

cartham. ana ℥ii

aq. fragor.

chaerefol.

veron. q. s.

f. l. a. emuls. colat. ℥ viii

add.

oc. cancr. citr. ℥i

facchar. canar. q. s. ad gratiam.

M. S. Emulsio diuretica, cocleatim sumenda.

2) ℥ Amygd. dulc.

sem. mil. folis

violar. ana ℥ii

aq. petrosel. q. s.

f. l. a. emuls. colat. ℥ vi

add.

spir. fragor. ℥ii

facchar. canar. q. s.

M.

4. *Antiphthisticae & vomicar.*

1) ℥ Rub. sulph. gr. vi.

balsam. gr. xv.

amygd. excortic. no. xx.

aq. hyssop.

scabios.

scord.

tussilag. ana ℥i

f. l. a. emuls. improp. dicta, c. facch. vel

sirup. de simph. Fernel. q. s. edulcoranda.

M.

2) ℥ Gumm. juniper.

mastich. ana ℥i

terebinth. coct.

balsam.

balsam. de Copaju. ana $\mathfrak{z}$ i
 terantur c. amygd. excort. $\mathfrak{z}$ i
 f. l. a. c. aq. veron.

hyssop.

chaerefol.

tussilag. ana q. s.

emulsio.

colat. add.

oc. cancr. citr. $\mathfrak{z}$ i

facchar. canar. q. s.

M.

5. *Abstergens in ulceratione renum & vesicae.*

$\mathfrak{z}$ Terebinth. $\mathfrak{z}$ ii

vitell. ovi,

mell. despumat. ana $\mathfrak{z}$ iii

aq. fragor. q. s.

M.S. duo coclearia plena quater quotidie sumenda.

6. *Resolvens in stasibus inflammatoriis.*

$\mathfrak{z}$ Sem. card. mar.

pinear. mund.

amygd. dulc. ana $\mathfrak{z}$ ii

aq. card. mar.

chaerefol.

scabios. q. s.

f. l. a. emuls. colat. $\mathfrak{z}$ vi

add. antimon. diaphor.

dent. apri ana $\mathfrak{z}$ ss

fir. de alth. Fernel.

q. s. ad gratiam.

M.

7. *Incrassantes.*

1) $\mathfrak{z}$ Amygdal. dulc. $\mathfrak{z}$ ss

sem. cannab.

lactuc.

laetuc. ana ℥ ii
 decoct. C. C. seu
 gelatin. C. C. dilutior q. s.
 f. l. a. emulsio, colat. ℥ viii
 add.
 conch. præp.
 ebor. ust. ana ℥ ii
 M.

2) ʒ Nuc. pin.
 pistac.
 sem. 4. frig. mai. ana ℥ iii
 aq. plantag.
 nymph.
 portulac. ana q. s.
 f. l. a. emulsio, colat. ℥ vi
 add.
 crystall. mont. ℥ i
 sacch. perlat. q. s.
 M.

3) ʒ Amygd. dulc.
 nuc. pin.
 pistac. ana ℥ ii
 f. c. mucilag. aven. q. s.
 emulsio.
 colat. add.
 sacch. q. pl.
 detur cochleatim.

8. *Temperantes, anodynae.*

1) ʒ Amygd. dulc.
 pinear. mund.
 sem. papav. alb.
 citri ana ℥ ii
 aq. rub. id.
 portulac.

cichor.

cichor.

nymph. ana q. s.

f.l.a. emuls. colat. ℥ viii. add.

matr. perlar.

cryfall. mont. ana ℥ ii

sacch. perlat. q. s.

M.

2) ℥ Sem.4. frig. mai.

hyoscyam. alb.

cannab.

agn. cast. ana ℥ ii

f.l.a. emulsio c.s. q. mucil.

hord. colat. ℥ viii. add.

conch. præp.

spir. diaphor. ana ℥ ii

sacch. canar. q. s.

M.

9. *Analepticae.*

1) ℥ Amygd. dulc. ℥ fs

pinear. mund. ℥ ii

f.c. f. q. decoct. C. C.

emulsio. Add.

aq. cinnam.

bugloss. ℥ i. edulcoretur

sacch. perlat. q. s.

M.

2) ℥ Crust. pan. superior. ad-

fund. per dimid. hor. aqu.

simpl. calid. mens. j

filtretur, coquatur cum

modica portione aven.

excortic. contus.

M.

℥ Co-

℥ Colat. ℥ viii
 amygd. dulc. ℥ i
 f. l. a. emuls. adfund.
 aq. 4. flor. cordial ℥ ss
 M.

10. *Emulsiones pro externo usu.*

1) ℥ Nucl. persicor. ℥ ss.
 sem. papav. alb.
 hyoscyam. ana ℥ iss.
 camph. c. amygd. aliquot
 excortic. tritae gr. viii
 f. l. a. c. aq. verben. betonic.
 plantag. flor. nymph. ana
 q. s. emulsio.

D.S. Emulsio temperans, in qua lin-
 teola humectanda, & in dolore
 Capitis temporibus & fronti ap-
 plicanda.

2) ℥ Camph. c. amygd. excortic.
 tritae gr. vi
 aq. euphras.
 rosar.
 caicatrip.
 cyan. ana ℥ i
 f. l. a. emulsio S.

Emulsio separans guttatim in oculis
 inspergenda.

T A B U L A XIII.

D E

I N F U S I S.

I. DEFINITIO.

INfusa sunt medicamenta liquida seu liquores, in quibus radices, herbae & alia, ad infundendum apta, macerantur, ut horum virtute imbuantur.

II. DIFFERENTIA.

1. *Infusa* quam parum a *decoctis* differant, sequens tabula docebit.
2. Distingunt auctores infusa in
  - 1) *calida*, quando certae specierum dosi proportionata portio aquae ferventis adfunditur, & post aliquam digestionem, instar infusi thee, calide sumitur. German. vocatur; Thee herbaceo *Thee*. Haec autem calida infusa, quoniam communiter leni coctione parantur, ab aliis *decocta per infusionem* vocari solent. Et in
  - 2) *frigida*, quando toti specierum portioni vinum frigidum adfundunt, & post virium extractionem successivis dosibus frigide bibunt. German. vocantur: Vinum herbaceum. Quando autem tales species linteolo aut sindoni includuntur, latine *noduli*, german. adpellantur.
  - 3) Dantur quoque infusa, quae ex solis cineribus & aquis convenientibus praeparantur, & *lixivia* vocantur, qualia in hydrope praecipue adhibentur.

III. MATERIA. Hic notamus.

I. In-

1. *Ingredientia*, quae licet ex triplici regno sumi soleant, potissimum tamen ex vegetabili petuntur, de quo *selectu* sequentia observanda sunt :

1) Tales sunt eligendae species, quarum virtus medicamentosa a menstruo vinoso facile solvi & imbibiri potest. Huc praecipue pertinent vegetabilia, quae principia habent leniter sulphurea, resinosa, non aequae mucilaginosae, e.g. herbae, flores, & nonnullae radices, quae non adeo compactae sunt.

2) Quae vero species *magis compactae* sunt, e.g. ligna, radices compactiores, metalla &c. fortiori indigent coctione, atque hinc ad infusa eligi non debent.

3) Quando infusum *laxans* praescribitur, radices rhabarb. bryon. agaric. polypod querni, fibr. ellebor. nigri, & fol. sennae eliguntur, conjunctis corrigentibus, praecipue carminativis.

4) Infusa *emetica* simpliciter parantur ex.gr. i v. vi. vitri antim. cum aliquot unciis vini adfufis, & leni digestionis expositis.

2. *Liquorem seu menstruum.*

1) Menstruum infusorum frigidorum ordinarie est *vinum*. In laxantibus autem infusis species *aqua fervida* prius humectari, & quando refrixerunt, *vinum* adfundi debet, ut virtus specierum hoc modo facilius extrahi possit.

2) Hoc vinum debet esse *subacidum*, e.g. Rhenan. Mosellan.

3) *Dulcia* autem *exotica* & *generosa* vina ob pinguedinem suam principia specierum sulphurea commode non solvunt, atque hinc infusis parandis non conveniunt.

4) Praeter ea *sal* quoddam *digestivum* in vino tali subacido solvitur, e.g. crem. tart. aqu. sol. tart. crystalli tart. arcanum tartar. Hac enim

ratione menstruum altius in remedia penetrat.

5) Infusa *calida* menstruum exposcunt *aquosum*.

IV. ORDO ET DOSIS.

1. Infusa hoc *ordine* praescribuntur, ut primo loco radices, deinde herbae & folia, tum flores & semina, post ea aromata, & denique, si laxantem finem habeamus, laxantiae cum salibus & aliis digestivis ponamus. Hae species partim inciduntur, partim contunduntur. Unde formulae subjicitur: incis. contus. gross. mod. d. ad ch. &c.
2. *Herae*, folia & flores, qui copiosius haberi possunt, praescribuntur ad M.j. ij. Folia autem *senae* unciatim.
3. Flores autem *aromatici* & *rariores* ad P. j-ij.
4. Radices & fructus ad ℥j-ij
5. Semina acriora, aromata & salia ad ℥j-ij
6. Infusum vomitorium, ex antim. paratum, ad ℥j
7. Infusum purgans vix ad Mj, e. g. rad. ℥j-℥i℥. herbarum collectim Mifs- ij flor. p. iv. - vi. sem. ℥ij ℥ss. aromat. ℥j - ij. purgant. ℥vj - ℥j
8. Infusum alterans ad Mij.
9. Adfunditur vini sextuplum aut octuplum, vel ad ℥iv. specierum, vini ad minimum mens. j.
10. Species concisae & contusae praescribuntur
  - 1) vel ad *chartam*, ut domi sacculo aut nodulo includantur.
  - 2) vel in officinis statim *sacculo* immittuntur, & tum formulae subjicitur: incis. contus. gross. mod. includ. sacculi ex sindone rubra.
11. *Signatura* infusorum varia est.
  - 1) Vel enim simpliciter signantur: species pro nodulis, & tum reliqua, quae ad ulteriorem praeparationem pertinent, aegrotorum adstantibus praecipuntur.
  - 2) Vel praeparatio proluxius signaturae adjicitur,

- v. g. S. Species pro nodulis laxantibus in uno sextuario aquæ ferventis coquendæ, & postquam friguerint tres sextarii vini affundendi, de quo vino mane tepidè dimidia pars sextarii bibenda.
12. Species liquori infusæ aliquandiu in *digestione* relinquuntur. Hinc formulæ subjicitur: relinquatur in digestione per 6. horas, per noctem &c.
13. Post sufficientem autem extractionem infusum in *cella* adservatur. In calido enim loco quando diutius manet, facile fermentescit.
13. *Aestivo* tempore species quidem sufficiente quantitate præscribuntur, ob facilem autem infusi acescentiam non tota portio, sed aliqua tantum illius pars pro una vice infunditur.
15. *Dosis* infusorum subscripto, hæc vulgo notatur: Poculum plenum mane, & post prandium bibatur.
16. Atque hæc dosis vel decantando, vel, præcipue sub finem, transcolando a reliqua portione sumitur.

V. USUS.

1. Infusorum formulæ uti satis sunt familiares, ita & in variis adfectibus, si prudente ratione & selectu paratae sint, efficaciam exerunt insignem. Liquida enim talia egregie penetrant, aperiunt, attenuant, resolvunt, & abstergunt.
2. Hinc in *menstruo* & *haemorrhoidum* obstructione, in *ictero*, *febre quartana* & aliis *intermittentibus* salutariter præscribuntur.
3. Præcipue autem familiarissimus est usus illorum infusorum, quæ *vernali* tempore ad *sanguinem mundificandum* ordinantur, & in nonnullis Germaniæ regionibus potus Maii vocantur. Hæc infusa ita communiter concinnantur, ut non simpliciter per catharsin operentur, sed simul incidendo, resolvendo & corrigendo

efficaciam suam exerant. Hinc a schola medica *laxantia*, seu *infusa per epicrasin*, appellantur.

4. Eundem sanguinis mundificandi finem habent *vina herbacea*, infusa illa, quae cum magna vini quantitate, adjectis aromatibus, passulis majoribus, saccharo, pomis dulcibus, radicibus & herbis antiscorbuticis, stomachicis &c. parantur, & in futuros usus conservantur. Germ. dicuntur: *Vina herbacea*, herba stomachica, *Absinthium*, herba *Lachlearia* vinum enuli.
5. Res ipsa loquitur, quod infusa, quae sunt *adverse saporis*, magis adultis quam infantibus conveniant.
6. Pro usu externo infusa non praescribuntur.

VI. OBSERVATIONES.

1. Infusa cum *sero lactis* parare, vel *sirupos* aut *succos*, v. g. de pomis Borsdorffianis, iisdem addere, minus convenit. Quando cum cerevisia fermentante species infunduntur, liquor vocatur.
2. Tam infusorum quam decoctorum commendatio est, ut non *sopore* tantum, sed & *colore* non adeo innamoena sint.
3. Caveatur autem, ne, dum amarum saporem corrigere intendimus per *saccharata*, flatulenta & colica pathemata in primis viis excitemus. Tacemus, quod saccharum saporem adversum penitus non auferat.
4. *Radix ari* nunquam omittatur, quando infusum ad menses provocandos praescribendum est.
5. *Terrea*, *pinguia* & *mucilaginosa* infusis minus conveniunt.
6. *Emetica* infusa ex *antim. parata*, ante adsumptionem per chartam emporeticam filtrentur, ne quid de substantia antim. hauriatur, & hyperemesis inducatur.

VII. FORMULAE.

1. Emeticae.

- 1) ʒ Vit. ant. pellucid. gr. viii
 infund. cum vin. Rhenan. ʒ ii
 stent per noct. filtr.

S. Potio emetica pro una vice.

- 2) ʒ Croc. metallor. gr. vi.
 infund. per noct. c. vin.
 Rhen. ʒ. ii.
 filtr. S. ut antea.

2. Laxantes.

- 1) ʒ Rhabarb. elect. ʒ i.
 fol. fenn. f. stip. ʒ ii
 crystall. tart.
 femin. carv. ana ʒ i.
 Infund. per noct. in f. q.
 aq. ferv. mane parum
 bulliat. Colat.
 add.
 mann. elect. ʒ vi.
 d. pro dosi.

- 2) ʒ Mann. elect. ʒ iii. solv.
 in aq. ferv. lib. ii. In
 colat. infund.
 rad. cichor.
 polypod. ana ʒ ii.
 summit. cent. min.
 absinth. ana Mss.
 fol. fenn. ʒ vi.
 rhabarb. elect. ʒ ii.
 crem. tart.
 cort. aurant.
 stent in digest. per noctem
 mane sol. c. levi expressione

d. ad vitr. S. Potio laxans, de qua omnibus
tribus horis poculum plenum calide bibatur.

3) ʒ Rad. 5. aperient. mai. ʒ ii.

ononid.

scorzoner. ana ʒ i

summit. card. bened.

cent. min. ana Mß.

fol. fenn. ʒ iß

fibr. elleb. nigr.

rhabarb. elect. ana ʒ ii

cort. aurant.

tamarisc. ana ʒ iii

sal. absinth.

genist.

tartari ana ʒ iß

adfund. aq. ferv. ʒ iß

refrigerat. add. vin. Rhen.

ʒ iv. dos. ʒ vj. in hydrope.

4) *Infusum laxans in ictero.*

ʒ Rad. cichor.

tarax.

vincetox.

pimp. alb. ana ʒ iii

Herb. capill. ven.

marrub. alb.

abrotan.

summit. cent. min. ana

Mß

fem. foenic.

carv. ana ʒ iß

fol. fenn. s. st. ʒ i

rhabarb. elect.

fibr. elleb. nigr. ana ʒ ii

tart. solub. ʒ iß

Inc. adfund. aq. ferv. ʒ j

& quando refrixit, add.
vin. Rhenan. ℥ iv.
Dof. ℥ vi. & ultra.

5) *Infusum laxans carminativum.*

℥ Rad. gent. rubr.
caryophyllat. ana ℥ iii
galang. ℥ ii
ari ℥ i ss
Herb. meliss.
menth. crisp.
summit. cent. min. ana M ss
rhabarb. elect. ℥ ss.
fibr. ellebor. n. ℥ ii
sem. fœnic.
cort. Vvinteran. ana ℥ ii
cinnam. ℥ i
fal. tart.

Incis. contus. infund. in vin. bon. alb.
℥ iv. Dof. ℥ vi

6) *Infusum laxans in quartana.*

℥ Rad. ari ℥ ii
pimp. alb.
vincetox.
irid. Flor. ana ℥ iii
Herb. cuscute.
epithym.
summit. cent. min.
marrub. alb. ana M ss
fol. fenn. Alexandr. ℥ vi
fibr. ellebor. n. ℥ iii.
rad. bryon.
polypod. ana ℥ ii
cort. citr.
aurant.
tart. vitriolat.

Incis. adfund. l.a. dos. $\mathfrak{z}$ vi. mane.

7) *Nodulus laxans in hist. mors.*
Uratislau. ad hydropem laudatu.

$\mathcal{R}$ Rad. enul.

asar. ana $\mathfrak{z}$ ss.

Herb. salv.

eupator.

cichor.

veron.

cuscut. ana Mi.

gran. paradif. $\mathfrak{z}$ iss.

mac. $\mathfrak{z}$ i.

sem. cartham.

anif.

petrosel. ana $\mathfrak{z}$ iii

rhabarb. elect. $\mathfrak{z}$ ii.

Coq. in vin. mens. iii. colat.

$\mathcal{R}$ lib. iii. add.

sirup. Byzanth. $\mathfrak{z}$ iii

M. f. potio, pro robust.

$\mathfrak{z}$ vi.

NB. Haec. form. ad po-
 riones referatur.

8) *Nodulus laxans in lue venerea.*

$\mathcal{R}$ Rad. bacdan. mai. $\mathfrak{z}$ i.

chin.

sarsap. ana $\mathfrak{z}$ ss.

lign. juniper.

guaiac. ana $\mathfrak{z}$ ss.

sassafr. $\mathfrak{z}$ ii.

herb. saponar. Mii.

fol. fenn. s. st. $\mathfrak{z}$ iss.

fibr. ellebor. n. $\mathfrak{z}$ ss.

tart. solub. $\mathfrak{z}$ iii

Incis. contus. infund. in aq. f.

ferv.

ferv. lib. iii.
 refrigerat. add.
 vin. alb. lib. ii.
 Dos. $\mathfrak{z}$ vi. viii. mane.

9) *Nodulus laxans antispasticus.*

$\mathfrak{z}$ Rad. polypod. querni
 angelic.
 valerian.
 poeon. ana $\mathfrak{z}$ ss.
 Herb. hyssop.
 adianth. alb.
 aur.
 anagall. ana Mfs.
 Com. millefol.
 Flor. lil. convall.
 til.
 calendul.
 anagall. punic. an. P.ii.
 Fol. fenn. s. st. $\mathfrak{z}$ iss.
 Fibr. ellebor. n.
 rhabarb. elect. ana $\mathfrak{z}$ ss.
 arcan. tart. $\mathfrak{z}$ iii.
 Incis. contus. infund. l. a. c.
 aq. simpl. & vin. q. s.
 Dos. $\mathfrak{z}$ vi. alternis diebus.

10) *Nodulus antispastico-arthriticus.*

$\mathfrak{z}$ Rad. cichor.
 vincetox. ana $\mathfrak{z}$ ss.
 farfaparill.
 chin. ana $\mathfrak{z}$ iii
 Herb. chamaedr.
 chamaepyt.
 agrimon.
 organ. ana Mfs.
 Flor. genist.

tunic.

Flor. tunic.
     sambuc.
     verbasc. ana Pii.
 Cort. aurant.
     citr. ana ℥i℥.
 fol. fenn. s. st. ℥vi
 Rad. rhabarb. elect.
     polypod.
 fibr. ellebor. n. ana ℥ii
 hermodactyl. ℥i.
 crystall. tart. ℥ii.
 Incis. contus. infund. l.a.c.
     aq. f. & vin. generos.

11) *Nodulus laxans cephalicus.*

℥ Rad. imperator.
     zedoar.
     calam. aromat.
     polypod. ana ℥℥.
 Herb. betonic.
     meliss.
     puleg.
     rorismar. ana M℥.
 Flor. anth.
     lavendul. ana Pii.
 cardamom.
 cubeb. ana ℥i
 fol. fenn. s. st. ℥i
 rhabarb. elect.
 fibr. ellebor. n. ana ℥iii
 agar. mund. ℥ii
 sal. polychrest.
 crystall. tart. ana ℥i℥.
 Incis. contus. infund. l.a.c.
     aq. ferv. & vin. q. s.

3. *Diaphoreticae.*

1) $\mathcal{R}$ Rad. scorzoner.
imperator. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$.

Herb. scord.

scabios. ana $\mathcal{M}\mathfrak{s}$.

Incis. infund. in aq. seru. q.s. leniter
ebulliando.

2) $\mathcal{R}$ Rad. pimp. alb.
vincetox. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

Herb. galeg.

bellid. ana $\mathcal{M}\mathfrak{s}$

Incis. infund. in aq. seru. sumatur
calide.

4. *Diureticae.*

1) $\mathcal{R}$ Rad. petroselin.

apii

ononid.

caryophyllat. an. $\mathfrak{z}\mathfrak{iii}$.

herb. chaerefol.

capill. ven.

virg. aur.

petroselin. ana $\mathcal{M}\mathfrak{s}$.

flor. bellid.

violar. ana $\mathcal{P}\mathfrak{ii}$.

cort. cappar.

tamarisc. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$

bacc. alkekefig. no. viii.

sal. tart.

genist. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$

Incis. infund. in vin. alb. l. a. Dos.

$\mathfrak{z}\mathfrak{iv}$. c. succ. raphan. $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$. ter per
diem repetenda.

2) $\mathcal{R}$ Rad. helen.

Rad.

Rad. cichor.

vincetox.

bryon. ana $\mathfrak{z}$ ss.

herb. nasturt.

lign. cervin.

scabios. ana Mfs.

summit. cent. min.

bellid. ana Pi.

cort. aur. $\mathfrak{z}$ iii.

ciner. genist.

juniper. ana Mi.

Incis. infund. l.a. in aq. serv. & vin.

alb. Dos. $\mathfrak{z}$ iv. ter per diem.

3) $\mathfrak{z}$ Ciner. bryon.

stipit. fabar.

absinth.

ebul.

juniper.

genist. ana Mi.

Adfund. vini vel potus ordinarii
mens. v.

5. *Emmenagogae.*

1) $\mathfrak{z}$ Rad. ari

pimp. alb.

irid. Florent.

rub. tinctor.

caryophyllat. ana $\mathfrak{z}$ ss

Herb. meliss.

artemiss. rubr.

puleg.

rorismar.

marrub. alb. ana Mfs

Flor. calend.

borrag.

bugloss. ana Pi.

Incis.

Incis. contus. d. ad chart. S. Species, de quibus coclear plenum aquæ ebullienti immitendum, & postquam satis fuerunt extractæ ad instar Thee bibendum.

2) ʒ Rad. bryon.

caryophyllat. an. ʒ iss.

Herb. trifol. fibrin.

artemif.

card. bened. an. Mfs.

Flor. calendul. P. iv.

cent. min. P. i i i.

fibr. ellebor. nigr.

fol. fenn. f. ft. ana ʒ iiii

crem. tart. ʒ iss.

Incis. M. S. Species cum dimidia

parte aquæ, & vini coquendæ an.

mens. semis quotidie.

Plures formulæ petantur ex infusis

per epicrasin laxantibus.

6. Pectorales.

1) ʒ Herb. veron.

heder. terrestr.

tussilag. ana Mfs.

Flor. bellid.

scabios.

violar. ana P. ii.

Incis. d. ad chart. S. Species instar

Thee adhibendæ.

2) ʒ Rad. polypod.

liquirit.

bryon. ana ʒ ss.

Herb. veronic. Miv.

betonic. Mi.

basilic.

basilic.
 thym. ana M
 Lign. fassaf. ʒi
 Cinnam. elect. ʒi.
 Sem. anif.
 foenic. ana ʒii
 Concis. contus. S. ut supra.

3) *Infusum Paracelsi correctum.*

℥ Rad. ari
 pimp. alb. ana ʒi
 Herb. pyrol.
 fanicul.
 heder. terr.
 veron. ana Mʒ.
 Flor. cent. min.
 bellid. ana Pii.

Incis. contus. usurpentur ut thee.

7. *Adstringentes.*

1) ℥ Herb. heder. terr.
 fanicul.
 virg. aur. ana Mi.
 Summit. hyperic.
 millefol. ana Mʒ

Incis. d. ad chart. usurpentur ut thee.

2) ℥ Rad. symph. mai.
 tormentill. ana ʒʒ

Herb. veronic.
 vinc. pervinc. ana Mʒ

Flor. cent. min.
 bellid. ana Pii.

cort. balauft. ʒii.

Incis. cont. S. ut supra.

8. *Resolventes.*

1) ʒ Rad. pimp. alb.
menth. crisp.
puleg.
serpill. ana Mʒ

Cort. citr.
aurant. ana ʒii.
cinnamom.
cubeb. ana ʒi
sem. foenic.
sal. tart. ana ʒiii.

Inc. infund. in vin. alb. q. s.

2) ʒ Rad. caryophyllat.
bryon.
irid. Florent.
bardan. mai. ana ʒʒ

Herb. meliss.
hyssop.
origan.
rorismar. ana Mʒ.

Cort. Vvinteran.
cinnam. ana ʒii.

Sem. dauc.
cardamom. ana ʒiʒ.

sal. tart. ʒiii.

Inc. infund. in vino alb. q. s. dos. ʒiv.
ter per diem.

3) ʒ Rad. aristoloch. rot.
imperator.
carlin.
dictamn. alb. ana ʒʒ

Herb. scord.
chaerefol.
hepatic. nob.
capill. ven. ana Mʒ.
flor. lavendul.

scabios.

scabios. ana P. ii.

sem. anis. ℥ iii.

rasur. lign. sassafr. ℥ ss.

passul. min. ℥ iss.

hord. excortic. ℥ iii

Inc. cont. infund. in aq. ferv. q. s. le-
niter bulliant, bibantur quotidie
bis ℥ vi. *ad resolvendum & expe-
ctorationem promovendam.*

4) ʒ Rad. tarax.

cichor.

gramin.

tussilag. ana ℥ iii

Herb. adianth. alb.

epithym.

cuscut.

acetos. ana Mfs.

Fol. rosar. rubr.

cheir.

anagall. punic. an. Pii.

Cort. citr. ℥ ii

tart. solub. ℥ iii

Inc. infund. aq. ferv. q. s. Dos. ℥ v.
ter per diem.

5) ʒ Rad. gent. rubr.

curcum.

galang.

zedoar. ana ℥ ss.

Herb. chaerefol.

geran.

agrimon.

beccabung. ana Mfs.

Flor. stœchad. Arab.

galeops. ana Pii.

Cort. aurant.

Cry-

Cryftall. tar. ana ℥iii.

6) ʒ Rad. levistic.

petasit.

enul. ana ʒ ss.

Herb. pulmon. maculos.

cent. min.

fumar. ana Mfs.

Flor. anth. Piii.

Cort. cinnam. ʒii

Inc. infund. in aq. f. ferv. & aq. vin.

alb. l. a.

9. *Roborantes, tonicae, nervinae.*

1) ʒ Rad. caryophyllat.

rub. tinctor.

gent. rubr.

ari ana ʒ ss.

Herb. scolopendr.

agrimon.

card. bened.

epithym. ana Mfs.

Flor. spic.

schoenanth.

borrag. ana Pii.

Cort. aurant.

citr. ana ʒii.

Inc. infund. in f. q. vin. alb.

Dof. ʒiv. vi.

1) ʒ Rad. galang.

fragar.

valerian.

helen. ana ʒ ss.

Gerb. abrotan.

scord.

meliss.

verben. ana Mfs.

L

Flor.

For. calend.
 bugloss.
 anagall. punic. an Pii
 Cort. cascarill.
 Vvinteran. ana ʒiii
 Incis. infund. l. a.

3) ʒ Rad. cyper. rotund.

cost. veri
 zedoar.
 bistort. ana ʒʒ
 Herb. serpill.
 puleg.
 thym.
 betonic. ana Mß
 Flor. anth.
 rosar.
 tunic. ana Pii
 Lign. aloes ʒiii
 Sem. foenic. anis. ana ʒii
 Inc. infund. l. a.

4) ʒ Rad. pimp. alb.

tormentill.
 chelidon. mai. ana ʒß
 Herb. cent. min.
 rorismar.
 fanicul.
 virg. aur. ana Mß
 Flor. cyan.
 lil. convall.
 calcatripp. ana Pii
 Cort. aurant. ʒß
 Sem. carv. ʒii
 Inc. infund. l. a.

T A B U L A XIV.

D E

D E C O C T I S.

I. DEFINITIO.

DEcoctum est medicamentum, ex variis speciebus mediante menstruo adpropriato per convenientem coctionem paratum. Dicitur graece ἀπόζημα, ἀφέψημα, ἀφέψαω decoquo.

II. DIFFERENTIA.

1. Decocta ab infusis non tantum coctione, sed & materiis aliquo modo differunt. Ad *infusa* enim eliguntur tales species, quae minus sunt compactae, atque hinc virtutem suam medicamentosam cum liquore facilius communicare possunt. Ad *decocta* autem spectant, quae materia magis compactae sunt, & coctione indigent, e. g. ligna, radices compactiores.
2. De *decoctis per infusionem, seu infusis calidis*, praecedente tabula jam diximus.
3. Ad decocta etiam referri possunt *gelatinae*, item *injectiones*, nempe *clysteres* & *gargarismata*. Quoniam autem de *injectionibus* tab. chirurg. LXXIV. jam dictum, & de *gelatinis* nihil peculiariter notandum est, hoc loco formulas tantum *gelatarum* & *injectionum* addemus.
4. Non minus ad decocta pertinent antiquae illae formulae, quando ex aq. & melle per coctionem parant medicamentum, *hydromel* dictum, vel quando mel cum aceto coquunt, & sic remedium,

quod *oximel* dicitur, parant. Talia oxymellita & hydromellita in pharmacopœis varia prostant.

III. MATERIA.

1. *Decoctorum* materiae quam parum ab ingredientibus *infusorum* differant, elucescit ex iis, quae sub *differentia* num. 1. dicta sunt.

Hinc superfluum judicamus ea, quae praecedenti tab. hac de re diximus, hic repetere.

2. Loco *menstrui* aquosi, quod usitatissimum est, alia interdum usurpantur, e.g. cerevisia, serum lactis, jusculum gallinaceum.
3. *Gelatinae Pharmaceuticae* parantur ordinarie ex C.C. in libero aere, vel clibano tepido siccato, & postea raso. Ustum autem C.C. & alia sicca terrea, e.g. oc. cancr. corallia, martialia, nisi quidem menstruum salinum adhibeatur, absurde praescribuntur. *Culinariae gelatinae* e variis carnibus, it. ex ossibus, ut satis constat, parantur.
4. Sic etiam *spirituosa*, *volatilia*, & alia, quae sub decoctione encrvantur, ad hanc formulam non adhiberi, vel ad minimum igne lenissimo tractari debent, e.g. herbae antiscorbut. sal. volatil. essentiae, vinum, nisi in vase clauso coctio fiat.
5. Neque conveniunt decoctis *oleosa*, *pinguia*, *resinosa*, *gummatosa*.
6. *Mineralis* regni subjecta merito etiam excluduntur, uti ex *animali* regno nonnulla tantum, eaque rarius, ad decocta recipiuntur.
7. Pro *grato sapore*, facta decoctione interdum modice adduntur sirupi acidi, spiritus acidi, vel aromata.

IV. ORDO ET DOSIS.

1. Quae tab. praeced. de *infusis* hac de re dicta sunt, huc referantur. Non semper autem necessarium est, ut singulae species, ibidem notatae, ad formulam decocti vel infusi sumantur.

2. Ni-

2. Nimia quantitate decocta praescribere non convenit, ne corruptionem incurrant. Sufficit una vel altera mensura, quae in locum frigidum collocanda est.
3. Unciae duae specierum exposcunt ordinarie menstrui Mj.
4. Reliqua ex ipsis formulis patefcunt.

V. USUS.

1. Usus decoctorum convenit in genere cum infusis. Quoniam enim efficaciter ad humores penetrant, eosque diluunt, in multis adfectibus laudabilem effectum praestant. Hinc in praxi medica commentari merentur.
2. Ordinantur autem decocta:
  - 1) Modo pro scopo *purgante*, ac tum quidem rhabarbarum, folia sennae, polypodium, quernum, bryonia & nonnulla alia recipiuntur, & cum speciebus resolventibus nonnullisque roborantibus combinantur.
  - 2) Modo pro effectu *diaphoretico*, *mundificante*, *resolvente*, *abstergente*, *temperante* &c.
3. De usu decoctorum illorum, quae extrinsecus applicantur & injiciuntur, legatur *tab. chirurgica de injectionibus*.

VI. OBSERVATIONES.

1. *Gradus* coctionis differunt:
  - 1) Modo enim species cum liquore tantum ebullire debent, & tum sufficit, liquorem in tanta quantitate sumere, quanta ad paranda infusa sumitur.
  - 2) Modo coctio tamdiu continuatur, ut dimidia, tertia vel minor portio remaneat, quo casu liquor proportionem debet augeri.
2. Cavendum est, ne decocta ingratum *saporem* nanciscantur, & quando *turbulenta* sunt, clarificari debent, per albumen ovi, nisi quidem repetita transcolatio efficiat.

3. Quo *compactiores* sunt species, eo diutius coctio est continuanda. Hinc in decoctis primum radices coquuntur, postea adduntur herbae, & denique flores, aromata & *liquiritia*. Haec enim, si sub initium cum reliquis coquitur, decocto amaritiem, utut dulcis sit, conciliat.
4. *Menstruum* extrahendis particulis debet esse proportionatum. Hinc in decoctis resinosa frustra praescribuntur, quando menstruum aquosum sumitur.
5. *Portio liquoris*, quoniam adeo praecise non potest determinari, arbitrio pharmacopoei vulgo relinquitur.
6. Quando *digestione* vel *maceratione* opus habent species, digerantur prius, & formulae subjungatur: infund. in aq. s. q. s. digerantur per noctem, & mane coquantur.
7. Fiat etiam mentio *vasis*, videlicet num coctio fieri debeat in vase aperto, an in clauso, an in diplomate seu lagena, an in cucurbita, caeco alembico munita, an vero in balneo mariae.
8. Adjiciatur quoque formulae *tempus*, quam diu coqui debeant species, item num ad consumptionem dimidia, tertia vel quarta partis continuanda sit.
9. Praeter ea *colaturae* quoque mentio fiat, num scilicet simpliciter, vel cum expressione peragi debeat.
10. Species incisae & contusae praescribuntur, vel ad chartam, vel in officinis sacculo, ex sindone rubra confecto, includuntur. Priore casu formulae subjicitur: incis. contus. gr. mod. d. ad chartam; posteriore autem; includantur sacculo ex sindone rubra.

VII. FORMULAE.

1. *Laxantes.*

1) R. Decoct. prunor.

citri

citri ana ℥ iii
 fol. fenn. s. st. ℥ ii
 rhabarb. elect. ℥ i
 crem. tart. ℥ ii

M. stent per noctem, mane leniter bulliant
 in vase clauso. Colat. add. mann. calabrin.
 ℥ i. Coletur de novo, & calide bibatur.

2) ʒ Decoct. scorzoner. ℥ iv. in quibus dissolv. mann.
 elect. ℥ i

Colat. add. diacyd. luc.
 jalap. ℥ i

aq. cinnam. ℥ ii

liq. terr. foliat. tart. ℥ ss

M.

3) ʒ Decoct. tamarind. ℥ v.

in quibus solv. mann. ca-
 labr. ℥ i. sirup. de pom. la-
 xant. ℥ ii,

M.

4) ʒ Rad. cichor.

tarax. ana ℥ ss

herb. bellid. min. Mi

tamarind. ℥ iii

Coq. in s. q. aq. s. ad rema-
 nent. ℥. col. Dos. ℥ viii

5) ʒ Decoct. passul.

tamarind. ana ℥ iii

col. infund. fol. fenn. ℥ ii

rharb. elect. ℥ i

tart. tartarifat. ℥ ss

Leniter bulliant & calide bi-
 bantur pro dosi.

6) Decoctum Epiphan. Ferdinand. antihydopicum.

L 4

ʒ Rad.

℥ Rad. cucum. asinin.

ireos,

herb. soldanell.

cort. med. sambuc. an. ℥ iii.

inc. cont. inf. per noctem & diem
in vin. alb. ℥ vi. ebulliant in vase

clauso, ad consumptionem

1

3

Dein add. sem. cumin.

aneth. ana ℥ iiss.

Cort. citr. ℥ i

Gumm. sagapen.

mastich. ana ℥ ii.

Ebulliant. l. a. col. & serventur.

Dos. ℥ vi. & ultra, post inter-
vallum aliquot dierum repe-
tenda.

2. Diaphoreticae.

1) ℥ Rad. scorzon.

angelic.

enul.

sarsaparill. ana ℥ i.

passul. min. ℥ vi.

carie. ping. no. vi.

incis. coq. in f. q. aq. f. ad remanent.

mens. ii. seu ℥ iv.

2) ℥ Rad. carlin.

imperator.

chin. ana ℥ i.

Rasur. C. C.

lign. sassafr. ana ℥ iiss

daetyl. no. xii.

Coq. l. a. ad remanent. mens. ii.

3. *Diureticae.*

1) Decoctum diureticum ad ex-
ulcerationem hepatis & lienis
ab *Ettmullero* laudatum.

℥ Rasur. lign. junip. ℥ ii.
fassafr. ℥ i.

Marcerentur per noctem in
aq. f. ℥ iv. mane add.
Herb. veronic.

heder. terrestr.

alchymill. ana Mi.

rasur. C.C. ℥ vi.

Coq. invicem ad consumptionem
vel medietatis. Colat. add.

sirup. de symph. *Fernel.*

hyssop. ana q. f. ad
grat. saporem.

2) *Decoctum nephriticum Foresti.*

℥ Sem. malv.

alth. ana ℥ ii.

cicer. rubr. ℥ iii

4. frigid. mai. ana ℥ ii

hord. mund. ℥ ii

caric. pingu. no. viii.

sebesten no. vii.

rad. liquirit. ℥ vi.

Coq. in aq. f. ℥ iii. ad consumptionem.

℥ p.col. Dos. ℥ iii. iv. binis vel
ternis horis repetenda.

4. *Ad salivationem particularem.*

℥ Rad. pyrethr. ℥ iii

cyclamin. ℥ ii

Herb. nicot.

piperit. ana Mi.

Sem. eruc.

linap. ana ℥ ii.

Coq.

Coq. in aq. f. $\mathfrak{H}$ i $\mathfrak{S}$ & acet. $\mathfrak{H}$ $\mathfrak{S}$
 Col. add. oximel. simpl. $\mathfrak{Z}$ iii
 M, teneantur calide in ore

5) *Expectorantes.*1) $\mathfrak{Z}$ Rad. pimp. alb.ari ana $\mathfrak{Z}$ $\mathfrak{H}$

Herb. veronic.

heder. terr.

fanic.

pyrol. ana Mi

Coq. in aq. f. q. s. ad remanentiam Mens. j.

Col. add. sirup. heder. terr. $\mathfrak{Z}$ iii. d. ad vitr.Dos. $\mathfrak{Z}$ vj calide sumendae.2] $\mathfrak{Z}$ Rad. enul.

vincetox.

chin. ana $\mathfrak{Z}$ $\mathfrak{S}$

Herb. scabios.

bellid. min.

virg. aur.

tussilag. ana Mj.

Incis. d. ad chart. S. species ad decoctum, de
 quibus quarta pars in ampulla plena aquæ co-
 quenda moderate, & quotidie ter bibantur,

3] $\mathfrak{Z}$ Rasur. lign. sanct.

fassafr.

rad. chin. ana $\mathfrak{Z}$ j

Infund. per noctem mane coq. in aq. f. q. s. sub
 fin. coct. add.

Rad. liquirit. $\mathfrak{Z}$ $\mathfrak{S}$

herb. marrub. alb.

erysim. ana M $\mathfrak{S}$ Col. d. ad vitr. Dos. $\mathfrak{Z}$ v.

in tussi venerea.

6. *Incrassantes & adstringentes.*

1) ʒ Rad. alth.

tussilag.

liquirit. ana ʒss

fol. querc.

summit. millefol. ana Mi.

flor. balauft.

hyperic. ana Pii.

jujub.

sebest.

fic. ana no. vi.

hord. excortic. ʒ ii

Coq. in f. q. aq. Colat. ad sirup.

cerafor. ʒ iii.

M.

2) ʒ Rad. tormentill.

bistort.

lymph. mai.

plantag. ana ʒss

Herb. fanicul.

pyrol.

alchymill.

virg. aur. ana Mfs.

Flor. millefol.

rosar. rubr. ana Pii.

Coq. in f. q. aq. f. Colat. lib. ii. add.

Sirup. corall.

plantag.

de lymph. Fernel.

ana ʒss.

M.

3) ʒ Rad. consolid. mai.

dictamn. alb.

tormentill.

bistort. ana ʒ ii.

Herb.

Herb. herniar.

pilosell.

stellar.

burs. pastor.

polygon. ana Mi.

flor. rosar. rubr. Pii.

nuc. cupress. no. iv.

f. decoctum cum vino rubr. in vase

opt. clauso. *Hoc decoctum Mus-*
sitani ad procidentiam uteri lau-
datur.

7. *Emollientes.*

℥ Rad. alth.

lilior. alb.

liquirit. ana ℥ ss.

Herb. malv.

branc. ursin.

absinth. ana Mss.

Flor. chamomill.

violar.

melilot.

verbasc. ana Pii.

fem. foenu graec. ℥ ss.

daetyl.

fic. pingu. ana no. iv.

Incis. coq. in lacte q. f. & adplicen-
tur calide pro usu externo.

8. *Incidentes, resolventes, abster-*
gentes, mundificantes.

1) ℥ Rafur. lign. sassafr. ℥ ii.

guaiac.

Rad. chin.

sarsaparill. ana ℥ i

cinnamom.

fem. foenicul. ana ℥ i

Incis. contus. infund. in f. q. aq. f.

per

per noctem mane coq. ad remanent.

℞ ii. Dos. ℥ vi.

- 2) ¼ Lign. pin.
       juniper. ana ℥ ii
       Rad. pimp. alb.
       bardan. ana ℥ i
       herb. saponar. Mi.
       sem. anif. ℥ ii
 Coq. ut antea.

- 3) Rad. enul.
       imperator.
       vincetox.
       angelic. ana ℥ fs.
 Herb. capill. ven.
       marrub. alb.
       chaerefol.
       scord. ana M fs.
 Sem. anif.
       foenic. ana ℥ ii
 Cort. Vvinteran. ℥ fs.

Coq. in aq. f. q. s.

- 4) ¼ Rad. dictamn. alb.
       caryophyllat.
       irid. Florent.
       lapath. acut. ana ℥ fs.
 Herb. hyssop.
       scabios.
       bellid.
       virg. aur. ana M fs.
 Sem. carv.
 Cort. aurant. ana ℥ fs.
 Conc. contus. coq. in f. q. aq. f.

- 5) ¼ Rad. ari
       pimp. alb.

scor.

scorzon. ana $\mathfrak{z}$ ss
 rasur. C. C. $\mathfrak{z}$ i.
 Incis. d. ad chart. S.
 Species ad Decoctum.

6) $\mathfrak{z}$ Rad. apii.
 eichor.
 tarax
 aristoloch. rot.
 gramin.
 valerian. ana $\mathfrak{z}$ ss.

Conc. contus. gr. m. d. ad ch.
 Species, de quibus quotidie
 bis cocleat plenum in aqua
 coquatur, & calide bibatur.

9. Temperantes.

1) $\mathfrak{z}$ Pom. citr. no. ii.
 Inc. coq. in aq. f. lib. vi.
 Colat. add.
 sirup. acetos. citr.
 cydonior.

ceras. nigr. ana $\mathfrak{z}$ ii.
 M. d. S. Decoctum refrigerans
 & roborans.

2) Decoct. tamarind. Mens. i.
 nitri antim. $\mathfrak{z}$ ss.
 sal. prunell. $\mathfrak{z}$ ii.
 M. S. Decoctum temperans, de quo
 octava pars ampullæ in una vice
 bibenda.

3) $\mathfrak{z}$ Rad. scorzoner.
 rasur. C. C.
 ebor. ana $\mathfrak{z}$ i.
 Conc. contus. coq. in aq. f. $\mathfrak{ss}$ iii.

Sub fin. coct. add.

passul. min. Mi.

fem. fœnic. ℥ ii.

flor. papav. rh.

rosar. rubr. ana Pi.

bulliant. col.

4) *Gelatina temperans.*

℥ Rasur. C. C. ℥ iv.

ebor. ℥ ii.

Coq. lento aq. in vase vitreato c. aq.

f. q. s. ad remanent. lib. ii. Col.

exprimatur, cum album. ovi

clarificetur, add.

facch. alb. ℥ v.

vin. Rhen. ℥ iv.

succ. citr. ℥ i.

Redigantur in consistent. gelatinae.

5) *Gelatina temperans & nutriens.*

℥ Aven. excort. lib. fs.

passular. mund. ℥ iii

rasur. ebor.

C. C. ana ℥ i

Carn. vitulin. crus vitulinum integrum in minutissima contritae.

Coq. c. ℥ vi. aq. s. in olla bene luta-

ta, bulliant per 4. hor. sub fre-

quente vasis agitatione, ne adu-

rat transprimatur & reponatur.

Dos. cochl. ii. in jusculi gallina-

cei lib. i. soluta, & mane adsu-

menda.

Decocta Externe adplicanda.

1) *Clyster emolliens.*

℥ Rad.

℥ Rad. alth.

lil. alb. ana ʒ ss.

Herb. malv.

branc. urfin.

Flor. chamomill. ana Mfs.

Inc. coq. in aq. f. ad remanent. ℥i.

Add.

el. olivar cochl. ii.

verbasc. ʒ ss.

vitell. ovor. no. i.

sal. comm. ʒ i.

Adplicetur ut moris est.

2. *Clyster emolliens in adfectibus calculosis.*

℥ Herb. veronic. Mii.

parietar. Mi.

Coq. in aq. f. ad rem. ℥ i.

add. ol. chamomill.

lil. alb. ana ʒ ss.

electuar. lenitiv. ʒ iii.

vitell. ov. no. i.

nitr. depurat. ʒ ss.

M.

3) *Alius clyster emolliens.*

℥ Rad. melilot. ʒ i.

Herb. violar.

mercurial.

parietar. ana Mi.

Flor. melilot.

verbasc. ana Mfs.

Sem. foen. graec.

lini ana ʒ ii

Coq. in f. q. lactis ad remanent. i.

add.

unguent. clysmat.

mell.

mell. rosac. ana unc. semis.

sal. gemm. ℥ ii

M. d.

4) *Clyster emolliens & carminativus.*

℥ Decoct. emollient.

carminat. ana ℥ v

MP. *Beccher.* ℥ i

ol. chamomill. ℥ i

aneth. unc. semis.

sal. comm. ℥ i

vitell. ov. no. j. M. d.

5) *Alius carminativus.*

℥ Decoct. carminat.

furfur. tritic. ana ℥ v

terebinth. unc. semis.

vitell. ov. no. i. M. d.

6) *Clyster acris seu stimulans.*

℥ Herb. rut.

salv.

rorismar. ana M j

Fol. tabac. Mfs.

fenn. ℥ iii

Coq. in s. q. aq. ad remanent.

℥ x. Colat. add.

electuar. diacolocynth. ℥ i

mell. mercur. unc. semis.

sal. gemm. ℥ ii

M.

7) *Alius.*

℥ Radid. aristoloch.

cyclam. ana ℥ j

Herb. serpill.

M

ori-

origan. ana Mi

agaric. ℥ ii

Coq. in aq. f. ad remanent. ℥ v

Colat. add.

electuar. hier. picr. ℥ ss

extr. ellebor. nigr. ℥ ss

M.

8.) *Alius.*

℥ Urin. san. ℥ viii

extr. cathol. ℥ j

mell. rosac. unc. semis.

M.

9) *Alius ad haemorrhoides promovendas.*

℥ Rad. bryon. ℥ j

ellebor. nigr.

Herb. cent. min. Mii.

Coq. in aq. simpl. ad remanent. ℥ x. Colat. add.

MP. *Beccher.* ℥ i

extr. cent. min.

ellebor. nigr. ana ℥ ss

sal. gemm. ℥ ii

vitell. ov. no. i.

M.

10) *Clyster phlegmagogus.*

℥ Rad. bryon.

esul. ana unc. semis.

herb. gratiol.

agrimon. ana Mi

flor. genist.

sambuc. ana Pii

bacc. juniper unc. semis.

Coq. in urin. san. Colat. ℥ x.

add. electuar hier. picr. ℥ i

sal.

sal. commun. ℥i.

M.

11) *Clyster anthelminticus.*

℥ Rad. gramin.

fili. ana unc. semis.

herb. tanacet. Mi

summitat. absinth. Mss

Coq. in lacte ad remanent. ℥v.

Col. add. mell. rosac. ℥i

feli. tarin. ℥i

ol. absinth ℥vi

sal. commun. ℥i

M.

12) *Clyster uterinus ad mollam
educendam Etim.*

℥ Herb. artemis.

fabin. ana Mi

sal. tart. ℥ss.

Coq. in f. q. aq. f.

Col. add.

essent. myrrh.

asafoetid.

castor. ana ℥ss.

ol. laurin.

irid.

lil. alb. ana ℥vi

vitell. ov. no. i.

sirup. de artemis. ℥i

M.

13) *Gargarisma resolvens.*

Vid. tab. med. p. 251.

14) *Adstringens.*

Vid. tab. med. p. 252.

M 2

15) De-

15) *Decoctum ad achores abstergendos.*

℥ Rad. lapath. acut.

enul.

aristoloch. rot. ana ℥ ss

Herb. nicotian.

saponar.

chelidon. mai. ana Mss.

Coq. in lixivio vel urina post

absolutionem adhibeatur

oleum ovorum vel cerae.

16] *Decoctum ad aphthas abstergendas.*

℥ Rad. aristoloch. rot.

ari

pimp. alb. ana ℥ ss

Coq. aq. f. sub fin. coct. add.

Herb. agrimon.

hyssop.

prunell. ana Mss.

bulliant, colat. ℥ vi. add.

mell. rosat. ℥ ii

Hoc decocto calide imbua-

tur linteam, quo lingua

& fauces fricentur.

17) *Decoctum abstergens, ulceribus fistulosis injiciendum.*

℥ Rad. ari,

aristoloch rot.

bardan. mai. ana ℥ i

Herb. pyrol.

fanicul.

heder. rerr. ana Mss

nicotian. Mi

Coq. in aq. f. q. s.

Colat. ℥ iii. add.

ol.

ol. myrrh. per deliq. ℥i
M.

18) *Aliud.*

℥ Herb. virg. aur.

veronic.

scord.

chelid. mai. ana M̄

Coq. in aq. calc. viv. ℔ii

Col. add.

mell. mercurial. ℥iss.

unguent. Aegypt. ℥vj

M. calide injiciatur.

T A B U L A V.

D E

B A L N E I S.

I. DIFFERENTIA.

Lotio totius corporis *balnei* vel *balinei* nomine venit.

2. Lotionem autem inferioris tantum corporis *insefsum* vel *semicupium* vocamus.
3. Pedum lotio pediluvium, capitis autem capitiluvium seu embrocatio audit. Huc spectant *lixivia sapientiae*, quae deliriosis ordinantur pro capite lavando.
4. Balnea sunt 1) vel *sicca*, quae ex cineribus, salibus, arena, segmentis coriariis &c. parantur. 2) vel *Humida*.
5. *Humida* sunt 1) vel *naturalia*, quae thermae vocantur, & de quibus h.l. non agimus, 2] vel *artificialia*.
6. Balnea *humida artificialia* sunt
  - 1) vel *vaporosa*, quando vapor tantum ex decocto quodam corpori admittitur, ut diaphoresis hac ratione excitetur. Huc praecipue pertinet cista illa, quae *stupa Laconica*, Germ. Cista sudorifera adpellatur, cui patientes nudo corpore insident, & deinde vel aq. accensum, vel decoctum quoddam, praecipue antiveneereum, lapidibus candentibus adfufum, adhibent, ut vapor superficiem corporis attingat.

2) Vel

- 2) *Velaquea*, quae sine peculiari artificio parari solent ex simplicissimis speciebus sic dictis domesticis, nempe ex emollientibus, resolventibus & nervinis.

II. USUS.

1. Balneorum usus medicus non exiguus est, quoniam autem multae ambages, quas praeparatio & applicatio requirunt, multos patientes ab iisdem detinent, pauciores tantum utilitatem inde capiunt, nempe illi, qui famulatio suo preparationem tradere possunt.
2. Maximus eorum usus redundat in corpora illa, quae *obstipationibus, viscerum, & glandularum abdominis, motibus spasticis, contracturis & ariduris occupata sunt*.
3. Observandum autem est, quod tam universaliorum, quam particulariorum balneorum applicatio debeat esse *tepida*: Calida enim nocet.
4. Praeterea *alvus* ante illorum usum aperta esse debet.

III. FORMULAE.

1. *Balneum emolliens.*

Rx. Rad. alth.

Herb.	lilior. alb. ana ℥ii	
	malv.	
5.	alth.	
	violar.	ana Miiij.
	mercurial.	
	emol	
	lient.	pariet.

Flor. chamomill.

lilior. alb. ana Mii

Coq. in s. q. aq. f. f. balnem.

2. *Balneum resolvens & discutiens.*

M 4

℥ Rad.

℥ Rad. aristoloch. rot.

valerian.

bryon.

helen. ana ℥i

Herb. puleg.

tremis. rubr.

matricar.

meliss. ana Mii

Flor. melilot.

sambuc.

ros. rubr. ana Mi

Sem. lini.

fæn. graec. ana ℥ss

Bacc. junip.

laur. ana ℥i

Inc. cont. includ. sacco, coq.

in aq. f. q. s. pro balneo.

3. *Balneum abstergens in scabie.*

℥ Rad. lapath acut.

bardan. ana ℥ii

Herb. saponar.

fumar.

nicotian.

chelidon. ana Mi

ciner. fag. Miv.

Coq. in f. q. aq. f. pro balneo.

4. *Species pro balneo in fluore albo simplice.*

℥ Herb. chamomill.

rorismar.

salv.

origan.

puleg.

pol. montan. ana Miv.

Coq. in f. q. aq. f.

S. Spe.

5. *Species pro balneo ad foetum mort. expellendum.*

℥ Rad. lil. alb.

aristoloch. rot. an. ℥ii

Herb. malv.

rorismar.

puleg. ana Mii.

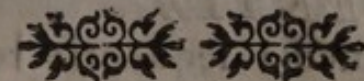
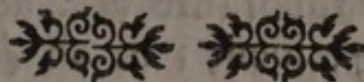
flor. chamomill.

cheir. ana Piii.

fem. lin.

bacc. laur. ana ℥i

Inc. cont. M. pro balneo.

T A B U L A XVI.

DE

T O P I C I S,

S E U

E P I T H E M A T I B U S

I N G E N E R E.

I. DEFINITIO.

Sunt remedia externa, quae certo cuidam corporis loco, pro scopo modo leniente, modo discutiente, modo roborante &c. adplicantur. Derivatur a τόπος, locus; it. ab ἐπὶ & τίθημι, super impono.

II. DIFFERENTIA.

Ad topica remedia sequentia referuntur:

1. *Fomenta* seu *fotus*, a fovendo. Hisce enim diversae corporis partes foveantur. Varia autem dantur fomenta.

1) *Fotus vaporosus*, quando vapor & suffitus decocti alicujus ad partem adfectam admittitur. Analogiam habet cum balneo vaporoso. Huc etiam referri possunt suffitus, seu suffimenta illa, quorum species carbonibus injiciuntur, ut vapor illarum excipiat.

2) *Fotus humidus*, quando liquorem quemdam cal-

calidum spongia vel lintheaminibus excipimus, atque illa adfecto loco imponimus & saepius repetimus.

- 3) *Fotus siccus*, quando species quaedam sine coctione, sacculo inclusae, adplicantur. Dicuntur etiam *epithemata sicca*, seu *sacculi sicci*.
- 4) Quando capiti imponuntur, *cucuphae*, audiunt.
- 5) *Hydroleon*, quando formentum ex oleis emollientibus paratur.
- 7) Locum praecipue habent fomenta in stagnationibus, stasibus, tumoribus &c. e.g. in otalgia, (in qua mediante infundibulo vapor admitti solet) ophthalmia, haemorrhoidibus caecis, mensium ataxia, infarctu hepatis, lienis, aridura & adfectibus paralyticis.
- 7) Parantur fotus ex vegetabilibus, indicationi nostrae convenientibus.
- 8) Pro indicationis hujus varietate variat etiam liquor, in quo species coquuntur, ita ut modo aq. s. modo vinum, modo lac, modo acetum adsumatur.

2. *Cataplasmata*, Germ. Cataplasmata pulmentea vocant, & nonnunquam epitheton addunt: habent enim pulmenti consistentiam.

- 1) Usus habent frequentem apud chirurgos, a quibus ad tumores inflammatorios & scirrhosos, item ad contracturas, ariduras &c. adhibentur. Immo, praeter scopum hunc emollientem, maturantem & discutientem, laxante, rubefaciente, vesicante & anodyno sine subinde parantur.
- 2) Pro scopi hujus varietate variant species & liquores.
- 3) Ad cataplasmata etiam referuntur domestica illa, quae e crusta panis & admixtis oleosis balsamicis, aromatibus pulverifatis &c.

ex tempore quasi parantur, & modo ventriculo, sub denominatione *scuti stomachalis*, modo gradarum regioni hypogastricae, cum additione decantati balsami embryonis, imponuntur.

4) Reliqua ex ipsis formulis elucescent.

3. *Emplastra.*

De his *tab. chirurg.*

4. *Linimenta.*

5. *Unguenta.*

6. *Balsama.*

Haec tria topica, uti nullam habent convenientiam, ita differunt gradu consistentiae. Linimenta enim fluidiorem, balsama solidiorem, unguenta mediam inter haec habent consistentiam.

1) *Linimenta* parantur vel simpliciter ex oleis infusis & expressis, cum additione modicae portionis oleorum destillatorum, vel ex mixture unguenti alicujus cum oleis talibus & momento camphorae, vel oleis expressis modicum sebi aut cerae admiscetur.

2) *Unguenta* rarius ex tempore praescribuntur.

3) *Balsama* parantur ex oleis suaveolentibus, sufficiente quantitate olei nucistae, vel alius convenientis excipientis, quibus moschus, ambræ, zibeth, vel adduntur, vel, si subjecta horum odorem perferre non possunt, omittuntur. Nonnunquam castorina, crocata vel succinata adduntur.

4) *Linimenta & unguenta*, nisi ex penetrantibus ingredientibus parata sint, inertis sunt efficaciae.

5) *Balsama* pro scopo roborante & nervino praecipue ordinantur.

6) Reliqua ex formulis petantur.

7. *Collyria*.

Collyria hodierno sensu sumta, (olim enim pef-
fos, turundas, praecipue denotabant) sunt reme-
dia, quae oculis adplicantur, eaque duplicis con-
sistentiae :

1) Alia enim sunt *liquida*, quae guttatim instil-
lantur, e. gr. aqu. ophthalmicae, lini-
menta.

2) Alia sunt *Sicca* seu *solida*, barbara voce *sies* di-
cuntur.

3) *sicca* fiunt

a) Ex cadmia, tutia, pomphol. nihil. alb.
pro scopo leniter constringente & exsic-
cante.

b) Ex saccharo, merc. dulci, legitime prae-
parato, pro scopo abstergente & leniter se-
ptico.

c) Tales pulveres subtilissime laevigatos alco-
hol vocant. Sed haec consistentia, utut
subtilissima, vellicat tamen nonnihil ocu-
los.

d) Compinguntur in trochiscos, mediante
modico gummi tragacanth. vel albumin.
ov. & deinde aq. quadam ophthalmica, e.
g. rosar. euphras. chelidon. mai. flor. cyan.
calcatripp. foenicul resolvuntur.

4) *Liquida* collyria parantur ex aquis ophthal-
micis cum momento sacchari plumbi, vel vitr.
albi, vel denique cum tenuissimis ramentis
pomphlygis, nihili albi &c.

5) *Collyria*, praecipue *fluida*, variant adplica-
tione. Alia enim in ipsum oculum immit-
tuntur, alia peripheriae illius extrinsecus il-
linuntur, alia tam ipsi oculo instillantur, quam
eidem imponuntur.

6) *Pinguia*, quando oculis immittenda praescri-
bun-

buntur, debent esse recentia, antiqua enim sunt acria, & hinc sensibilia.

8. *Suppositoria*. Germ. De his tab. chirurg. lxxxiv actum est.

III. FORMULAE.

A. *Fomentorum seu fotum & suffituum*,

1. *Potus vaporosus*.

℥ Rad. alth.

lil. alb. ana ℥i

Herb. malv.

melilot.

branc. ursin.

mercur. ana Mi.

flor. chamomill.

fem. foen. gr.

lini ana ℥ii.

Inc. contus. coq. aq. f. admov. vapor
ter per diem.

1. *Suffimigiurn uterinum*.

℥ Rad. halang. ℥ss

fol. fabin. Mss

flor. calend. pii

macis.

lign. aloes ana ℥ii

trochisc. alhand. ℥i

M. iniic. carbon. & fumus ex-
cipiatur.

3. *Suffitus in melancholia hyste-
rica*.

℥ Fell. carpion.

mastich. ana

fem. milii ℥i

flor. sambuc.

hyperic. ana Mi.

fac.

facch. alb. ℥ iv.

Incis. contus. M. d. ad ch.

S. Pulvis fumalis.

4. *Suffitus ad salivationem par-
ticularem.*

℥ Fol. nicor. Mii.

Herb. rorismar.

salv.

majoran. ana M ℥.

Flor. tunic.

rosar.

lavendul.

lil. convall. ana pii

cort. cascar. ℥ i

sem. anis. ℥ ii.

Incis. contus. M. adspargantur c. ef-
sent. storac. calamit. d. ad chart.

S. Tabaccus ex herbis.

5. *Suffitus nervinus in urina in-
continentia.*

℥ Rad. cyper. rot.

angelic.

caryophyllat. an. ℥ ℥

Herb. puleg.

majoran.

serpill. ana M ℥.

Gumm. mastich.

tur.

storac. calamit. an. ℥ i.

M. s. pulv. grossus.

6. *Alius nervinus & adstringens in
procidencia ani & uteri.*

℥ Gumm. succin.

tacamahac.

farco-

farcocoll.
 sangu. dracon. an. ℥ii.
 Flor. rosar. rubr.
 lavendul.
 cort. cinnam.
 caryophyllor.
 N. mosch. ana ℥ss
 croc. orient. ℥ss.
 M. f. pulv. d. ad chart.

7. *Fotus humidus emolliens.*

℥ Rad. alth.
 liquirit.
 lilior. alb. ana ℥ss
 Herb. malv.
 tussilag.
 scabios. ana Mss
 Flor. violar.
 chamomill.
 papav. rh. ana Pi.
 Sem. foen. graec.
 lini ana ℥i.
 Coq. aq. f. excip. liq. lint. & im-
 ponatur.

8. *Alius fotus humidus, resol-
vens & discutiens.*

℥ Rad. sigill. Salom.
 irid. Florent.
 angelic.
 caryophyll. ana ℥ss.
 Herb. chamaedr.
 chamaepir.
 origan.
 serpill. ana Mss

Flor.

Flor. chamomill.
calendul.
stoech. Arab. ana Pj

Sem. dauc.
foenic. ana ℥ii

Inc. contus includ. sacculis,
vino calido imbutis, &
adplic.

9. *Alius fots humidus adstringens.*

℥ Rad. symph. mai.
tormentill.
bistort. ana ℥ss

Herb. alchymill.
pyrol.
millefol. ana Mss

Flor. balauft.
rosar. rubr. ana pii

gallor. unc. semis.

Incis. contus. gr. mod. coq.
c. vin. rubr. vel aq. ferra-
rior. calide adplicandus.

10. *Epithema anodynum & discu-
tiens.*

℥ Theriac. Andromach. ℥i
succin. præp. ℥ss
camph. ℥ss

croc. orient. gr. vi.

Diff. in aq. Hungar. & med.
linteamentis impone.

11. *Fots seu sacculus siccus re-
solvens & discutiens.*

N

℥ Rad.

℥ Rad. irid. Florent.
aristoloch. rot.
caryophyllat.
bryon.
figill. Salom. ana ʒ ss

Herb. adianth. alb.
marub. alb.
cuscut.
chaerefol.
menth. crisp. ana Mss

Flor sambuc.
chamomill.
rosar. rubr. ana pi.

Sem. foenicul.
carv. ana ʒ ii
gumm. camphor. ʒ ii

Conc. contus. includ. sacculis,
calide imponendis & sp. vin.
camph. subinde irrorandis.

12. *Alius talis.*

℥ Rad. pimp. alb.
valerian.
vincetox. ana ʒ ss

Herb. chamaedr.
chamaepit.
serpill. ana Mss

Flor. calendul.
stoech. Arab. ana Pi.
farin. aven. Mi
camph. unc. semis.

M.

13. *Alius in cephalaea &c.*

℥ Rad. Rhod.

calam.

calam. aromat.
valerian. ana $\mathfrak{z}\text{i}$
Herb. verben.
betonic.
origan.
puleg. ana M $\mathfrak{s}$
Flor. lavendul.
falv.
lilior. convall. ana $\mathfrak{p}\text{i}$
Sem. aneth.
carv. ana $\mathfrak{z}\text{ii}$
Gumm. camph. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
M. ut supra.

14. *Species pro cucuphis in adfect.*
soborosis & paralyt.

$\mathfrak{z}$ Herb. rorismar.
majoran.
hyssop.
falv.
lavendul. ana M $\mathfrak{s}$
Flor. anthos.
lavendul.
cheir.
melilot. ana $\mathfrak{p}\text{ii}$
Storac. calamit.
benz. ana $\mathfrak{z}\text{i}$
Bacc. laur.
juniper.
Sem. finap. ana $\mathfrak{z}\text{ii}$
Incis. contus. includ. saccul.

15. *Sacculus stomachicus.*

$\mathfrak{z}$ Rad. acor.
zedoar.

galang.
 gentian. rubr. ana $\mathfrak{z}$ ii
 Herb. absith.
 menth. crisp.
 meliss.
 rut. ana M $\mathfrak{ss}$
 Sem. caru.
 anis ana $\mathfrak{z}$ ii.
 Incis. contus irror ol. destil-
 lat. menth. crisp. foenicul.
 cort. citr. ana gr. vi. in-
 clud. facculis.

B. Cataplasmatum.

1. Cataplasma emolliens.

$\mathfrak{z}$ Rad. alth.
 lilior. alb. ana $\mathfrak{z}$ ii
 liquirit. $\mathfrak{z}$ ij
 malu.
 Herb. | alth.
 5 | violar.
 emoll. | mercurial.
 | parietar. ana M $\mathfrak{ss}$
 Flor. chamomill.
 verbasc.
 melilot.
 linar. ana pii.
 Coq. in s. q. lact. vaccin. ad
 consistentiam cataplasma.
 Pulp. traject. add.
 pulv. sem. lin. $\mathfrak{z}$ ii
 ol. chamomill.
 lilior. alb. ana $\mathfrak{z}$ ss

M.

2. Aliud

2. Aliud emolliens & dolores sedans .

℥. Mic. pan. albiss. ℥iv.
 coq. in lact. vaccin. q. s. ad
 consistent. cataplasma. add.
 vitell. ovor. no. iii
 croc. ℥ii
 ol. scorpion. ℥ss. M.

3. Aliud .

℥. Cepar. contus. no. iii
 butyr. rec. ℥ii
 axung. capon. ℥i
 pulv. sem. foen. graec.
 lini ana ℥i
 pulp. caric. pingu. ℥ii
 croc. ℥i
 Coq. in ol. oliv. q. s. ad for.
 cataplasma. d. ad fictil. S.
 de hoc applicetur calide ,
 ad promovendam suppu-
 rationem .

4. Cataplasma resolvens , ad
scirrhus .

℥. Farin. hord.
 aven. ana ℥ii
 sterc. caprill. ℥iii
 Flor. chaMomill.
 melilot. ana Mss
 Coq. cum l. q. lixivii ad for-
 mam cataplasma. Add.
 ol. foenicul. ℥ii
 M. adplicetur calide .

5. *Aliud resolvens in coedemate.*

℥ Rad. chelidon. mai.
 bryon. rec.
 irid. Florent. ana ℥vi
 Herb. bardan. mai.
 fed vermicul. ana Mj
 Inc. cont. coq. c. aq. f. ad mol-
 litiem, & deinde irroren-
 tur spir. vini ac calide ad-
 plicentur.

6. *Cataplasma rubefaciens.*

℥ Rad. pyretr.
 fem. finap.
 nasturt. ana ℥i
 Herb. rut.
 lupul. rec. ana Mj
 c. aceto & fermento accerri-
 mo f. cataplasma. plantis
 pedum aliquoties adpli-
 candum.

7. *Cataplasma stomachale.*

℥ Crust. pan. madefiat in vin.
 rubr. calefacto, adsparg.
 pulv. cinnam.
 piper.
 caryopyllor. ana ℥ss
 ol. foenic.
 N. M. ana ℥j
 Calide imponatur.

8. Cataplasma pro gravidis & parturientibus.

℥ Pan. mellit. vel alius,
dissect. madefiat in una
regione cum balsam. em-
bryon. vel vin. generos.
adsperg.

pulv. cinnamom.

N. mosch.

caryophyli.

macis ana ℥ss.

Adplicetur tepide.

9. Cataplasma ad foetum mortuum.

℥ Medull. colocynth.

succ. colocynth. virid. ana ℥i

succin. ℥iii

myrrh. ℥ii

ol. castor.

rut. ana ℥j

Coq. ad succi consumptionem.

C. Emplastrorum.

1. Emplastr. emolliens & discutiens.

℥ Empl. de melilot.

sperm. ran. ana ℥ss

Malax. c. spir. vini camphorat. q.s.

extend. super alutam.

2. Aliud.

℥ Emplastr. de ammon. cicut.

N 4

hypo-

hyosc. ana ℥ss

Malax. c. ol. cappar.

chaerefol. ana q. s.

3. *Aliud.*

℥ Emplastr. de galban.

tacamahac.

sapon. *Barbette.*

Malax. c. spir. vini cam-

phorat.

4. *Aliud.*

℥ Empl. diachyl. f.

Gumm. ammoniaci aceto

& inspiss.

galban.

succ. cicut. ana ℥ss

M. f. empl.

5. *Emplastrum maturans.*

℥ Empl. de sperm. cet.

diachyl. c. gumm.

ana ℥ss

Malax. c. ol. ovor.

6. *Sparadrapum emolliens.*

℥ Sev. hircin. unc. semis.

cer. virg. ℥ ii

ol. chaerefol. ℥ iii.

Liquefactis intingatur linteum

& adplicetur.

7. *Emplastr. nervinum.*

℞ Empl. e galban. i. ℥
 Malax. c. ol. scarab. q. s.
 add. camph. ℥ i.
 M. impon. cervici.

8. *Empl. roborans stomachale.*

℞ Empl. de crust. pan. ℥ i
 tacamahac. ℥ ss
 Malax. c. bals. Peruv. q. s.
 Induc. sup. alutam, irroretur
 ol. caryophyll.
 N.M. ana gutt. vi.

9. *Aliud.*

℞ Empl. stomach. Crat. ℥ i
 nervin. Vigon.
 oxycroc. ana ℥ ss
 ol. aneth. q. s. add.
 camph. ℥ i.
 M. f. scutum stomachale.

10. *Emplastrum emmenagogum.*

℞ Empl. matrical. de galb. ℥ i
 galban. aceto solut. & ad pul-
 tis consistentiam redact. ℥ ss
 Extract. castor.
 croc. ana ℥ ii
 Malax. c. ol. succin.
 spic.
 cheirin. ana q. s.

Induc.

Induc. super alutam, & regioni uteri vel umbilico calide imponatur.

D. *Linimentorum.*

1. *Linimentum emolliens ad partum facilitandum.*

℥ ol. amygdal. dulc.

lilior. alb.

cappar.

laur. ana ℥ ii

axung. anserin.

gallin. ana ℥ i.

M.

2. *Aliud.*

℥ Unguent. dialth.

axung. human. ana ℥ iii

ol. verbasco.

lumbric. terrestr.

ovor.

vulpin. ana ℥ i ss

M.

3. *Linimentum diureticum.*

℥ Unguent. de alth. ℥ vi

ol. scorpion.

petrol. alb. ana ℥ lii

aneth. ℥ i ss

anif. destillat. ℥ ss

M. adplicetur calide regioni renum,
pectini & perinaeo.

4. *Linimentum carminativum.*

℥ ol.

N. M. express.
menth. crisp.
matricar.
castor. ana ℥ii
destillat. cort. aurant.
caru. ana ℥i
M. ungatur calide abdomen in
colica, flatibus, doloribus
post partum,

5. *Linimentum anthelminticum,*

℥ Unguent. de arthanit. ℥ss
fell. taur. inspiss. ℥ii
ol. colocynth. q. s. ut fiat
linimentum.

6. *Liniment. abstergens & conso-*
lidans.

℥ Liquam. myrrh. e vitell.
ovor. conquassat. ℥ii
ol. philosoph.
cer.
ovor.
lumbr. terrest. an. ℥i
M.

7. *Linimentum septicum Syden-*
ham. ad ulcera venerea.

℥ Unguent. basilic. ℥vi
nicotian. ℥ii
merc. praecipitat. aq. rosar.
lot. & opt. laevigat. ℥ss
M. adplic. c. lim. rasis.

8. *Linimentum ad gingivas.*

℥ Mell. rosar. ℥ i
 succ. cochlear. ℥ ii
 N. M. ℥ i℥
 liq. myrrh. ℥ i
 M.

9. *Liniment. abstergens & exsic-*
cans.

℥ Lytharg.
 oeruff. ana ℥ ii
 f. c. f. q. ol. onor. linimentum.

10. *Aliud abstergens.*

℥ Unguent. c.min. camp. ℥℥
 liquam. myrrh. ℥ ii
 balsam. Peruv. ℥℥
 M.

11. *Linimentum antispasticum.*

℥ Unguent. alabastrin. ℥ iii
 anodyn.
 ol. express. nucl. persic.
 papav. ana ℥℥
 hyoscyam. ℥ i
 M.

12. *Linimentum antipodagricum.*

℥. Sapon. Venet. ℥ ii
 camph. ℥ ii

solv.

solv. in f. q. aq. Add.

spir. sal. ammon. ℥ss

M. & adplic. calide.

13. *Linimentum paregoricum* &
discutiens.

℥ ol. lumbr. terrestr.

verbasco. ana ℥ss

laurin. ℥ii

destillat. fœnic. ℥ss

Gumm. camph. ℥i

M.

14. *Linimentum ad hæmorrhoid.*
cæcas.

℥ Rad. irid. Florent.

sem. psyll.

cydon. ana ℥ss

f. c. aq. rosar. mucilago. Add.

vitell. ovor. no. i.

tinct. opii. ℥i

camph. ℥i

M.

15. *Aliud.*

℥ Cancr. fluv. rec. no. xii.

Contus. coq. in butyr. rec.

q. f. Colat. add.

ol. verbasco. tertiam part.

16. *Linimentum stomachicum.*

℥ ol. stomach. Crat. ℥ss

N. M. expr. ℥i

destil-

destillat. menth. crisp.

carv.

absinth. ana $\mathfrak{z}i$

caryophyllor.

macis ana gutt. v.

balsam. Peruv. $\mathfrak{z}i$

M. inungat. scrobic. cord.

+ 17. *Linimentum nervinum.* $\mathfrak{z}$ Axung. castor. $\mathfrak{z}i$ bals. Peruv. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

zibet. gr. xii.

mosch. gr. viii.

ambr. gr. iv.

ol. destillat. caryophyll.

gutt. xii.

cinnamom. gutt. vi.

M.

18. *Linimentum in dentitione
difficili.* $\mathfrak{z}$ Sem. psyll.cydon. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

extrah. c. aqua malv. q. s.

f. mucilago.

Add. cuivis unciae mucil-

laginis

ol. verbasco. $\mathfrak{z}i$

M.

E. *Unguentorum.*1. *Unguentum emolliens.* $\mathfrak{z}$ Un-

℞ Unguent. dialth. ℥ i
 pingued. hum. ℥ ss
 ol. scorpion
 petrok. ana ℥ ii
 cappar.
 laurin. ana ℥ i.
 M. adplicetur calide.

2. *Aliud pro unguibus oculorum.*

℞ Pingued. asc. pisc. rec.
 viperar. ana ℥ ii
 ol. rutac. ℥ ss
 M. adplic. guttatim.

3. *Aliud in dystocia.*

℞. Unguent. dialth. ℥ i.
 axung. anserin. ℥ ss
 ol. chamomill.
 lil. alb.
 verbasco. ana ℥ ii
 M.

4. *Aliud emolliens ad gingivas
 infantum.*

℞ Pingu. gallin.
 lepor. ana ℥ ii
 mell. rec.
 ol. amygdal. dulc.
 lil. alb. ana ℥ i
 M.

5. *Emolliens in atroph. & scirrhis adfectibus.*

℞ Gumm. ammoniaci aceto

solut. & inspiss. ℥ i

aloes gummatos.

terebinth. ana ℥ss

sev. cervin.

butyr. rec. ana q. f.

M. f. unguent. abdom. calid.

adpl.

6. *Unguent. ad dysuriam.*

℞ Unguent. dialth.

martial.

agrippin. ana ℥ss

ol. laurin.

aneth. ana ℥iii.

destillat. fœnic. ℥ i.

M. pectini & perinaeo calide

adplicetur.

7. *Unguentum ophthalmicum.*

℞ Tut. præp. ℥ i.

corall. rubr. præp.

camphor.

sacchar. saturn. ana ℥ss

nihil alb. ℥ ii

virid. aer. gr. xii

M. f. c. butyr. maial. illot ℥ iv

unguentum.

8. *Unguentum digestivum in laesionibus exsanguibus.*

Rx. Terebinth. ℥i
 mastich.
 oliban.
 elem. ana ℥v.
 mell. ℥℥.
 vitell. ovar. no. ii.

M. f. l. a. unguentum.

9. *Unguentum digestivum in part. sanguin. laes.*

Rx. Mell. ℥i
 terebinth. ℥℥.
 myrrh. rubr. ℥ii.
 vitell. ovar. no. i r.

M.

10. *Unguentum ad scabiem & salivationem.*

Rx. merc. viv.
 saturn. ana ℥℥.
 f. aa. Add.
 terr. tripol. ℥ii.

Subigantur c. f. q. unguent.
 rofac.

11. *Aliud.*

Rx. Axung. porcin. ℥i.
 merc. viv. ℥℥.

M.

12. *Unguentum Foresti ad achores.*

Rx. Vitell. ovor. ad duritiem
coct. No. xvi.

myrrh. ℥i.

rad. ari ℥ss.

ellebor. nigr. gr. iv.

Coq. in ferrea sartagine absque flamma, donec spumam emittant, tum exprime ol. denuo coque & exprime, donec spumam non amplius emittat, post ea feces abjiciantur, & oleum in vase clauso ferventur.

13. *Unguentum in impetigine benigna.*

Rx. ol tartar. per deliq. ℥ii

merc. dulc. ℥ss.

Subigantur c. f. q. unguent. pomat. d. ad fictil.

14. *Unguentum ad fissuras mammarum.*

Rx. Ung. c. min. camph. ℥i

decoct. flor. calendul. mediante

butyr. rec. ℥ss.

ol. tart. per deliq. ℥ii.

M.

15. *Unguentum emmenagogum & ad partum.*

℞. Unguent. dialth. ℥i
 axung. anserin. ℥ii
 serpent. ℥i
 croc. ℥℥.
 ol. destill. spic.
 fabin. ana gutt. vi.

M. adplic. regioni uteri & umbilici.

16. *Unguentum antispasmodicum*

℞. Ungu. alabastr. ℥i
 populeon. ℥℥
 anodyn. ℥ii
 ol. nucl. persic.
 meath. crisp.
 hyoscyam. ana ℥ii
 op. in aceto solut. ℥℥.
 camph. ℥i
 croc. orient. ℥℥

M. f. ungu. fronti & temporibus adplicandum.

F. *Balsamorum.*1. *Balsamum stomachicum & carminativum.*

℞. ol. N. M. expr. ℥℥
 destill. menth. crisp.
 aneth.
 tacamahac.
 absinth.

rut.

rut. anna ℥ss.

citr.

caryophyll. ana gutt. iv.

balsam. Peruv. ℥i.

M.

2. *Balsamum apoplecticum.*

℞. ol. N. M. expr. ℥i.

destill. lavendul.

majoran.

caryophyllor.

cubeb.

cardamom.

citr. rec. ana ℥i.

macis. ℥ii

cinnam. gutt. xxiv.

rut.

succ. alb. ana ℥ss.

M.

G. *Collyriorum.*

1. ℞. aq. flor. cyan.

euphras.

calcatripp.

chelidon. mai. an. ℥i.

vitriol. alb.

facch. saturni ana gr. vi.

filtr. & guttatim ter per

instill.

2. *Alind.*

2. *Aliud.*

℞. Aq. foenicul.

plantag.

rosar. ana ℥ ℥.

nitr. depur. ℥i.

M. adplicetur tepide guttatim

3. *Aliud acrius.*

℞. aq. chelidon. mai. ℥i.

croc. metallor. subtiliss.

pulver. & edulcor. gr. vi

aloes hepatic.

vitriol. alb. ana gr. iii.

M.

H. *Suppositoriorum.*1. *Suppositorium anthelminticum.*

℞. Aloes.

myrrh.

fell. taur. inspiss. ana ℥i.

extr. tanacet.

absinth. ana ℥i.

M. f. c. s. q. mell. suppositor.

1. *Suppositorium ad haemorrhoides provocandas.*

℞. pulv. jalapp. ℥i.

extr. allebor. ℥ ℥.

mell. despum. q. s.

M. ad suppositorium.

3. *Suppositorium stimulanſ & excitans.*

Rx. Spec. hier. picr. ℥i

pulv. agaric.

colocynth. ana ℥ss.

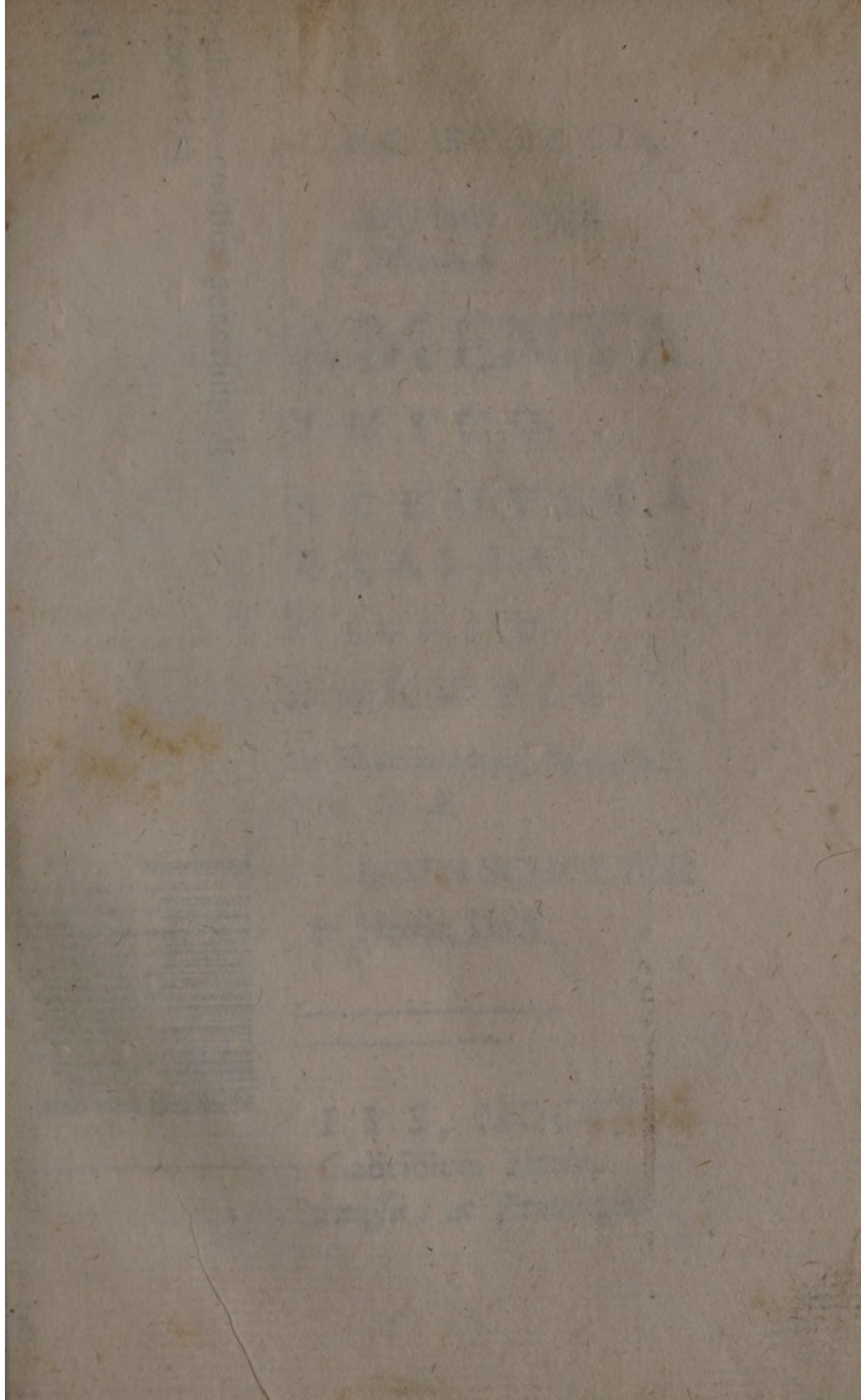
ſcammon. ℥ss.

f. c. f. q. mell. ſuppoſitorium.

4. *Lenia ſuppoſitoria ſunt globuli, ex ſaccharo moſchati, vel ex ſapone, ſimpliciter conſecti*

N B.

Suppoſitoria tantum in motum agunt, non in materiam, hinc circumſpecte adhibenda, quia ſaepius, praecipue in infantibus, convulſiones cauſari poſſunt.

1871

1872

1873

1874

1875

1876

